

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

**КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ**

(2023-2024 навчальний рік)

Київ – 2023

УДК 378.015/.016(085)

**Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету біоресурсів і природокористування
України
(протокол № 4 від 23 листопада 2022 р.)**

**Під загальною редакцією
доктора педагогічних наук, професора Ніколаєнка С.М.**

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Порядок формування та вибору студентами магістратури вибіркового дисциплін освітніх програм у НУБіП України	9
Анотації дисциплін, згідно пропозицій ННІ та факультетів	12
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	12
1 Біотехнічні системи для діагностування і управління фізіологічним станом рослин і тварин	13
2 Інтелектуальна інженерія в точному землеробстві	15
3 Інтернет речей енергоінформаційних систем	17
4 Гіперавтоматизація – майбутнє автоматизації	20
5 Методи математичної статистики у наукових дослідженнях	22
6 Основи енергоощадності і поновлювальні джерела енергії	24
7 Технічна експлуатація електроустановок споживачів	26
8 Штучний інтелект для оптимальних рішень	28
9 Енергонезалежність та енергоефективні технології для домогосподарств	30
ННІ лісового і садово-паркового господарства	32
10 Відновлення лісових ландшафтів	33
11 Глобальні кліматичні зміни та низьковуглецевий розвиток	35
12 Діагностика хвороб лісу	37
13 Лісова сертифікація	40
14 Мисливське господарство та управління дикою природою	42
15 Предметний дизайн	44
ННІ неперервної освіти і туризму	46
16 Державне управління	47
Факультет аграрного менеджменту	49
17 Державні механізми антикризового управління	50
18 Зелена економіка	52
19 Інтернет-маркетинг	54
20 Міжнародний бізнес	57
21 Управління Start-up проєктами	59
22 Управління бізнесом	61
Агробіологічний факультет	63
23 Агроценологія. Польові культури	64
24 Енергетичні сировинні ресурси	66
25 Інноваційні технології адаптації до змін клімату	68
26 Нішеві культури	70
27 Овочі та фрукти для здорового харчування	72
28 Система землеробства No-TILL	74
29 Управління ґрунтами	76
30 Ягідництво та виноградарство	78
31 Якість та безпечність продукції рослинництва	80

	Гуманітарно-педагогічний факультет	82
32	Англійська мова (бізнес курс)	83
33	Візуальна комунікація	86
34	Власна справа: створення і запуск власного інтернет-магазину	88
35	Інформаційні операції в міжнародних відносинах	90
36	Конфліктологія	92
37	Крос-культурна комунікація	94
38	Культурно-релігійний чинник у міжнародних відносинах	96
39	Ораторське мистецтво	98
40	Перформанс менеджмент	100
41	Психологія конфлікту	102
42	Психологія прийняття рішення	104
43	Психологія стосунків	106
44	Психосоматика	108
45	Public Communication in EU	110
46	Сучасне мистецтво та дизайн	112
47	Тренінг особистісного зростання	114
48	Тренінг творчості	116
49	Універсальні здібності фахівця (soft skills)	118
50	Філософія західноєвропейського постмодернізму та українські наративи	120
51	Філософія комунікації	122
52	Філософія родинно-побутової сфери	124
	Економічний факультет	126
53	Аграрна політика	127
54	Аналітика з використанням інструментів MS Office	129
55	Бізнес-планування підприємницької діяльності	131
56	Біржова діяльність	133
57	Внутрішній аудит в системі управління бізнесом	135
58	Все про блокчейн, біткоіни та криптовалюти	137
59	Діджитал облік в управлінні бізнесом	139
60	Економічні програми розвитку	141
61	Міжнародне оподаткування	143
62	Парабанківське фінансове посередництво	145
63	Поведінкові (біхевіористичні) фінанси	147
64	Ризики малого і великого бізнесу	149
65	Соціальна відповідальність бізнесу	151
66	Статистичне моделювання та прогнозування	154
	Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	156
67	Агрофармакологія	157
68	Клітинні біотехнології та біоінженерія	159
69	Міфи та уроки Чорнобиля	161
70	Отрути і їх небезпечність для людини	163
71	Стратегія реагування при техногенних катастрофах	165

	Факультет землевпорядкування	167
72	Адміністрування і девелопмент нерухомості	168
73	Геоінформаційний моніторинг земельних ресурсів	170
74	Глобальні проблеми світу	172
75	Земельні ресурси ОТГ	174
76	Зміни клімату і природокористування	176
77	Оцінка землі та нерухомого майна	178
78	Супутникові та безпілотні технології збору інформації	180
	Факультет інформаційних технологій	183
79	Машинне навчання	184
80	Прогнозна аналітика з Power BI	186
81	Системи штучного інтелекту	188
82	Створення ефективних односторінкових сайтів (Landing page)	190
83	Я і мої гроші	192
	Факультет конструювання та дизайну	194
84	Будівництво власного житла	195
85	Дизайн-проект житла	198
86	Конструювання 3D принтера	200
87	Конструювання та програмування мобільної платформи робота	202
88	Програмування Arduino	204
89	Проектування та 3D друк моделей	206
90	Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності	208
91	Управління та логістика сервісних підприємств	210
	Механіко-технологічний факультет	212
92	Альтернативні палива і відновлювальні джерела енергії	213
93	Гідроприводи новітньої сільськогосподарської техніки	215
94	Інформаційні технології в логістичній діяльності	217
95	Майстерність прийняття інженерних рішень	219
96	Проектування інтелектуальних систем у тваринництві	221
	Факультет тваринництва та водних біоресурсів	223
97	Біотехнологічні та генетичні методи у програмах розведення тварин	224
98	Декоративна аквакультура та аквадизайн	226
99	Кінь у сучасному світі людей	228
100	C2H5OH	230
101	Технологія органічного виробництва продукції тваринництва	232
	Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	234
102	Реклама здоров'я	235
103	Спортивне і превентивне харчування	237
104	Технології здорового харчування	239

105	Управління якістю та безпечністю продовольчої сировини та харчових продуктів	241
	Юридичний факультет	243
106	Демократія від теорії до практики	244
107	Європейське кліматичне право	246
108	Європейське продовольче право	248
109	Людиноцентризм у праві	250
110	Медіація у професійній діяльності	253
111	Правовий захист особистого бренду	255
112	Проблеми запобігання та протидії корупції	257
	Додатки	260

ВСТУП

Вибіркові дисципліни (англ. *electives*) походять із концепції *person-centered teaching* (навчання, орієнтоване на особистість), яку в середині ХХ ст. систематизував американський психолог Карл Роджерс. У її основі лежить принцип, за яким учень або студент бере активну участь у формуванні своєї освітньої траєкторії, обираючи, що вчити, як вчити та як оцінювати власні знання. Викладач виконує функції не джерела знань, а провідника під час руху по цій траєкторії. Цей рух супроводжується постійним самоаналізом та тісною комунікацією викладача зі студентом чи учнем, і сама оцінка знань тяжіє більше до накопичення різних завдань та видів робіт, ніж до звичного підсумкового контролю.

У вищій освіті ця концепція на практиці тісно пов'язана з ідеалами ліберальної освіти, яка покликана давати широку освіченість, ерудованість та вміння вчитися. З першої половини ХХ століття ліберальну освіту повсякчас протиставляють вузькій професійній. Проте університети розвинутих країн найчастіше досягають балансу, пропонуючи їх як взаємодоповнювальні компоненти.

Один із очільників Американської асоціації коледжів та університетів Боббі Фанг у свій час окреслив нові виклики такому балансу у ХХІ столітті: «Ліберальна освіта більше не стосується просто загальної освіти: вона позначає будь-яке навчання, яке прищеплює здатність ефективно комунікувати, мислити зі знанням справи, проникливо і критично, співпрацювати та поводитися етично і відповідально. Ми мусимо зрозуміти, як можна викладати будь-який предмет, будь-який майнор або професійну програму на засадах ліберальної освіти».

У європейських університетах орієнтоване на студента навчання досить активно розвивалося протягом 1990-х років, а в 2009 році воно знайшло своє відображення у Лювенському комюніке, відтоді ставши одним із наріжних каменів Болонського процесу. У свою чергу, вибіркові дисципліни як один із його елементів стали невід'ємною частиною університетських програм у розвинутих країнах.

Для абсолютної більшості українських університетів практика вибірових дисциплін є новою. Закон «Про вищу

освіту», який набрав чинності у вересні 2014 року, гарантує українським студентам право самостійно обирати щонайменше 25% обсягу освітньої програми.

У Національному університеті біоресурсів і природокористування України практика використання професійно-орієнтованих вибіркового дисциплін давно стала доброю традицією. Поряд з цим у 2019 році вперше розроблено факультетами та навчально-науковими інститутами загальноуніверситетський перелік дисциплін вільного вибору, який на сьогодні для студентів магістратури нараховує 112 різнопрофільних дисциплін (<https://nubip.edu.ua/node/67362>). Студенти магістратури першого року навчання мають можливість вибрати 2 дисципліни згідно своїх уподобань та внести їх до індивідуальних планів. Вибір можна здійснити на платформі ELEARN навчально-інформаційного порталу університету за посиланням <https://elearn.nubip.edu.ua/>.

У вибіркового дисциплінах зацікавлені всі учасники освітнього процесу. Студенти отримують змогу доповнювати свою основну спеціальність додатковим фахом або брати окремі курси для широкої ерудиції. Можливість вибору дисциплін із різних факультетів та кафедр є ефективним інструментом міждисциплінарності. Також навчання у змішаних групах дозволить студентам отримати неформальний досвід від студентів з інших спеціальностей. У свою чергу, викладачі на вибіркового дисциплінах матимуть змогу працювати з більш умотивованими студентами. Поряд з цим університет отримує додатковий шанс стати більш привабливими для абітурієнтів. Кінцеві компетентності, якими може оволодіти студент, за рахунок гнучкості навчальних планів часто краще відповідають потребам ринку праці.

Успішної реалізації мрій стосовно опанування цікавих для Вас вибіркового дисциплін.

ПОРЯДОК **формування та вибору студентами магістратури** **вибіркових дисциплін освітніх програм у НУБіП України**

Підготовка фахівців з вищою освітою у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі – Університет чи НУБіП України) здійснюється згідно з Законом України «Про вищу освіту», стандартами вищої освіти, програмою розвитку Університету «Голосіївська ініціатива – 2025», за освітніми програмами, затвердженими вченою радою Університету, у межах ліцензованих спеціальностей підготовки бакалаврів і магістрів.

Розподіл дисциплін

У навчальних планах освітніх програм дисципліни поділяються на:

- **обов'язкові** – 60% загального обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти (їх перелік, обсяги та форми атестації визначаються стандартом вищої освіти, згідно з вимогами МОН України у рамках відповідної спеціальності);
- **обов'язкові за рекомендацією Університету** – 15% загального обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти (їх перелік, форми вивчення (аудиторна чи самостійна) та атестації визначає вчена рада Університету). Такі дисципліни вивчаються студентами магістратури переважно впродовж 1 семестру навчання;
- **вибіркові** – не менше 25% загального обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти. Такі дисципліни вивчаються студентами магістратури впродовж 2-3 семестру навчання.

Формування переліку вибіркових дисциплін

1. Вибіркові дисципліни поділяються на:
  - дисципліни вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою);
  - дисципліни вільного вибору за уподобаннями здобувачів вищої освіти.

2. Перелік дисциплін **вільного вибору за спеціальністю** формується кафедрами факультету (ННІ) та становить для студентів магістратури:

– з терміном навчання 1 рік 4 місяці (90 кредитів) – 16 кредитів ЄКТС (як правило чотири дисципліни по 4 кредити ЄКТС кожна), з терміном навчання 1 рік 10 місяців (120 кредитів) – 24 кредити ЄКТС (як правило 6 дисциплін по 4 кредити ЄКТС кожна);

– 1 кредит ЄКТС – аудиторне навантаження: 15 год. лекцій та 15 год. практичних або лабораторних занять.

Перелік дисциплін вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою) з їх анотаціями (додаток 1) для вивчення у наступному навчальному році (другий семестр у студентів магістратури) розміщується (оновлюється) на сайті факультету чи ННІ до листопада поточного року та на навчально-інформаційному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>) на сторінці відповідного факультету чи ННІ.

Організація вибору дисциплін на 2 і 3 семестри навчання студентів магістратури забезпечується деканатами факультетів чи директоратами ННІ у першому семестрі першого року навчання до листопада у паперовому варіанті (додаток 2) чи на навчально-інформаційному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>) згідно з «Порядком формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у НУБіП України» (додаток 4) на сторінці відповідного факультету чи ННІ.

3. Перелік дисциплін **вільного вибору за уподобаннями студентів** формується навчальним відділом Університету за поданням факультетів та ННІ і становить для здобувачів освітнього ступеню магістра – 8 кредитів ЄКТС (2 дисциплін по 4 кредити ЄКТС кожна).

Перелік вибіркового дисциплін («Вибіркові дисципліни») з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на головному сайті НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/>) в розділі «Освітня діяльність», підрозділі «Організація освітнього процесу», підрозділі «Студенту» та на навчально-інформаційному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>) згідно з «Порядком формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх

програм у НУБіП України» (додаток 4) на сторінці відповідного факультету чи ННІ до 1 листопада поточного року.

Результати вибору дисциплін студентами магістратури на другий семестр, проведеного деканатами факультетів чи директоратами ННІ, подаються не пізніше 1 грудня до навчального відділу за формою, що наведена у додатку 3.

Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Для **формування контингенту студентів** на наступний семестр декани факультетів і директори ННІ:

- ознайомлюють здобувачів ступеню магістра 1-го року навчання із:

- затвердженим вченою радою факультету (ННІ) переліком дисциплін вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою);

- затвердженим вченою радою Університету переліком дисциплін вільного вибору за уподобаннями студентів;

- організують процедуру вибору студентами вибіркового дисциплін у паперовому (додаток 2) чи електронному (реєстрація в списках на навчально-інформаційному порталі НУБіП України) варіантах;

- студентам, які вибрали дисципліну, навколо якої не згрупувалася необхідна кількість осіб, надається можливість здійснити повторний вибір дисциплін, для вивчення яких сформувалися повноцінні академічні групи та лекційні потоки;

- студенти, які не здійснили процедуру вільного вибору дисциплін вчасно, розподіляються по групах за рішенням адміністрації факультету чи ННІ;

- за результатами проведених заходів до 1 грудня поточного року формують групи студентів магістратури для вивчення дисциплін вільного вибору у другому семестрі;

- проводять корегування навчального плану підготовки фахівців відповідного року вступу та подають їх електронні варіанти до навчального відділу для формування навчального навантаження кафедр, а також зведену інформацію про результати вибору студентами вибіркового дисциплін за формою, що наведена у додатку 3.

**АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН,
згідно пропозицій ННІ та факультетів**

ННІ ЕНЕРГЕТИКИ, АВТОМАТИКИ І ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Біотехнічні системи для діагностування і управління фізіологічним станом рослин і тварин.
2. Інтелектуальна інженерія в точному землеробстві.
3. Інтернет речей енергоінформаційних систем.
4. Гіперавтоматизація – майбутнє автоматизації.
5. Методи математичної статистики у наукових дослідженнях.
6. Основи енергоощадності і поновлювальні джерела енергії.
7. Технічна експлуатація електроустановок споживачів.
8. Штучний інтелект для оптимальних рішень.
9. Енергонезалежність та енергоефективні технології для домогосподарств

БІОТЕХНІЧНІ СИСТЕМИ ДЛЯ ДІАГНОСТУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИМ СТАНОМ РОСЛИН І ТВАРИН

**Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І.І. Мартиненка**

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	проф. Никифорова Л.Є.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна є теоретичною основою сукупності знань, що формують біоінженерний профіль фахівця в області ветеринарії, агроінженерії, електроінженерії. Пропонуються для вивчення закони управління в системах буд-якої природи. Основний акцент робиться на вивченні і дослідженні процесів, що відбуваються в біотехнічних системах. Розглядаються основи взаємодії фізичних полів з біооб'єктами; принципи формування інформаційного поля біологічного об'єкту; енергетичні характеристики перехідних процесів в біологічних об'єктах при перетворенні інформаційного ресурсу; питання вибору параметрів для розробки пристроїв експрес-діагностики та коригування фізіологічного стану тварин і рослин за результатами застосування електрофізичних факторів впливу. Дисципліна створює умови для отримання студентами компетенцій щодо основних методів і засобів для кількісної оцінки функціонування фізіологічних систем, що може бути використаним для розробки і експлуатації нової лікувальної і діагностичної апаратури в ветеринарній практиці та агрономії.

Теми лекцій:

1. Загальна характеристика тварин і рослин як кібернетичних систем.
2. Інформаційно-управляючі системи живих організмів.
3. Вплив електромагнітних полів і струмів на біологічні об'єкти.
4. Аналіз методів і технічних засобів контролю параметрів біосистем.
5. Біосенсори.
6. Електрофізичні методи коригування фізіологічного стану тварин.
7. Електрофізичні методи підвищення адаптаційних властивостей рослин.
8. Сучасні апарати для реабілітації захворювань тварин і рослин.

Теми практичних занять:

1. Вплив електромагнітного випромінювання різного частотного діапазону на біологічні об'єкти.
2. Моделювання процесів утворення мембранного електричного потенціалу і струмів біологічної клітини.
3. Побудова алгоритму ідентифікації фізіологічного стану тварин і рослини.
4. Імітаційне моделювання Монте-Карло для вивчення розповсюдження поляризованого світла в біологічній тканині.
5. Біосенсорні системи для діагностики стану біологічних організмів.
6. Вибір технологічних параметрів пристроїв для підвищення продуктивності тварин і рослин.
7. Основні принципи побудови апаратури для експрес-діагностики і лікування тварин і рослин електрофізичними факторами впливу.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ В ТОЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І.І. Мартиненка

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

<i>Лектор</i>	Опришко Олексій Олександрович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Отримання високих врожаїв при збереженні родючості ґрунтів можливе завдяки сучасним технологіям точного землеробства коли для ділянок поля здійснюється диференційована обробка щодо внесення добрив, засобів захисту рослин тощо. Максимальний прибуток в рослинництві можливо отримати за умови якщо виробники зможуть вірно ідентифікувати причину стресу і відповідно прийняти рішення щодо здійснення аграрних практик. Традиційні технології листової діагностики попри високу надійність неможливо ефективно масштабувати в промислових масштабах. Впровадження технологій дистанційного моніторингу при використанні супутників та безпілотних літальних апаратах здатне забезпечити аграріїв надійними та доступними даними придатними для керування врожаєм.

За результатами навчання студент має вміти: вибрати повітряні платформи придатні для інсталяції спеціалізованого спектрального обладнання; керувати інтелектуальними сенсорами; здійснювати інтеграцію даних дистанційного зондування в технології точного землеробства.

Теми лекцій:

1. Експлуатація супутникових платформ та стратостатів для спектрального сенсорного обладнання.
2. Супутникові технології моніторингу для точного землеробства.
3. БПЛА як інноваційний засіб для потреб точного землеробства.
4. Спектральне обладнання для БПЛА для моніторингу рослинних насаджень.
5. Вегетаційні індекси для керування врожаєм.
6. Спектрально просторовий аналіз стресів технологічного характеру.
7. Аналіз архівних супутникових даних щодо ідентифікації причин стресу.
8. Метеорологічні Інтернет сервіси для потреб точного землеробства.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Інтернет сервіси доступу до спектральних даних.
2. Аналіз архівних даних супутникового моніторингу від сервісу.
3. Атмосферна корекція даних спектрального моніторингу.
4. Статистична обробка даних засобами Mathcad.
5. Розроблення вегетаційних оптимізованих індексів для керування врожаєм.
6. Розпізнавання образів об'єкта за результатами спектрального аналізу.
7. Використання спеціалізованих інтернет сервісів для прогнозування врожаю.

ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ ЕНЕРГОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Кафедра електропостачання ім. проф. В.М. Синькова

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Каплун Віктор Володимирович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Системи інтелектуального управління витратами на електрозабезпечення мають значний потенціал для підвищення енергоефективності і мають на меті використання комбінованих систем електроживлення з відновлюваними джерелами та зміни ролі користувача.

В основу створення інтелектуальної системи управління електроспоживанням покладені принципи динамічного енергоменеджменту на основі сучасних інформаційних технологій. Такий підхід є предметом загальної стратегії енергоменеджменту окремих об'єктів, оскільки при цьому стратегія електроспоживання повинна бути реалізована шляхом узгодження попиту і пропозиції у реальному часі. Баланс між власною генерацією і споживанням у межах мікроенергетичних систем повинен забезпечуватись виконанням певних правил, базовим принципом реалізації яких є забезпечення максимальної частки в енергобалансі відновлюваних джерел.

Динамічне управління енергоспоживанням включає традиційні принципи на всіх рівнях розподілу енергоносіїв, об'єднує їх в інтегровану структуру для одночасного оптимального управління попитом, в першу чергу для зниження електроспоживання у пікових періодах ціни на електроенергію. Це досягається удосконаленням системи енергоменеджменту на основі використання інтелектуальних кінцевих пристроїв і алгоритмів управління розподіленими енергоресурсами з

високорозвиненими комунікаційними засобами, які здатні забезпечити оптимальне функціонування системи у реальному часі. Компоненти при цьому взаємодіють один з одним, створюючи інтегровану автоматизовану структуру управління, здатну до навчання. Актуальними є системи моніторингу та управління енергозабезпеченням на основі системи прийняття рішень у режимі реального часу з використанням технологій IoT.

Теми лекцій:

1. Обґрунтування використання комбінованих систем електроживлення для локальних об'єктів
2. Структура взаємозв'язків джерел та споживачів електроенергії локального об'єкта
3. Концепція синтезу систем управління комбінованим електрозабезпеченням локальних об'єктів
4. Передумови використання динамічного ціноутворення у локальних електроенергетичних системах
5. Енергоінформаційні зв'язки в комбінованій системі електроживлення локального об'єкта з полігенерацією
6. Ресурсно-процесний аналіз як інструмент підвищення ефективності електрозабезпечення локальних об'єктів з використанням технології Інтернету речей.
7. Особливості формування енергетичного балансу КСЕ з відновлюваними джерелами та процесне узгодження електроспоживання на рівні кінцевого струмоприймача

Теми занять:

(практичних, лабораторних)

1. Моделювання процесу генерації електроенергії вітросонячними установками з використанням статистичних даних.
2. Обґрунтування вибору технічної платформи для ефективного інтелектуального управління енергетичними системами з полігенерацією.
3. Нейромережеві моделі прогнозування генерації відновлювальними джерелами енергії.
4. Вивчення структури інформаційного забезпечення програмно-апаратних засобів управління електрозабезпеченням з полігенерацією.

5. Обґрунтування та програмна реалізація платформи енергоінформаційного комплексу як складової динамічного енергоменеджменту з використанням технології IoT.

6. Енергоінформаційний комплект динамічного енергоменеджменту на платформі **Raspberry Pi** для реалізації технології IoT.

7. Енергоінформаційний комплект динамічного енергоменеджменту на платформі **LoRa** для реалізації технології IoT.

ГІПЕРАВТОМАТИЗАЦІЯ – МАЙБУТНЄ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І.І. Мартиненка

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

<i>Лектор</i>	Болбот І.М., Лендєл Т.І., Кіктєв М.О., Грищенко В.О.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Гіперавтоматизація представляє собою сумісне використання декількох інструментів, включає робототехніку, штучний інтелект і інтелектуальне управління бізнес-процесами. Гіперавтоматизація – це сукупність трьох складових: машинного навчання, програмного забезпечення і класичної автоматизації при виконанні певних робіт. Гіперавтоматизація відноситься до передових технологічних тенденцій і входить в Топ-5 трендових напрямів розвитку сучасного суспільства. Гіперавтоматизація передбачає застосування передових технологій для ще більшої автоматизації процесів, упорядкування даних і подальшого підвищення ефективності та оптимізації прийняття рішень. Гіперавтоматизація розширює можливості автоматизації робочих процесів, роблячи їх значно ефективнішими, ніж можливості традиційної автоматизації та замінить людську участь в фізичних і цифрових завданнях, в тому числі в процесах, що вимагають прийняття рішень.

Теми лекцій:

1. Технології та інструментарій RPA (Robotic Process Automation).
2. Автоматизація та комп'ютеризація бізнес-процесів.

3. Інтелектуальні системи управління. Чат-боти та машинне навчання.
4. Штучний інтелект: тенденції та використання.
5. Нейронні мережі, їх властивості і топологія. Бази даних систем штучного інтелекту.
6. Сучасні аспекти робототехніки.
7. Програмні середовища для робототехнічних комплексів і систем. Виконавчі механізми та сприймаючі елементи роботів.
8. Промисловий інтернет речей. ІІoT – рішення (Industrial Internet of Things).

Теми лабораторних занять:

1. Узагальнені навчальні методики та алгоритми побудови й дослідження штучних нейронних мереж.
2. Машинне навчання. Система керування з нейромережними компонентами.
3. Побудова експертної системи в пакеті Fuzzy Logic Toolbox.
4. Використання програмованих лазерних граверів та плоттерів.
5. Використання пристрої сканування та друку 3D об'єктів.
6. Розроблення промислових інтернет речей з використанням апаратно-обчислювальної платформи Arduino.
7. Розроблення промислових інтернет речей з використанням апаратно-обчислювального обладнання Schneider.

МЕТОДИ МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Кафедра вищої та прикладної математики

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектор	Панталієнко Л.А.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

У курсі представлено основні задачі та методи математичної статистики, що стосуються поширених прикладань у наукових дослідженнях. Розглянуто основні поняття (генеральна сукупність, вибірка, варіанта, варіаційний ряд), статистичні розподіли (відносних) частот для дискретної та неперервної ознаки, їх геометричне зображення (полігон і гістограма). На підставі закону стійкості частот дано частотне визначення ймовірності. Розглянуто способи завдання ймовірностей для дискретних та неперервних даних, їх основні розподіли, теореми додавання й добутку подій та їх прикладання. Введено поняття точкових та інтервальних оцінок невідомого параметра теоретичного розподілу. Розглянуто основні властивості оцінок. Здійснено побудову довірчого інтервалу для математичного сподівання нормально розподіленої ознаки генеральної сукупності. За тематикою перевірки статистичних гіпотез виділено критерій щодо значення ймовірностей групованої вибірки (критерій Пірсона χ^2) та значення функцій розподілу (критерій згоди Колмогорова). Акцентовано увагу на окремому випадку статистичної залежності — кореляційній залежності. Наведено поняття рівняння регресії та вибіркового рівняння регресії. Сформульовано основні задачі кореляційного аналізу. За викладеним методом найменших квадратів обчислено параметри вибіркового рівняння лінійної регресії. Розглянуто властивості та методи обчислення вибіркового коефіцієнту кореляції.

Курс дає змогу на оптимальному для функціональних потреб рівні засвоїти теоретичні основи методів математичної статистики і навчитися використовувати їх на практиці. Розрахований для фахівців різних галузей знань і діяльності.

Теми лекцій:

1. Вибірка. Подія. Частота події. Принцип групування даних.
2. Закон стійкості частот. Частотне визначення ймовірностей. Задання ймовірностей для дискретних та неперервних даних.
3. Основні дискретні та неперервні розподіли.
4. Теореми додавання та добутку подій. Формула повної ймовірності. Формули Байеса.
5. Статистичні оцінки параметрів розподілу, їхні властивості. Точкове оцінювання параметрів основних розподілів.
6. Інтервальні оцінки параметрів розподілу. Довірча ймовірність (надійність). Довірчий інтервал. Побудова довірчого інтервалу для параметрів нормального розподілу.
7. Перевірка статистичних гіпотез. Критерій Пірсона χ^2 . Критерій згоди Колмогорова.
8. Статистична (кореляційна) залежність між величинами. Вибірковий коефіцієнт кореляції. Лінійна регресія. Метод найменших квадратів в оцінюванні параметрів регресії.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Статистичний розподіл вибірки. Варіаційний ряд. Полігон і гістограма.
2. Ряд розподілу. Функція та щільність розподілу ймовірностей.
3. Теореми додавання та добутку подій. Розрахунок надійності системи.
4. Статистичні оцінки параметрів розподілу. Точкові оцінки параметрів нормального розподілу.
5. Побудова довірчого інтервалу для математичного сподівання нормального розподілу.
6. Критерій Пірсона χ^2 . Критерій згоди Колмогорова.
7. Обчислення вибіркового коефіцієнта кореляції. Побудова рівняння лінійної регресії.

ОСНОВИ ЕНЕРГООЩАДНОСТІ І ПОНОВЛЮВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

Кафедра теплоенергетики

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Горобець Валерій Григорович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних/лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Енергозбереження та покращення екології являється одним із основних пріоритетів розвитку енергетики. Метою дисципліни є засвоєння студентами основних принципів і методів енергоощадності, ознайомлення з сучасними енергозберігаючими технологіями, сучасними підходами і проблемами при розробці, проектуванні та експлуатації енергозберігаючих установок і систем. Дисципліна передбачає вивчення можливостей застосування нетрадиційних і поновлюваних джерел енергії в системах енергопостачання споживачів у промисловій, аграрній та комунальній сферах; використання сонячного випромінювання, енергії ґрунту, водного і повітряного середовища, біомаси та побутових відходів для отримання теплової і електричної енергії. Дисципліна формує у студентів базові знання, навички розрахунку основних характеристик поновлюваних джерел енергії, ознайомлює з сучасними світовими досягненнями при їх розробці та впровадженні.

Теми лекцій:

1. Загальні принципи енергозбереження для енергетичних установок і систем (вступна лекція).
2. Підвищення ефективності енергоустановок з використанням когенераційних технологій.

3. Сучасні принципи і технології для зменшення енерговтрат в будівлях.

4. Акумулявання теплової енергії як метод енергозбереження.

5. Сонячна енергетика.

6. Теплові насоси – ефективний і екологічний метод для опалення та гарячого водопостачання будівель різного призначення.

7. Вітроенергетичні установки.

8. Біоенергетика. Геотермальна енергетика. Перспективи розвитку відновлюваної енергетики.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Дослідження теплофізичних характеристик матеріалів, які використовуються для теплоізоляції будівель.

2. Визначення класу енергетичної ефективності будівлі і основи проведення енергоаудиту.

3. Вивчення процесів рекуперації відпрацьованого повітря в системах вентиляції приміщень.

4. Дослідження процесів опалення приміщень з використанням сонячних колекторів.

5. Вивчення процесів генерації електричної енергії вітроенергетичними установками.

6. Вивчення технологій приготування біомаси, як одного із поновлювальних джерел теплоти.

7. Вивчення процесів і пристроїв для акумулявання теплової енергії від поновлювальних і традиційних джерел енергії.

ТЕХНІЧНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ ЕЛЕКТРОУСТАНОВОК СПОЖИВАЧІВ

Кафедра електротехніки, електромеханіки та
електротехнологій

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Коробський Володимир Вікторович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Технічна експлуатація електроустановок споживачів» призначена для студентів, які бажають сформувавши представлення та здатність застосовувати сучасні методи та підходи до питань експлуатації енергообладнання та засобів керування.

Дисципліна зацікавить студентів, які планують будувати свою кар'єру на підприємствах енергетичної галузі.

Теми лекцій:

1. Сучасний стан електроенергетичного комплексу та проблеми експлуатації енергетичного обладнання.
2. Нормативні та експлуатаційні документи в галузі енергетики.
3. Технічне обслуговування силових трансформаторів, обладнання споживчих трансформаторних підстанцій та електростанцій для резервного електропостачання.
4. Технічне обслуговування повітряних і кабельних ліній електропередач.
5. Визначення місць пошкоджень повітряних та кабельних ліній електропередачі. Компенсація реактивної потужності в електроустановках споживачів електричної енергії.

6. Технічне обслуговування електродвигунів приводу машин та агрегатів та апаратів керування і захисту, контрольних-вимірювальних приладів та засобів автоматики.

7. Обслуговування освітлювальних та опромінювальних установок, електронагрівного, електрозварювального обладнання та установок електротехнології.

8. Технічне обслуговування котельних установок.

Теми практичних занять:

1. Вивчення способів експлуатаційного контролю і сушіння зволоженої ізоляції обмоток силових трансформаторів та асинхронних електродвигунів.

2. Дослідження роботи електроприймачів при відхиленнях напруги від номінального значення.

3. Вивчення та дослідження пристроїв стабілізації і обмеження напруги.

4. Дослідження регульованих установок для групової компенсації реактивної потужності.

5. Дослідження пристроїв захисту електродвигунів від анормальних режимів типу ФННП.

6. Дослідження диференційованих технічних засобів обліку електроенергії.

7. Дослідження технічних засобів обліку та регулювання витрат енергоносіїв: води, газу тощо.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ ОПТИМАЛЬНИХ РІШЕНЬ

Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І. І. Мартиненка

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

<i>Лектор</i>	Заєць Н.А., Дудник А.О.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Технології штучного інтелекту (Artificial Intelligence) направлені на створення «думаючої машини», тобто комп'ютерної системи з людиноподібним інтелектом. Таке завдання вимагає знань моделей представлення знань, їх особливостей, переваг і недоліків, а також математичних методів пошуку рішень в системах штучного інтелекту. Такі моделі необхідні для розробки баз знань (БЗ), їх опису, уявлення і формалізації. З метою математичного запису БЗ і її використання необхідні знання математичних методів опису знань і теорії предикатів. Також потрібно мати уяву щодо розробки експертних систем (ЕС), класифікацію ЕС і приклади використання ЕС в різних напрямках народного господарства: медицині, обчислювальній техніці, сільському господарстві, хімії, біології, фізиці тощо..

Навчальна дисципліна ґрунтується на знаннях з вищої математики, програмування, системного аналізу, чисельних методів, технологій створення програмних продуктів, основ автоматики, математичного моделювання.

Теми лекцій:

1. Штучний інтелект: тенденції та використання.
2. Методи пошуку рішень. Моделі представлення знань.
3. Експертні системи як системи штучного інтелекту

4. Бази даних систем штучного інтелекту.
5. Нечіткі знання та їх представлення.
6. Теоретичні основи штучних нейронних мереж.
7. Нечіткі нейронні мережі.
8. Генетичні алгоритми та традиційні методи оптимізації.

Теми лабораторних занять:

1. Узагальнені навчальні методики та алгоритми побудови й дослідження штучних нейронних мереж.
2. Синтез та дослідження нейромережевих структур прогнозування часових рядів.
3. Нейромережеве розпізнавання образів.
4. Методика розкриття нейромережевого «чорного ящика» та отримання нових знань стосовно досліджуваних об'єктів.
5. Класифікація та прогнозування сигналів і процесів нейронними мережами.
6. Система керування з нейромережними компонентами.
7. Підвищення ефективності застосування нейронних мереж шляхом фільтрації вхідних інформаційних сигналів.

ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Кафедра електротехніки, електромеханіки
та електротехнологій

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектори	Проф. Заблудський М.М., доц. Наливайко В.А., доц. Усенко С.М.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Декарбонізація клімату та енергетика. Будинки з позитивним енергетичним балансом. Акумуляуючі системи з поновлювальними джерелами енергії. Енергоефективні технології для побуту та малих підприємств. Енергія біомаси та енергоефективні технології її використання. Анаеробна переробка біомаси і біореакторах. Пірогазо-водногазо-повітряні пальні суміші. Smart біоелектротехнології. Новітні системи збору інформації в енергетичній галузі.

Теми лекцій:

1. Декарбонізація клімату – основний вектор розвитку світової енергетики.
2. Концепція створення енергонезалежного будинку.
3. Інтенсивні технології анаеробної переробки біомаси в біореакторах фермерських господарств.
4. Екологічно чисті технології отримання теплоти з використанням пірогазо-водногазо-повітряної пальної суміші.
5. Застосування Smart біоелектротехнологій для підвищення енергонезалежності домогосподарств.
6. Підвищення енергоефективності та автономності систем опалення.

7. Сучасні енергоефективні електротехнології – один з шляхів до енергонезалежності.

8. Автоматизовані системи обліку та керування енергоспоживанням.

Теми практичних занять:

1. Сучасна елементна база для проведення енергоаудиту.
2. Джерела та акумулятори енергії для енергоефективного будинку.
3. Керування розподілом енергоспоживанням енергоефективного будинку.
4. Енергозберігаюча технологія для перетворення води у водневмісний газ для безперервного теплового вогневого середовища.
5. Новітнє обладнання та технології переробки біомаси для потреб домогосподарств.
6. Новітні інтелектуальні пристрої керування електроспоживанням.
7. Створення автоматизованого робочого місця фахівця в програмному середовищі «Енергоцентр».

ННІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Перелік вибіркових дисциплін

1. Відновлення лісових ландшафтів.
2. Глобальні кліматичні зміни та низьковуглецевий розвиток.
3. Діагностика хвороб лісу.
4. Лісова сертифікація.
5. Мисливське господарство та управління дикою природою.
6. Предметний дизайн.

ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОВИХ ЛАНДШАФТІВ

Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Лобченко Ганна Олександрівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із оцінкою, плануванням, впровадженням та управлінням відновлення лісових ландшафтів. Відновлення лісового ландшафту – це діяльність, яка має важливе значення в будь-якій точці планети у межах екологічно орієнтованого розвитку країн та у кінцевій меті має надання спектру екосистемних послуг завдяки комплексному підходу. Відновлення лісового ландшафту надає фахівцям з лісового та садово-паркового господарства, землеустрою, юристам, екологам, представникам аграрного сектору тощо основні теоретичні знання щодо успішної розробки власних проектів відновлення ландшафтів з екологічної, соціальної та економічної точки зору. Курс формує практичні навички з оцінки потреб у відновленні лісового ландшафту, розроблення плану дій для відповідного водозбору, включаючи розрахунок посадкового матеріалу та особливостей його виробництва, планування залучення громади, моніторинг та адаптивне управління.

По завершенню цього курсу студент повинен бути компетентним у наступних питаннях:

1. Оцінка соціальних, екологічних та економічних переваг проведення відновлення лісових ландшафтів.

2. Впровадження інноваційних та традиційних підходів до можливостей відновлення лісових ландшафтів, законодавства, науки та практики.

3. Налагодження стосунків, обмін ідеями та нетворкінг з колегами.

4. Розробка індивідуальних планів дій.

Теми лекцій:

1. Вступ до відновлення лісових ландшафтів.
2. Структуризація варіантів відновлення лісового ландшафту.

3. Методика оцінки можливостей відновлення (ROAM) .

4. Відновлення лісового ландшафту та біорізноманіття.

5. Виробництво цільового посадкового матеріалу.

6. Відновлення лісового ландшафту для пом'якшення змін клімату.

Теми практичних занять:

1. Визначення потреби чи необхідності проєкту з відновлення лісового ландшафту.

2. Інструменти для залучення громад.

3. ROAM: збір та аналіз даних.

4. Розробка плану дій.

5. Розробка цільової концепції вирощування садивного матеріалу та розрахунок посадкового матеріалу.

6. ROAM: Моніторинг та адаптивне управління.

7. PEST аналіз для управління відновленням лісових ландшафтів на водозборах.

ГЛОБАЛЬНІ КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ТА НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВИЙ РОЗВИТОК

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ННІ лісового і садово-паркового господарства

<i>Лектор</i>	Василишин Роман Дмитрович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

На початку XXI століття світова спільнота визнала, що кліматичні зміни є однією з основних проблем світового розвитку з потенційно серйозними загрозами для глобальної економіки та міжнародної безпеки внаслідок підвищення прямих і непрямих ризиків, пов'язаних з енергетичною безпекою, забезпеченням продовольством і питною водою, стабільним існуванням екосистем, ризиків для здоров'я і життя людей. За останні два десятиріччя питання щодо зміни клімату перетворилося в одну з найбільш гострих проблем світової економіки і політики у контексті вироблення стратегій скорочення викидів парникових газів і поступового переходу до низьковуглецевого розвитку всіх секторів економіки і складових життєдіяльності людини.

Навчальна дисципліна «Глобальні кліматичні зміни та низьковуглецевий розвиток» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння причин та наслідків глобальних кліматичних змін. Використання на різних рівнях організації виробництва принципів низьковуглецевого розвитку, дозволить мінімізувати негативні наслідки кліматичних змін як для навколишнього середовища, так і життя людини.

Основні завдання дисципліни полягають у: набутті студентами розуміння передумов виникнення глобальних кліматичних змін та їхніх наслідків для життя людства; розкритті механізмів запобігання та пом'якшення наслідків глобальних

кліматичних змін; підготовні фахівців, здатних формувати й обґрунтовувати власну точку зору щодо глобальних кліматичних змін та механізмів низьковуглецевого розвитку суспільства; формуванні у фахівців розуміння можливостей кожної людини робити внесок у зниження негативних наслідків за запобігання прояву глобальних кліматичних змін.

Теми лекцій:

1. Біосфера та клімат: сучасні тенденції та виклики.
2. Парниковий ефект і танення льодовиків.
3. Вплив кліматичних змін на біорізноманіття Землі та якість життя людей.
4. Міжнародні кліматичні угоди та державна політика у сфері змін клімату.
5. Концепція низьковуглецевого розвитку.
6. Міжнародний досвід адаптації до змін клімату і можливості для України.
7. Наслідки кліматичних змін для України.

Теми практичних занять:

1. Сучасні прояви кліматичних змін в Україні та світі.
2. Кліматичні зміни та якість життя людини.
3. Стратегія низьковуглецевого розвитку України.
4. «Зелена» енергетика.
5. Захист від надзвичайних ситуацій, зумовлених кліматичними змінами.

ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ЛІСУ

Кафедра лісівництва

ННІ лісового і садово-паркового господарства

<i>Лектор</i>	Бойко Ганна Олексіївна
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни спрямована на підготовку фахівців, здатних оцінити ті чи інші порушення в онтогенезі лісових деревних рослин та насаджень з їхньою участю та для формування у магістрів спеціалізації «Захист лісу» системного підходу в оцінюванні фітосанітарного стану лісових деревних рослин на різних стадіях їхньої патології з комплексним використанням макроскопічних, мікроскопічних, біологічних, фізичних, хімічних та інших методів у поєднанні зі симптоматикою патологічного процесу (хвороби).

Предметом навчальної дисципліни є комплексне оцінювання (діагностування) фітосанітарного стану лісових деревних рослин та насаджень на різних етапах патології з використанням широкого спектра макроскопічних, мікроскопічних, біологічних, фізичних, хімічних методів у контексті лісопатологічних обстежень і фітопатологічних досліджень лісу.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Діагностика хвороб лісу» є підготовка магістрів для комплексного оцінювання (діагностування) фітосанітарного стану лісових деревних рослин та насаджень на різних етапах їхнього онтогенезу в конкретних лісорослинних умовах (типах лісу). При цьому діагностування чинників біодеструкції зрубаної деревини не можна розглядати через призму патології, оскільки мова йде про мертву деревину. Важливим також є вміння диференціювати різні за локалізацією

гнилі дерев, які ростуть, та трофічну спеціалізацію афілофорових макроміцетів ксилокомплексу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- історичні аспекти розвитку вчення про діагностування хвороб рослин;
- особливості деревної рослини та її захисні властивості;
- професійні терміни та визначення;
- неінфекційні хвороби лісу, їх симптоматику та особливості діагностування;
- методику і техніку лісопатологічних обстежень та фітопатологічних досліджень;
- методику і техніку макроскопічних досліджень за ознаками збудника хвороби, проявом (симптомами) патологічного процесу (стану) дерева;
- особливості мікроскопічних досліджень мікозів, бактеріозів, вірозів тощо;
- біологічний аналіз;
- діагностування хвороб лісу за допомогою фізичних і хімічних методів;
- особливості діагностування пошкоджень та біодеструкції зрубаної деревини (складських деревозабарвлювальних і дереворуйнівних грибів – субдеструкторів і деструкторів), зокрема і діагностування так званих домових дереворуйнівних грибів.

вміти:

- застосовувати набуті знання в практичній роботі з діагностування хвороб лісових деревних рослин з метою вчасного виявлення патології та напрацювання лісозахисних заходів.

Теми лекцій:

1. Основи вчення про діагностування хвороб лісу та його профілактичне використання. Загальний нагляд за станом лісостанів.
2. Гриби як збудники хвороб рослин. Морфологічні ознаки міцеліальних організмів. Характеристика пліснявих грибів.
3. Методи лісопатологічних обстежень та фітопатологічних досліджень.

4. Макро- та мікроскопічний методи діагностики хвороб лісу.
5. Методи діагностики хвороб та обліку пошкоджень. Біологічний аналіз.
6. Діагностика хвороб за допомогою фізичних та хімічних методів.
7. Прогнозування хвороб лісу.

Теми лабораторних занять:

1. Визначення грибів за формою, будовою, кольором та розмірами плодових тіл, будовою плівок, склероціїв, шнурів.
2. Визначення збудників хвороб мікроскопічним методом за формою, будовою, кольором та розмірами гіф, спор і плодових тіл. Фарбування міцелію за способами Ваніна і Журавльова.
3. Визначення розмірів клейстотеціїв та сумкоспор за допомогою мікрометра окулярного гвинтового.
4. Визначення збудників дитячої хвороби за допомогою вологої камери.
5. Діагностика хвороб насіння за допомогою питомої ваги та люмінісцентного аналізу.
6. Визначення стадій гнилі деревини різними способами.
7. Діагностика за допомогою хімічних методів: причин побуріння хвої сосни і ялини, ураження опеньком осіннім, збудників стовбурових гнилей сосни і дуба.
8. Визначення збудників стовбурових гнилей сосни і дуба індикаторним методом.

ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Павліщук Оксана Петрівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис

Забезпечення відповідального ведення лісового господарства за умов сучасних викликів вимагає відповідних компетентностей фахівців, здатних реалізувати на практиці підходи екологічно збалансованого, соціально корисного та економічно життєздатного лісогосподарювання. Знання та навички з лісової сертифікації – ринкового інструменту відповідального лісогосподарювання – є невід’ємною складовою таких компетентностей.

Метою навчальної дисципліни «Лісова сертифікація» є поглиблення теоретичних знань студентів та формування у них практичних навичок інтегрування в систему менеджменту підприємств лісової та деревообробної галузі вимог лісової сертифікації в частині її екологічних, економічних та соціальних складових.

Дисципліна спрямована на поглиблення знань студентів щодо теоретичних засад лісової сертифікації, зокрема, системного, процесного та ризик орієнтованого підходів, на яких базуються її стандарти; різновидів схем лісової сертифікації; сутності та розвитку FSC і PEFC сертифікації в Україні. Практичні навички студентів полягатимуть у можливостях забезпечення впровадження стандартів лісової сертифікації за схемами FSC та PEFC у систему менеджменту та практику лісогосподарювання.

Теми лекцій:

1. Лісова сертифікація як ринковий інструмент відповідального господарювання: сутність та теоретичні засади.
2. Різновиди схем лісової сертифікації: розвиток та поширення в світі.
3. Становлення та розвиток лісової сертифікації в Україні: FSC та PEFC сертифікація.
4. FSC принципи та критерії системи ведення лісового господарства.
5. FSC сертифікація ланцюга постачання лісопродукції: сутність та перспективи.
6. FSC сертифікація послуг екосистем: сутність та міжнародний досвід.
7. PEFC критерії та індикатори лісоуправління на засадах сталого розвитку.

Теми практичних занять:

1. Стан та динаміка розвитку лісової сертифікації в світі.
2. FSC національний стандарт системи ведення лісового господарства для України: структура, зміст.
3. Інтегрування вимог FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України в систему менеджменту: процеси, процедури.
4. PEFC стандарт лісоуправління для України: структура, зміст.
5. Планування відповідального лісогосподарювання: зміст та елементи плану.
6. Цінності доквілля у стандартах лісової сертифікації: сутність, виявлення, стратегії та заходи щодо них.
7. Взаємодія із зацікавленими сторонами в системі лісової сертифікації.

МИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ ДИКОЮ ПРИРОДОЮ

Кафедра лісівництва

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Білоус Валентин Михайлович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Мисливське господарство та управління дикою природою» є оволодіння методами вивчення, сталого управління та збереження мисливських ресурсів, ознайомлення зі світовими тенденціями розвитку та впровадження прогресивного досвіду ведення мисливського господарства.

За результатами вивчення дисципліни студент повинен знати: структуру мисливської галузі України; видовий склад мисливської фауни України та основні екологічні групи мисливських тварин; світові тенденції розвитку та прогресивний досвід ведення мисливського господарства; історію та перспективи розвитку мисливського господарства в Україні; лісомисливське районування; біологію, екологію та етологію мисливських тварин; засади організації та розвитку мисливського господарства; типологію і бонітування мисливських угідь; основи управління популяціями мисливських тварин; основи мисливського собаківництва; знаряддя, устаткування, технічне забезпечення сучасного мисливського господарства, мисливську зброю та спорядження мисливця; техніку добування мисливських тварин і способи полювання; способи первинного оброблення продукції мисливства; правила мисливської етики, традиції та ритуали; правила техніки безпеки при проведенні полювань, користуванні та зберіганні

мисливської зброї; законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони мисливських угідь та збереження мисливської фауни; основи вольєрного розведення мисливських тварин; методика проведення обліку ресурсів мисливської фауни; способи полювання, техніку добування мисливських тварин; заборонені засоби і способи добування диких тварин; передовий вітчизняний і закордонний досвід щодо ведення мисливського господарства; методи охорони й раціонального використання мисливської фауни, боротьби з браконьєрством.

Теми лекцій:

1. Вступна лекція. Історія та розвиток мисливствознавства.
2. Біологічні, екологічні та етологічні особливості основних представників мисливської фауни.
3. Мисливські угіддя. Біотехнічні заходи.
4. Інвентаризація мисливських ресурсів.
5. Мисливське спорядження, мисливські трофеї, мисливське собаківництво.
6. Охорона мисливських ресурсів.
7. Раціональне використання мисливських ресурсів.

Теми практичних занять:

1. Визначення оптимальної щільності та чисельності основних видів мисливських тварин.
2. Облік мисливських звірів і птахів.
3. Біотехнічні споруди у мисливському господарстві.
4. Проектування приміщень для утримування диких тварин.
5. Корми та підгодівля диких тварин в мисливському господарстві.
6. Типологія та бонітування мисливських угідь.
7. Мисливська зброя, боєприпаси та спорядження.

ПРЕДМЕТНИЙ ДИЗАЙН

Кафедра технологій та дизайну виробів з деревини

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Пінчевська О.О.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Сьогодні відома формула: «Некрасиве не продається» – все частіше визначає напрям розвитку навіть тих областей виробництва, де ще відносно недавно естетичні характеристики продукції взагалі не бралися до уваги. Усвідомлення важливості гармонізації багатого і складного світу предметних форм і їх взаємозв'язку один з одним виходить на рівень соціальних завдань суспільства, набуваючи виховний, ідеологічний характер. Створення нового продукту вимагає багатосторонньої діяльності і уміння від інженерів-конструкторів і дизайнерів промислового профілю. Сьогодні дизайн набуває розвитку, зростає його науковий потенціал. Створюються приватні дизайнерські студії, що мають лабораторії всього виробничого циклу від проекту до пробної серії і працюють на замовників будь-яких областей, у тому числі і для побутових та господарських потреб. Все більше передових дизайнерських розробок впроваджується у виробництво

Завданням навчальної дисципліни є:

- навчити визначити межі та феномен дизайну;
- навчити аналізувати зв'язок дизайну з культурою, соціальними комунікаціями і технологічним розвитком;
- дати уявлення про техніку проведення досліджень і розробки проектних концепцій в дизайні;

- розвинути емоційно-образне мислення студентів в процесі розробки завдань.

Теми лекцій:

1. Основні поняття. Діапазон дизайнерської діяльності.
2. Формування дизайну.
3. Теоретичні концепції дизайну.
4. Особливості дизайн-мислення.
5. Дизайн у сучасному контексті.
6. Творчий процес у дизайні.
7. Дизайн, анти-дизайн, кітч.

Теми практичних занять:

1. Моделювання конструкцій стільців різни стилів 20 століття у PC SketchUp
2. Моделювання предметного середовища смарт-квартири у PC SketchUp
3. Моделювання предметного середовища ванної кімнати у PC SketchUp
4. Моделювання предметного середовища навчальних закладів у PC SketchUp

ННІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Державне управління.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

ННІ неперервної освіти і туризму

<i>Лектор</i>	Приліпко С.М.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо основних засад формування та реалізації державної політики органами державної влади й органами місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних знань та набутті практичних навичок із державного управління для виконання управлінських функцій і прийняття управлінських рішень у процесі діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з громадськістю.

Зміст дисципліни: сутність та роль державного управління у формуванні громадянського суспільства; суб'єкти й об'єкти, принципи, методи, підходи, функції, механізми, інструменти державного управління; інститут президента у системі органів державної влади; законодавча, виконавча та судова гілки влади; державні органи виконавчої влади; державна служба та кадрова політика; місцеве самоврядування та регіональне управління; децентралізація владних повноважень; стратегічне управління на державному та регіональному рівнях; державно-приватне партнерство; професійний розвиток державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування; електронне урядування як передумова формування цифрового суспільства; адміністративні послуги в контексті побудови сервісно-

орієнтованої держави; інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади; електронний документообіг та управлінські технології у державному управлінні; залучення громадськості до формування та реалізації державної політики; запобігання проявам корупції в державному управлінні.

Теми лекцій:

1. Теоретико-методологічні та організаційні засади державного управління.
2. Президент України та Верховна Рада України у системі державного управління.
3. Багаторівневе функціонування системи органів виконавчої влади.
4. Державна служба та кадрова політика.
5. Місьцеве самоврядування та регіональне управління.
6. Електронне урядування та інструменти електронної демократії.
7. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади.
8. Запобігання проявам корупції в органах державної влади.

Теми практичних занять:

1. Теоретико-методологічні та організаційні засади державного управління.
2. Система органів законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні.
3. Державна служба та кадрова політика.
4. Місьцеве самоврядування та регіональне управління.
5. Електронне урядування та інструменти електронної демократії.
6. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади.
7. Запобігання проявам корупції в органах державної влади.

ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Перелік вибірових дисциплін

1. Державні механізми антикризового управління.
2. Зелена економіка.
3. Інтернет-маркетинг.
4. Міжнародний бізнес.
5. Управління Start-up проектами.
6. Управління бізнесом.

ДЕРЖАВНІ МЕХАНІЗМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Дергач А.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Державні механізми антикризового управління» актуалізується у зв'язку із об'єктивним характером системних змін в Україні, через що виникає необхідність впровадження ефективних механізмів державного антикризового управління, спрямованих на усунення причин кризових явищ як в системі державного управління, так і в суспільстві загалом. Завданням дисципліни є навчити студентів визначати стратегічні цілі і завдання антикризового управління, здійснювати аналіз особливостей державного антикризового управління в Україні із врахуванням впливу окремих механізмів на соціально-економічний розвиток, вміти застосовувати набуті теоретичні знання у практичній професійній діяльності.

Теми лекцій:

1. Сутність кризових явищ, причини їх виникнення.
2. Основи антикризового управління на мікрорівні.
3. Ризики в антикризовому державному управлінні.
4. Діагностика кризових ситуацій в процесі управління.
5. Обумовленість та сутність системної кризи державного управління.
6. Комплексний механізм антикризового управління.
7. Особливості застосування державних механізмів антикризового управління в Україні та світі.

8. Зміст та сутність антикризової програми та антикризового управління державою.

**Теми занять:
(практичних, лабораторних)**

1. Класифікації кризових явищ та методів їх аналізу.
2. Концептуальні підходи до формування системи антикризового управління в органах державної влади та місцевого самоврядування.
3. Аналіз ризиків в антикризовому державному управлінні.
4. Діагностика кризових ситуацій в процесі управління.
5. Сутність системної кризи державного управління.
6. Комплексний механізм антикризового управління.
7. Особливості застосування державних механізмів антикризового управління в Україні та світі. Антикризова програма.

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

Кафедра економічної теорії

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Талавиря Микола Петрович., д.е.н., проф.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Потреби людства в теперішніх умовах значно перевищують можливості їх забезпечення природними ресурсами. Наприкінці ХХ ст. економічне зростання досягалося застосуванням ресурсовитратних та енергоємних технологій виробництва, що спричинило погіршення стану навколишнього середовища. Подальший економічний розвиток вимагає зміни економічної системи, переходу до нової моделі господарювання. Одним із оптимальних варіантів забезпечення таких змін є *концепція «зеленої» економіки*.

На сьогодні для України вельми актуальними є формування системи довгострокових заходів, що деталізують ресурсні можливості, обґрунтування вагомості екологізації суспільного розвитку для забезпечення економічного зростання країни та підтримки сприятливого бізнес-середовища як на державному, так і регіональному рівнях.

Мета вивчення дисципліни «Зелена економіка» – формування теоретичних знань та практичних навичок аналізу альтернативних варіантів сталого еколого-економічного розвитку суспільства.

Предметом вивчення дисципліни є система відносин, що охоплюють виробництво, розподіл та споживання, які будуються на засадах еколого-орієнтованої діяльності, підтримують

збереження та відновлення оточуючого природного середовища.

У курсі розглядаються сучасні підходи індустріально розвинутих країн щодо інтегрованого вирішення економічних, соціальних та екологічних проблем у стратегіях переходу до «зеленого» зростання та біоекономіки.

Теми лекцій:

1. «Зелена» економіка як основа переходу до сестейного розвитку.
2. Міжнародні сценарії розвитку «зеленої» економіки.
3. Передумови формування національної політики «зеленого» зростання в Україні.
4. Ключові сегменти та інструментарій «зеленої» економіки.
5. «Зелений» бізнес як запорука розвитку біоекономіки.
6. Оптимізація аграрного виробництва на основі концепції «зеленої» економіки.
7. «Зелені» інвестиції як інструмент фінансування агросектору.
8. Участь України в міжнародних процесах «зеленої» модернізації та екологічного партнерства.

Теми практичних занять:

1. «Зелена» економіка як основа переходу до сестейного розвитку.
2. Міжнародні сценарії розвитку «зеленої» економіки.
3. Передумови формування національної політики «зеленого» зростання в Україні.
4. Ключові сегменти та інструментарій «зеленої» економіки.
5. «Зелений» бізнес як запорука розвитку біоекономіки.
6. Оптимізація аграрного виробництва на основі концепції «зеленої» економіки.
7. «Зелені» інвестиції як інструмент фінансування агросектору.

ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ

Кафедра маркетингу та міжнародної торгівлі

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Доцент Рябчик Алла Володимирівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни «Інтернет-маркетинг» є формування у студентів сукупності знань в області теорії і практики Інтернет-маркетингу, а саме: набуття навичок самостійної розробки стратегій Інтернет-маркетингу, просування товарів, послуг, сайтів в мережі Інтернет за допомогою сучасних маркетингових каналів та інструментів; оволодіння спеціалізованими інформаційними технологіями та системами в електронному бізнесі.

Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань, практичних вмінь та навичок щодо здійснення ефективної Інтернет-маркетингової діяльності та електронної комерції в мережі Інтернет.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття, категорії, моделі Інтернет-маркетингу та електронної комерції;
- можливості, особливості каналів та інструментів Інтернет-маркетингу;
- сучасні програмні продукти, інформаційні системи та цифрові технології;

- принципи роботи та особливості пошукових систем, соціальних мереж, поштової розсилки, контекстно-медійної реклами;
- контент-маркетинг та просування продуктів в мережі Інтернет;
- методи та технології залучення цільової аудиторії;
- системи електронних платежів;
- технології використання електронної комерції у корпоративному та споживчому секторах;
- показники оцінки ефективності Інтернет-маркетингу та електронної комерції;

вміти:

- розробляти стратегії та здійснювати планування Інтернет-маркетингу;
- використовувати канали та інструменти Інтернет-маркетингу та електронної комерції;
- застосовувати сучасні програмні продукти, інформаційні системи та цифрові технології для здійснення діяльності в Інтернет-середовищі;
- створювати якісний текстовий та графічний контент;
- проводити аудит веб-сайтів, проектувати, оптимізувати веб-сайти;
- організовувати рекламну кампанію в мережі Інтернет;
- застосовувати платіжні засоби електронних платіжних систем;
- оцінювати та визначати ефективність рекламних кампаній, Інтернет-проектів, інструментів Інтернет-маркетингу та електронної комерції;
- формувати нові конкурентоспроможні ідеї, валідувати їх та реалізовувати їх у проектах.

Теми лекцій:

1. Базові поняття, стратегії Інтернет-маркетингу та електронної комерції.
2. Поведінка і особливості споживачів в мережі Інтернет.
3. Організація роботи та інформаційні можливості сайтів.
4. Пошукові системи та пошукова оптимізація в мережі Інтернет.

5. Маркетингові технології та комунікації в мережі Інтернет.
6. Маркетинг у соціальних мережах.
7. Електронні платіжні системи.
8. Аналіз ефективності Інтернет-маркетингу та електронної комерції.

Теми занять:

(практичних, лабораторних)

1. Базові поняття, стратегії Інтернет-маркетингу та електронної комерції;
2. Поведінка і особливості споживачів в мережі Інтернет;
3. Організація роботи та інформаційні можливості сайтів;
4. Пошукові системи та пошукова оптимізація в мережі Інтернет;
5. Маркетингові технології та комунікації в мережі Інтернет;
6. Маркетинг у соціальних мережах;
7. Електронні платіжні системи;
8. Аналіз ефективності Інтернет-маркетингу та електронної комерції.

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Кафедра адміністративного менеджменту
та зовнішньоекономічної діяльності

Факультет аграрного менеджменту

<i>Лектор</i>	Тюріна Альона Анатоліївна, Янчевський Руслан Володимирович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Вивчення дисципліни спрямоване на отримання студентами знань щодо особливостей формування та розвитку міжнародного бізнесу на засадах сталості, оволодіння аналітичними і практичними навичками, пов'язаними із здійсненням діяльності на міжнародних ринках чи ринках окремих країн, реалізацією стратегій міжнародного бізнесу, визначення можливостей виходу українських товаровиробників на міжнародні ринки та залучення інвестиційних ресурсів для розвитку міжнародного бізнесу.

Теми лекцій:

1. Сучасні виклики ведення міжнародного бізнесу.
2. Міжнародні тренди ведення бізнесу: зелені інновації та підприємництво.
3. Сталість у формуванні міжнародного бізнесу.
4. Інтернаціоналізація бізнес-процесів.
5. Види стратегій міжнародного бізнесу.
6. Формування конкурентних переваг при освоєнні закордонних ринків.
7. Способи виходу компаній на міжнародні ринки.

Теми практичних занять:

1. Цінності міжнародного бізнесу в сучасних умовах.
2. Джерела визначення стану окремих ринків товарів та послуг.
3. Сталий розвиток бізнесу як умова конкурентоздатності.
4. Організаційні форми ведення міжнародного бізнесу.
5. Характеристика середовища ведення міжнародного бізнесу.
6. Позиціонування компанії на зовнішньому ринку.
7. Розроблення стратегії виведення продукції на зовнішні ринки.

УПРАВЛІННЯ START-UP ПРОЄКТАМИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

Факультет аграрного менеджменту

<i>Лектор</i>	Шинкарук Л.В., Суханова А.В.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Управління Start-up проєктами» має особливе місце при створенні та функціонуванні стартапу як форми ризикового підприємництва, і є корисною для студентів економічних і виробничих спеціальностей, які планують вивести свої ідеї на рівень бізнесу. Сучасні процеси глобалізації і розвиток комунікаційних технологій створюють безліч можливостей для реалізації успішних бізнес-ідей у світовому масштабі. Більшість бізнес-ідей, навіть дуже перспективних, так і залишаються на папері, або ж спроби їх реалізації скінчуються провалом. Це відбувається через невміння підприємців грамотно сформулювати і презентувати ідею свого бізнесу, відшукати джерела його фінансування, спланувати і організувати реалізацію своєї бізнес-ідеї, врахувавши найбільш критичні вимоги і ризики. При вивченні даної дисципліни студент опанує необхідні практичні навички з організації управління конкретними проєктами та компетентностями щодо оцінювання інноваційних проєктів стосовно їх перспективності і ризику реалізації на ринку, швидко виконувати проєкт, і при цьому не витратити даремно ресурси і точно знати, що вже зроблено і скільки ще залишилося.

Теми лекцій:

1. Основи підприємництва і підприємницької діяльності.
2. Стартап як форма реалізації підприємницької ідеї.
3. Планування стартап проєкту.

4. Фінансування стартап проекту і залучення інвестицій.
5. Управління реалізацією стартап проекту.
6. Бізнес-планування стартап проекту.
7. Оцінка ефективності стартап проекту.
8. Сучасне управління стартап проектами.

Теми практичних занять:

1. Розвиток стартап проектів як інноваційна форма підприємництва.
2. Як розпочати стартап. Просування та комерціалізація стартап проекту.
3. Стадії життєвого циклу і фінансування стартап проекту.
4. Ділова гра: «Формування команди».
5. Структура та логіка розробки стартап проекту.
6. Оцінка показників ефективності стартап проекту.
7. Оцінка ризиків стартап проекту.

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Балановська Тетяна Іванівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

У сучасних умовах високої непередбачуваності змін і постійного прискорення різноманітних процесів перед суб'єктами господарювання постає проблема пошуку адекватних способів набуття та зміцнення конкурентних переваг, виникає необхідність гнучкої їх адаптації до зовнішнього середовища у процесі досягнення цілей розвитку. У зв'язку з цим набуває особливої актуальності використання сучасних підходів до управління суб'єктами підприємницької діяльності. Управління бізнесом – це мистецтво і водночас велика наука.

Метою курсу є надання студентам знань, які сприятимуть формуванню у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань щодо управління суб'єктом господарювання, а також набуттю практичних навичок та умінь щодо організації підприємницької діяльності, аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища суб'єкта господарювання, побудови системи управління підприємствами різних організаційно-правових форм господарювання, прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо здійснення підприємницької діяльності.

Теми лекцій:

1. Основи управління бізнесом.
2. Організація підприємницької діяльності.

3. Види підприємств та організаційно-правові форми господарювання.

4. Управління людськими ресурсами та ділова етика у бізнесі.

5. Стратегічне управління у розвитку бізнесу.

6. Бізнес-планування в системі управління бізнесом.

7. Маркетинг у системі управління бізнесом.

8. Інформаційне забезпечення бізнесу.

Теми занять:

(практичних, лабораторних)

1. Основи управління бізнесом.

2. Організація підприємницької діяльності.

3. Види підприємств та організаційно-правові форми господарювання.

4. Управління людськими ресурсами та ділова етика у бізнесі.

5. Стратегічне управління у розвитку бізнесу.

6. Бізнес-планування в системі управління бізнесом.

7. Маркетинг у системі управління бізнесом.

АГРОБІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Агроценологія. Польові культури.
2. Енергетичні сировинні ресурси.
3. Інноваційні технології адаптації до змін клімату.
4. Нішеві культури.
5. Овочі та фрукти для здорового харчування.
6. Система землеробства No-TILL.
7. Управління ґрунтами.
8. Ягідництво та виноградарство.
9. Якість та безпечність продукції рослинництва.

АГРОЦЕНОЛОГІЯ. ПОЛЬОВІ КУЛЬТУРИ

Кафедра рослинництва

Агробіологічний факультет

Лектор	Каленська Світлана Михайлівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Агроценологія. Польові культури» передбачає вивчення теоретичних засад стійкості агроценозів польових культур, вимог до чинників довкілля, закономірностей формування величини і якості урожаю завдяки комплексному узагальненому поєднанню факторів формування врожаю та стійкості до стресових умов рослин, формування елементів технології вирощування культур, які забезпечують функціонування екологічно стійких агроценозів.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи формування стійких агроценозів. взаємозв'язки формування агроценозів.
2. Енергетична ефективність агроценозів. продуктивність та біорізноманіття агроценозів.
3. Формування стійких до стресів агроценозів. управління процесами формування стійких агроценозів через добір, інтродукцію та використання біологічних та екологічних типів рослин.
4. Екологічна рівновага агроценозів.
5. Формування агроценозів залежно від властивостей ґрунту та ґрунтової мікробіоти роль супутніх видів рослин у формуванні агроценозу.

6. Взаємодія між рослинами, фітопатогенами, фітофагами та корисними бактеріями. роль фітофагів у розвитку основного виду та супутніх.

7. Технологічні особливості формування агроценозів сільськогосподарських культур

8. Стійкість агроценозів за виробництва органічної продукції.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Аналіз стану агросистеми за комплексом параметрів.
2. Аналіз структури агроценозу. Якісна оцінка структурних компонентів. Моделювання агроценозів.
3. Мікробіота ґрунту.
4. Стресостійкість рослин. Методи визначення посухостійкості, жаростійкості, холодостійкості, морозостійкості рослин.
5. Методи визначення алелопатичної дії рослин.
6. Методика розрахунку екологічної пластичності та стабільності сортів польових культур
7. Методологія розробки систем захисту рослин та удобрення в технологіях з напрямленим формуванням якості продукції
8. Методи оцінки та прогнозування ризиків.

ЕНЕРГЕТИЧНІ СИРОВИННІ РЕСУРСИ

Кафедра рослинництва

Агробіологічний факультет

<i>Лектори</i>	Проф., д.с.-г.н., Рахметов Д. Б. доц., к.с.-г.н, Юник А. В.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Курс спрямований на пошук нових підходів щодо забезпечення населення енергетичними ресурсами. Біокліматичний потенціал України є сприятливим для вирощування значної кількості місцевих та інтродукованих видів рослин, які можна використовувати для виробництва різних видів фітопалива. Рослини різних видів різняться за хімічним складом, енергетичною цінністю, морфологічними та біологічними властивостями і потребують досліджень та ідентифікації їх властивостей. Отримані знання та практичні навички можна використовувати на підприємствах для виробництва, переробки та використання рослинної сировини, науково-дослідних інститутах.

Теми лекцій:

1. Енергетичні та сировинні рослинні ресурси в світі та в Україні: стан, виробництво та значення. Біорізноманіття, інтродукція видів, інвазійні види. Адаптація та акліматизація енергетичних культур.

2. Способи переробки рослинницької енергетичної сировини: принципи та схеми. Економічна та енергетична оцінка рослинницької сировини.

3. Фітоенергетичні культури. Класифікація.

4. Виробництво біодизелю. Види рослин для виробництва біодизелю. Технологія вирощування культур.

5. Виробництво біоетанолу. Сировина для виробництва біоетанолу. Технологія вирощування культур.

6. Виробництво твердого біопалива. Сировина для виробництва. Технологія вирощування культур.

7. Виробництво біогазу. Рослинні сировинні ресурси. Технологія вирощування культур.

Теми практичних занять:

1. Поліфункціональне використання фітоенергетичних культур. Хімічний склад рослинницької сировини з точки зору енергетики. Морфологічні ознаки фітоенергетичних культур.

2. Способи розмноження фітоенергетичних культур (насінний і вегетативний). Характеристика посівного та посадкового матеріалу одно- та багаторічних енергетичних рослин різного напрямку використання.

3. Особливості технології вирощування однорічних енергетичних рослин різного напрямку використання.

4. Особливості вирощування та збирання врожаю енергетичних високоолійних рослин. Якість рослинної сировини.

5. Вирощування та використання багаторічних фітоенергетичних культур як сировини для твердого фітопалива та фіто газу: щавнат; сільфій пронизанолистий; багаторічні мальви, міскантус; просо прутоподібне; сільфій суцільнолистий, соняшник верболистий, горлюна східна, види катранів, козлятник східний, види гірчаків, форми енергетичної верби та тополі тощо.

6. Вирощування та використання цукроносних культур в Лісостепу та Поліссі України як сировини для фіто етанолу: цукрове сорго, кукурудза, картопля, пшениця, тритикале, цукрові буряки, соняшник бульбистий; топінсоняшник; цикорій; елевсіна, могар, чумиза, пайза (їх гібриди).

7. Збирання врожаю багаторічних енергетичних рослин. Якість рослинної сировини. Визначення енергетичної цінності сформованої біомаси польових культур з використанням методів прямого визначення калорійності та розрахункового методу.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІН КЛІМАТУ

Кафедра кормовиробництва, меліорації і метеорології

Агробіологічний факультет

Лектори	Скриник Олеся Атанасіївна, Ярош Анна В'ячеславівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна присвячена вивченню інноваційних технологій адаптації галузей економіки та сільського господарства до зміни клімату. Курс складається з двох модулів. У межах першого модулю розглядаються регіональні особливості прояву зміни клімату на території України та оцінюється вразливість різних галузей економіки та сільського господарства до цих змін. Розглядаються основи адаптації до зміни клімату, класифікація видів адаптації, організаційна структура суб'єктів державної адаптаційної політики в Україні. Розглядається методологія програми дій з розробки адаптаційних заходів, критерії та індикатори для оцінки адаптаційних заходів, підходи та розробки адаптаційних заходів, що базуються на зниженні масштабів загроз і ризиків зміни клімату, на зниження вразливості, на підвищенні потенціалу адаптації.

У другому модулі розглядаються методологічні підходи до вибору адаптаційних заходів на основі аналізу існуючих та майбутніх кліматичних ризиків та вразливості галузей економіки та сільського господарства окремих населених пунктів з урахуванням сучасних проєкцій кліматичних показників на середньострокову та віддалену перспективу. Вивчаються існуючі в світовій практиці адаптаційні підходи, заходи, які можуть бути застосовані для впровадження в Україні.

Студентам надається можливість ознайомитись з найкращими світовими технологіями адаптації до змін клімату таких галузей, як сільське господарство та виробництво харчових продуктів, водні ресурси, енергетика, транспорт, охорона здоров'я, туризм, міське середовище, ліси та ландшафти.

Теми лекцій:

1. Зміни клімату та кліматичні ризики для економіки України.
2. Науково-теоретичні адаптації до зміни клімату.
3. Методологічні основи розробки адаптаційних заходів.
4. Аналіз існуючих і майбутніх ризиків від зміни клімату для економіки та суспільства.
5. Технології адаптації: загальний огляд.
6. Технології адаптації сільського, лісового та водного господарства.
7. Технології та адаптації сектору охорони здоров'я, туризму, соціальних систем, громад та комунальних служб.
8. Принципи та етапи підготовки адаптаційних заходів.

Теми практичних занять:

1. Регіональні особливості прояву зміни клімату на території України.
2. Класифікація видів адаптації, організаційна структура суб'єктів державної адаптаційної політики в Україні.
3. Критерії та індикатори для оцінки адаптаційних заходів.
4. Існуючі та майбутні кліматичні ризики для економіки.
5. Стратегія та план адаптації.
6. Технології адаптації: кліматично-орієнтоване зрошування, крапельне зрошування, агролісомеліоративні заходи. Технології пом'якшення впливу паводків та засух, повторне використання води.
7. Технологічні заходи адаптації: виготовлення штучного снігу, оконтурювання схилів, збір дощової води та створення систем повторного водокористування, дизайн будинків, стійких до екстремальних погодних впливів.
8. Аналіз пріоритетів розвитку державної політики регіонального/місцевого розвитку.

НІШЕВІ КУЛЬТУРИ

Кафедра рослинництва

Агробіологічний факультет

Лектори	Проф., д.с.-г.н. Каленська С.М.; проф., д.с.-г.н. Новицька Н.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Курс спрямований на ознайомлення та оволодіння студентами базових знань про загальні особливості нішевих культур, їх морфологічну характеристику, класифікацію, форми розмноження, основи фізіології рослин, агротехнічні основи вирощування, заготівлю та зберігання лікарської рослинної сировини у виробничих умовах з врахуванням їх біологічних особливостей.

Теми лекцій:

1. Вступ. Тенденції розвитку світового ринку нішевих сільськогосподарських культур. Експорт нішевих сільськогосподарських товарів у світі та Україні.
2. Біорізноманіття, інтродукція нішевих культур.
3. Технології вирощування злакових нішевих культур: сорго.
4. Технології вирощування бобових культур: нут.
5. Технології вирощування бобових культур: сочевиця.
6. Технології вирощування представників нішевих культур інших родин.
7. Економічна та енергетична оцінка вирощування нішевих культур.

Теми практичних занять:

1. Біорізноманіття, інтродукція нішевих культур.
2. Морфобіологічні та екологічні особливості нішевих культур.
3. Значення, райони розповсюдження, біологічні особливості й технологія вирощування сорго.
4. Значення, райони розповсюдження, біологічні особливості й технологія вирощування нуту, сочевиці.
5. Біологічні особливості і технологія вирощування амаранту
6. Біологічні особливості і технологія вирощування сафлору, рицини, лялеманції, перили.
7. Значення, райони розповсюдження, біологічні особливості й технологія вирощування інших нішевих культур.

ОВОЧІ ТА ФРУКТИ ДЛЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

Агробіологічний факультет

Лектори	Проф. Меженський В.М., доц. Слепцов Ю.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни «Овочі та фрукти для здорового харчування» є ознайомлення студентів з харчовими властивостями овочів та фруктів; їхнім лікувальним і профілактичним впливом на організм людини. Вивчається роль овочів та фруктів у повноцінному і збалансованому харчуванні людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: харчові, дієтичні та профілактично-лікувальні властивості плодоовочевої продукції, різноманіття видового та сортового складу плодових і овочевих культур, можливі ризики при купівлі продукції з високим рівнем нітратів та залишків пестицидів.

вміти: оцінювати плодоовочеву продукцію за зовнішнім видом, смаком та документацією на неї.

Теми лекцій:

1. Харчові, дієтичні та профілактично-лікарські властивості плодоовочевої продукції. Біохімічний склад плодів та овочів.

2. Значення та використання листових та стеблових овочевих культур для здорового харчування людини.

3. Значення та використання плодкових овочевих культур для здорового харчування людини.

4. Значення та використання кореневих овочевих культур та грибів для здорового харчування людини.

5. Значення та використання фруктів для здорового харчування людини.

6. Значення та використання ягід для здорового харчування людини.

7. Значення та використання горіхів для здорового харчування людини.

Теми практичних занять

1. Дегустаційна оцінка та вимоги до якості фруктів.
2. Дегустаційна оцінка та вимоги до якості ягід.
3. Дегустаційна оцінка та вимоги до якості горіхів.
4. Дегустаційна оцінка та вимоги до якості винограду.
5. Дегустаційна оцінка коренеплодів та капуст.
6. Дегустаційна оцінка грибів та продукції зеленних овочевих культур.
7. Дегустаційна оцінка кавунів та динь.
8. Визначення вмісту нітратів у плодоовочевій продукції та вимоги міжнародних маркетингових стандартів до плодів та овочів.

СИСТЕМА ЗЕМЛЕРОБСТВА NO-TILL

Кафедра землеробства та гербології

Агробіологічний факультет

Лектор	Косолап М. П.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Система землеробства No-till – одна з перспективних систем землеробства майбутнього, яка в найбільшій мірі відповідає екологічним, соціальним та економічним вимогам суспільства. Зумовлене це суттєвим зниженням витрат праці і матеріальних ресурсів за підвищення екологічної стійкості та продуктивності агроecosystem і збереження та розширеного відтворення родючості ґрунту.

Теми лекцій:

1. Наукові основи системи землеробства No-till.
2. Сівба як базовий елемент системи землеробства No-till.
3. Особливості контролю біологічних факторів ризику в системі землеробства No-till.
4. Управління рослинними рештками в системі землеробства No-till.
5. Покривні культури як базовий елемент системи землеробства No-till.
6. Управління живленням рослин в системі землеробства No-till.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Семінар на тему: «Система землеробства No-till у світі й Україні».

2. План переходу до системи землеробства No-till.
3. Семінар на тему: «Закономірності функціонування ґрунту як живої біокосної системи».
4. Система технічного оснащення для впровадження системи землеробства No-till.
5. Диверсифікація сівозміни в системі землеробства No-till.
6. Інтегрований захист культур від біологічних факторів ризику в системі землеробства No-till.
7. Агроекономічна оцінка системи землеробства No-till.

УПРАВЛІННЯ ҐРУНТАМИ

Кафедра ґрунтознавства та охорони ґрунтів
ім. проф. М.К. Шикучи

Агробіологічний факультет

Лектор	Тонха Оксана Леонідівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Сучасні агротехнології повинні базуватись на раціональному, науково обґрунтованому поєднанні економічних та екологічних чинників ґрунтовикористання, яке здатне забезпечити стабільний сталий розвиток біосфери в цілому і людського суспільства зокрема. В результаті вивчення дисципліни студент зможе ознайомиться з організацію території землекористування, господарювання, виявити слабкі місця і запропонувати оптимальні управлінські рішення. На основі аналізу ґрунтових показників вміти впровадити ресурсощадні технології. Слабкі сторони і особливості перехідного режиму впровадження ресурсощадних технологій. Управління ґрунтами за технологій «точного землеробства». Управління ґрунтами і поживним режимом рослин за strip till, no till.

Теми лекцій:

1. Сучасний стан земельних і ґрунтових ресурсів світу
2. Поживний режим ґрунтів і особливості живлення рослин
3. Наукові основи і принципи раціонального землекористування. Ресурсощадні технології.
4. Комплексна оцінка ґрунтових неоднорідностей і вибір стратегії землеробства
5. Точне землеробство. Управління ґрунтами.

6. Основи роботи у QGIS і SMS для комплексної оцінки ґрунтових неоднорідностей.

7. Управління ґрунтами і поживним режимом рослин за strip till, no till.

Теми лабораторних занять:

1. Оцінка ґрунтових параметрів за результатами аналізу.
2. Анізотропії за фізичними показниками у вертикальному й горизонтальному напрямках, як основи утворення ґрунтових профілів, які різняться залежно від вектору за режимами, обмінними й міграційними процесами;
3. Технологічна карта вирощування сільськогосподарських культур в залежності від ґрунтових показників.
4. Технологічна карта вирощування сільськогосподарських культур за впровадження strip till, no till.
5. Методика оцінювання поживного режиму різних типів ґрунтів, фізичних та фізико-хімічних показників. Розрахунок наггетс – ефекту при оцінці ґрунтової неоднорідності;
6. Підбір алгоритмів оцінки ґрунтових ризиків для високорентабельного вирощування конкретних культур, багаторічних насаджень, овочевих і нішових та ін.;
7. Алгоритм і механізм кількісної оцінки потенціальної продуктивності ґрунтових відмін і земельних ділянок в цілому (незалежно від характеру їх використання) і при певному спеціальному використанні (вирощуванні конкретних культур, багаторічних насаджень і т.п.);

ЯГІДНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

Агробіологічний факультет

<i>Лектори</i>	Доц. Мазур Б.М., доц. Андрусик Ю.Ю.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Освітній компонент озброює студентів теоретичними знаннями і формує професійні уміння щодо вирощування високих та якісних врожаїв ягідних культур та винограду в умовах присадибного господарства.

Вивчення дисципліни «Ягідництво та виноградарство» розвиватиме у студентів розуміння особливостей проходження фізіологічних процесів у ягідних рослин та винограду, що допоможе студентам налаштувати правильний догляд за домашнім виноградником та ягідником.

Підбір сортів винограду та ягідних культур для аматорського садівництва, обрізування та розмноження кущів, оптимізоване живлення й зрошення рослин, інтегрований захист від шкідників й хвороб з мінімальним використанням пестицидів, збір урожаю та його зберігання й переробка в домашніх умовах - все це знайде своє віддзеркалення у лекціях та практичних заняттях курсу дисципліни ягідництво та виноградарство.

Теми лекцій:

1. Підбір культур та сортів ягідних культур для аматорського садівництва.
2. Морфологічні та біологічні особливості ягідних культур.
3. Способи розмноження суниці, малини, смородини та інших ягідних культур у домашніх умовах.

4. Закладання і догляд за насадженнями ягідних культур на присадибній ділянці, збирання врожаю та підготовка його до зберігання.

5. Столові та технічні сорти винограду: особливості підбору для аматорського господарства різних регіонів України.

6. Специфічні особливості анатомічної будови, фізіологія та біологія виноградної рослини.

7. Догляд за присадибним виноградником: садіння та формування куща, щорічне обрізування; система живлення й зрошення; захист від кліматичних ризиків, хвороб і шкідників.

8. Особливості збирання врожаю столових сортів винограду для споживання у свіжому вигляді та тривалого домашнього зберігання.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розмноження ягідних культур та винограду зеленими та здерев'янілими живцями в домашніх умовах.

2. Принципи формування та щорічного обрізування кущів ягідних культур та винограду в районах укривного та неукривного виноградарства.

3. Дегустація ягід сучасних сортів суниці, малини, ожини, смородини та порічок.

4. Техніка садіння винограду звичайними кореневласними і щепленими саджанцями.

5. Способи щеплення винограду.

6. Дегустація ягід столових сортів винограду.

ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Кафедра технології зберігання, переробки та
стандартизації продукції рослинництва
ім. проф. Б.В. Лесика

Агробіологічний факультет

Лектор	Ящук Надія Олександрівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Якість та безпечність продукції рослинництва» спрямована на вивчення питань якості та безпеки сировини і готової продукції рослинництва, характеристиці елементів технологій виробництва, використання яких забезпечує найвищу якість і безпечність продукції. Також, вивчення дисципліни передбачає встановлення відповідності рослинницької сировини національним та міжнародним вимогам, ознайомлення з методами оцінки, основними етапами і порядком проведення її експертизи. Розглядаються питання контролю за отриманням органічної продукції рослинництва відповідно до вимог нормативних документів. Окремими темами дисципліни є вивчення особливостей впровадження системи НАССР на різних ланках виробництва для отримання якісної і безпечної продукції рослинництва.

Теми лекцій:

1. Нормування і методи оцінки якості та безпечності продукції рослинництва згідно національних та міжнародних вимог.
2. Показники зерна і зернопродуктів та формування їх якості під час виробництва.

3. Показники плодоовочевої продукції та формування її якості під час виробництва.

4. Показники сировини технічних культур та формування її якості під час виробництва.

5. Вимоги до якості органічної продукції рослинництва та умов її виробництва.

6. Основні етапи і порядок проведення технологічної експертизи продукції рослинництва.

7. Загальні вимоги та організація робіт з виробництва продукції рослинництва за системою HACCP.

8. Впровадження системи HACCP на різних ланках виробництва для отримання якісної і безпечної продукції рослинництва.

Теми практичних занять:

1. Оцінка якості та безпечності зерна борошномельного призначення.

2. Оцінка якості та безпечності зерна круп'яних культур.

3. Оцінка якості та безпечності олійної сировини.

4. Оцінка якості та безпечності різних груп овочів.

5. Оцінка якості та безпечності плодово-ягідної сировини.

6. Оцінка якості та безпечності сировини технічних культур.

7. Оцінка якості та безпечності сировини лікарських рослин.

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Англійська мова (бізнес курс).
2. Візуальна комунікація.
3. Власна справа: створення і запуск власного інтернет-магазину. Інформаційні операції в міжнародних відносинах
4. Конфліктологія.
5. Крос-культурна комунікація.
6. Культурно-релігійний чинник у міжнародних відносинах
7. Ораторське мистецтво.
8. Перформанс менеджмент.
9. Психологія конфлікту.
10. Психологія прийняття рішення.
11. Психологія стосунків.
12. Психосоматика.
13. Public Communication in EU (Публічна комунікація в ЄС).
14. Сучасне мистецтво та дизайн.
15. Тренінг особистісного зростання.
16. Тренінг творчості.
17. Універсальні здібності фахівця (soft skills).
18. Філософія західноєвропейського постмодернізму та українські наративи.
19. Філософія комунікації.
20. Філософія родинно-побутової сфери.

АНГЛІЙСЬКА МОВА (БІЗНЕС КУРС)

Кафедра англійської філології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	д.пед.н. Дьоміна В.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Мета: основними цілями навчання англійської мови (бізнес курс) студентів є розвиток у набутті ними умінь та навичок мовленнєвої діяльності всіх видів, опанування навичками ділового та бізнес спілкування англійською мовою, розширення словникового запасу за рахунок опрацювання матеріалів юридичного, економічного, агро- та фахового спрямування, а також розвиток навичок перекладу спеціальної бізнес літератури з англійської мови на рідну і навпаки.

Предмет: обсяг лексики та граматики мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержувати необхідну бізнес інформацію.

У результати вивчення дисципліни «Англійська мова (бізнес курс)» студент повинен

знати:

- обсяг з лексики та граматики мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержувати необхідну бізнес інформацію.

уміти:

- читати та повністю розуміти текст юридичної, економічної, агро- та фахової тематики;
- сприймати іноземне мовлення бізнес партнерів;

- реферувати та анотувати суспільно-політичні та юридичні, економічні, агротексти як рідною, так і іноземною мовою;

- вільно користуватися усним монологічним та діалогічним мовленням у межах ділової, побутової, суспільно-політичної, правової, економічної та фахової тематики;

- перекладати з іноземної мови на рідну і навпаки тексти за відповідною тематикою;

- складати документи, необхідні для працевлаштування;

- володіти навичками написання ділової кореспонденції;

- володіти навичками комунікації для спілкування із партнерами з інших країн.

Теми лекцій:

Змістовий модуль 1. Організаційно-правове забезпечення професійної діяльності.

1. Legal Service Market / *Ринок правових послуг.*

2. Forms of Doing Business / *Форми організації бізнесу.*

Змістовий модуль 2. Особливості прийняття на роботу та ведення документів.

3. Job Hunting / *Пошук роботи.*

4. Excellent Résumé. Curriculum Vitae / *Бездоганне резюме. Життєпис.*

Змістовий модуль 3. Практика сучасної бізнес діяльності та ділового співробітництва.

5. Modern Means of Delivering Information / *Сучасні засоби передачі інформації.*

6. Presentation / *Презентація.*

Змістовий модуль 4. Практика ділового спілкування та наукової роботи.

7. Business Etiquette / *Діловий етикет.*

8. Scientific Conference / *Наукова конференція.*

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

Змістовий модуль 1. Організаційно-правове забезпечення професійної діяльності.

1. Visit of a Foreign Partner / *Візит зарубіжного партнера.*

2. Business Trip / *У від'їзді.*

Змістовий модуль 2. Особливості прийняття на роботу та ведення документів.

3. Business Interview / *Співбесіда при прийнятті на роботу.*

4. Business Correspondence / *Ділова кореспонденція.*

Змістовий модуль 3. Практика сучасної бізнес діяльності та ділового співробітництва.

5. Negotiations / *Переговори.*

6. Nature and Classification of Contracts. Agreements. Minutes / *Зміст та класифікація контрактів. Угоди. Протокол.*

Змістовий модуль 4. Практика ділового спілкування та наукової роботи.

7. Business Ethics / *Ділова етика.*

ВІЗУАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ

Кафедра романо-германських мов і перекладу

Факультет гуманітарно-педагогічний

<i>Лектор</i>	проф. Личук М.І.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета. Метою курсу є формування в магістрів візуальних комунікативних компетентностей та вироблення навичок візуальної грамотності.

Запропонований курс має на меті ознайомити студентів з сучасними новітніми тенденціями спілкування загалом та візуальними невербальними засобами зокрема. Оскільки на сьогодні усе частіше сучасні комуніканти послуговуються інноваціями як в усному, так і в писемному мовленні. Візуальна комунікація – це спілкування за посередництвом графічних засобів (малюнків, таблиць, схем, діаграм, графіків), які використовують для представлення інформації, потенціал яких істотно відрізняється від традиційних вербальних компонентів. Засоби візуальної комунікації швидше привертають увагу, активуючи візуальні образи через апеляцію до органа сенсорики.

Основна мета передбачає вирішення таких завдань: ознайомлення магістрів з постійними інноваціями в комунікації, зумовленими потребами сучасного суспільства; навчити магістрів естетично оформлювати великі обсяги інформації; оволодіти уміннями й навичками, що дозволяють сприймати (читати) й створювати (писати) інформаційні блоки, які містять різні складники для ефективного спілкування з потенційними співрозмовниками; удосконалити навички візуальної грамотності; навчитися аналізувати та критично оцінювати роль

і причини використання невербальних компонентів, декодувати прихований зміст.

Теми лекцій:

1. Сенсорика і комунікація: гармонійний діалог.
2. Поведінка комунікантів під час різних типів комунікації. Візуальне представлення інформації.
3. Комунікація: поєднання традиційних вербальних та невербальних засобів. Нетипові візуальні засоби.
4. Імплицитні маніпулятивні стратегії в комунікації.
5. Алгоритми покращення візуальної грамотності у сфері невербальної писемної комунікації.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Типи візуальних засобів, їхні функції.
2. Візуальні засоби, їхній вплив на поведінку комунікантів.
3. Візуальні інструменти інформаційного обміну,
4. Інформаційні блоки та усна комунікація. Специфіка галузі знань.
5. Інформаційні блоки та наукова писемна комунікація.
6. Декодування змісту інформації.
7. Створення тематичних інформаційних блоків.
8. Зарубіжний досвід у практиці.

ВЛАСНА СПРАВА: СТВОРЕННЯ І ЗАПУСК ВЛАСНОГО ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНУ»

Кафедра романо-германських мов і перекладу

Факультет гуманітарно-педагогічний

Лектор	доц. Ножовнік О.М.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Мета. Сформувати у студентів професійну самодостатність, упевненість у використанні іноземної мови та навички і знання просування товарів через мережу Інтернет та медіа ресурси.

Очікувані результати: розроблені студентами «під ключ», брендovanі і запуснені інтернет-магазини (компанії), які можуть вже на етапі запуску генерувати прибуток.

Наукова основа: Концепція «Навички 21 століття» (2015 рік).

Формат: неформальний, пілотний, підприємницький клуб, моно-кафедральний чи між-кафедральний.

Стислий опис проекту: Студенти-економісти, чи студенти які обрали курс сумісно з наставником поетапно створюють та оптимізують (SEO) власний інтернет-магазин на платформі Shopify. Проект може будуватися на моделі дропшипінга (dropshipping).

Процес створення магазину включає: визначення товару для просування, вивчення конкурентного ринку, брендвання, створення сайту, налагодження логістики, вивчення способів реклами та просування на ринках США, Канади та Європи, вивчення та застосування каналів збуту таких як: Google Merchant, Facebook, Instagram, Email Marketing, Ebay, Etsy, Amazon та інших.

Оцінювання успішності проекту: комерційна успішність (прибутковість), відгуки, експертна оцінка.

Теми лекцій:

1. Вибір ніші. Брендування. Пошук постачальників. Маркет-плейси. Бізнес-моделі.
2. Огляд платформ для створення інтернет магазинів: Shopify, ECWID, OpenCart.
3. Створення магазину на платформі Shopify. Семантичне ядро сайту, кластеризація, SEO. Підключення платіжних систем.
4. Вирішення логістичних питань.
5. Маркетинг: канали збуту.
6. Google продукти для бізнесу.
7. Реклама та просування.
8. Створення реклами на Facebook та в Google Ads.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Створення бренду. Інструменти для визначення ніші. Стратегії та тактики виходу на ринок.
2. Семантичне ядро сайту, кластеризація, SEO. Вибір шаблону сайту, створення карти сайту, наповнення магазину товарами.
3. Створення логістики збуту товарів.
4. Вибір шаблону сайту, створення карти сайту, наповнення магазину товарами.
5. Практичний маркетинг.
6. Практичний маркетинг.
7. Практичний маркетинг.

ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	проф. Шевчук Олександр Володимирович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни: оволодіння знаннями, формування вмінь і навичок з концептуально теоретичних та практичних основ проведення інформаційних операцій у галузі міжнародних відносин.

Завдання курсу: формування знань та вмінь у сфері стратегічних комунікацій, зокрема інформаційних операцій, а також у таких розділах сучасних комунікативних технологій як пропаганда та контрпропаганда, комунікативні стратегії з активним опонентом. Аналізу конкретних прикладів інформаційних операцій.

Теми лекцій:

1. Концептуальні засади інформаційних операцій.
2. Операції впливу як різновид сучасних інформаційних операцій.
3. Підрозділи інформаційних операцій у різних країнах світу.
4. Інструментарій інформаційних операцій XXI століття.
5. Планування інформаційних операцій.
6. Інформаційні операції XXI століття: case study.
7. Інформаційні операції в мирний час.
8. Інформаційне протиборство в історичному контексті.

Теми практичних занять:

1. Теоретичні та прикладні аспекти спеціальних інформаційних операцій.
2. Класифікація спеціальних інформаційних операцій.
3. Інструменти інформаційних операцій. Типологія та характеристика.
4. Типи спеціальних інформаційних операцій.
5. Проблеми захисту від інформаційних операцій і контрпропаганда.
6. Кібернетичні інформаційні операції.
7. Інформаційні операції при рішенні миротворчих проблем.
8. Інформаційні операції та Україна.

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Омельченко Людмила Миколаївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Конфліктологія – дисципліна циклу спеціальної (фахової) підготовки вибіркового компонента (за вподобанням студента) освітньої програми. Мета навчального курсу – формування системи компетентностей студентів, що забезпечить оптимальність соціальної інтеграції, а також професійної адаптації майбутніх фахівців, сприятиме ефективності міжособистісної взаємодії. Завдання курсу: сприяти формуванню навичок конструктивного вирішення й запобігання конфліктам у професійній діяльності та міжособистісній взаємодії; створення умов для розвитку необхідних особистісних якостей, що сприяють конструктивній взаємодії з оточенням, забезпечення можливості розвитку творчої індивідуальності студентів. Вивчаючи курс, студенти матимуть змогу: осмислити теоретичні основи конфлікту як соціального явища, реалізувати набуті знання в процесі оволодіння навичками та вміннями, що становитимуть підґрунтя міжособистісної взаємодії, опанувати діагностичний інструментарій. Переваги курсу: основна увага на виробленні умінь на підґрунті теоретичних знань, можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування власного саморозвитку. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Теми лекцій:

1. Конфліктологія як наука.
2. Природа міжособистісних конфліктів.
3. Внутрішньоособистісний конфлікт.
4. Особистість і конфлікт.
5. Сімейні конфлікти.
6. Організаційні конфлікти.
7. Психотехніки та технології управління конфліктами.

Теми практичних занять:

1. Методи та методики дослідження конфліктів.
2. Аналіз структури міжособистісних конфліктів
3. Діагностика особистісних передумов виникнення конфліктів.
4. Діагностика та аналіз власних стратегій і моделей поведінки в конфлікті.
5. Методи та техніки емоційної саморегуляції
6. Способи запобігання сімейним конфліктам.
7. Технології ведення переговорів.
8. Регулювання та вирішення конфліктів.

КРОС-КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Кафедра іноземної філології і перекладу

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Амеліна С.М.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Крос-культурна комунікація» – сформувати крос-культурний підхід до здійснення професійної діяльності в сучасних умовах глобалізації з метою підвищення ефективності співпраці, ведення переговорів, а також управління персоналом в мультикультурних компаніях та організаціях. Навчальна програма спрямована на розвиток у студентів толерантного ставлення до представників різних культур, подолання бар'єрів та формування навичок ділового співробітництва в умовах крос-культурного середовища. Здатність до крос-культурної комунікації забезпечує ефективність її практичного застосування у широких сферах: від вивчення іноземних мов до дипломатичної й економічної міжнародної діяльності.

Теми лекцій:

1. Поняття крос-культурної комунікації. Міжкультурні бар'єри. Управління крос-культурною комунікацією.
2. Особливості професійного спілкування з представниками західноєвропейських країн.
3. Спільні риси й розбіжності української й американської культури. Їх врахування у процесі співпраці.
4. Специфіка спілкування з носіями ісламської культурної традиції.

5. Стратегії й прийоми ефективної крос-культурної комунікації.

6. Сприйняття часу і простору в різних культурах. Конотації кольоропозначень.

7. Національно-культурні стереотипи й упередження та шляхи їх подолання.

8. Етичні норми у спілкуванні з іноземними партнерами. Типи неетичної поведінки.

Теми практичних занять:

1. Крос-культурні стилі комунікації.
2. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації.
3. Віртуальна крос-культурна комунікація.
4. Реклама як інструмент крос-культурної комунікації.
5. Професійна адаптація до особливостей різних культур.
6. Моделювання переговорів із представниками інших культур.
7. Підготовка презентації для мультикультурної аудиторії.

КУЛЬТУРНО-РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	доц. Лановюк Л.П.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни: аналіз духовно-релігійного, культурно-цивілізаційного та етнопсихологічного чинників з погляду їхнього впливу на зовнішню політику тієї чи іншої країни (чи групи країн) та міжнародні й міждержавні відносини в регіональному і глобальному вимірах.

Теми лекцій:

1. Культурноцивілізаційний вимір сучасних міжнародних відносин.
2. Етнічна картина світу і міжкультурна комунікація.
3. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасних держав.
4. Культурна глобалізація на сучасному етапі: ключові тенденції.
5. Моделі державноцерковної взаємодії: принципи типологізації, міжнародно-правові та міжнародно-політичні аспекти.
6. Теоретичні підходи до вивчення релігійного чинника в міжнародних відносинах і світовій політиці.
7. Поняття релігійного конфлікту та його роль у міжнародних відносинах.
8. Перспективи глобального релігійного діалогу.

Теми практичних занять:

1. Культурно-цивілізаційний вимір сучасних міжнародних відносин.
2. Етнічна картина світу і міжкультурна комунікація.
3. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасних держав.
4. Культурна глобалізація на сучасному етапі: ключові тенденції.
5. Моделі державно-церковної взаємодії: принципи типологізації, міжнародно-правові та міжнародно-політичні аспекти.
6. Теоретичні підходи до вивчення релігійного чинника в міжнародних відносинах і світовій політиці.
7. Поняття релігійного конфлікту та його роль у міжнародних відносинах.
8. Перспективи глобального релігійного діалогу.

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Кафедра культурології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Майданюк І.З.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дар слова – одне з найвеличніших надбань людини, що підносить її над світом усього живого. Кожна людина зацікавлена в тому, щоб уміти правильно і гарно розмовляти з колегами, друзями, рідними; коректно і переконливо вести дискусію; цікаво і розумно будувати свій виступ перед аудиторією. Усіх цих умінь та ще багатьох інших навчає наука, яка в сучасній системі української освіти поступово відроджується і, безумовно, міцно утверджується. Це – риторика, або ораторське мистецтво.

Ораторське мистецтво – це наука про закони управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю, тобто про закони, які визначають ефективність цієї діяльності. Риторика розвиває в людині цілу систему особистісних якостей: культуру мислення (самостійність, самокритичність, глибину, гнучкість, оперативність, відкритість мислення, ерудицію), мовлення (правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність), поведінки (ввічливість, тактовність, коректність, розкутість), спілкування (повага до співрозмовника через вивчення його інтересів, управління поведінкою аудиторії, залучення односторонців, відповідальність за своє слово) тощо.

Риторика сьогодні визначається як комплексна наука – вона інтегрує в себе з ряду суміжних дисциплін (логіки, філософії, психології, лінгвістики, літературознавства, етики, сценічної майстерності та ін.) такі змістові компоненти, які в системі визначають риторику.

Курс «Ораторське мистецтво» допоможе ознайомитися з історією і джерелами ораторського мистецтва, зразками промов якомога ширшого кола визначних ораторів минувшини і сучасності, методами риторичного аналізу текстів різних типів, визначати тему, тези, докази, операції, мовні засоби (тропи і фігури), доцільність кожного слова, навчитися самому, використовуючи свої знання і досвід інших промовців, продукувати тексти різних типів та промов на різні теми і для різних ситуацій, виробити в собі уважне і критичне ставлення до свого мовлення і суспільної мовної практики.

Теми лекцій:

1. Риторика у сучасному вимірі. Історичні витoki риторики. Світова риторична спадщина.
2. Специфіка публічного мовлення. Структура діяльності оратора.
3. Концепція публічного виступу. Моделювання аудиторії. Стратегія і тактика публічного виступу.
4. Мовленнєвий закон у публічному виступі. Правила ефективної комунікації.
5. Основи евристики. Причини конфліктних ситуацій і способи врегулювання конфліктів.
6. Усна комунікація в сучасних формах.
7. Сучасне ділове спілкування.
8. Індивідуальний стиль оратора.

Теми практичних занять:

1. Предметне поле, завдання, значення і роль риторики. Історичні витoki риторики. Світова риторична спадщина.
2. Специфіка публічного мовлення.
3. Концепція публічного виступу. Моделювання аудиторії. Стратегія і тактика публічного виступу.
4. Мовленнєвий закон у публічному виступі. Правила ефективної комунікації.
5. Усна комунікація в сучасних формах. Телефонна розмова, дискусія, диспут, полеміка, дебати.
6. Причини конфліктних ситуацій і способи врегулювання конфліктів.
7. Індивідуальний стиль оратора.

ПЕРФОРМАНС МЕНЕДЖМЕНТ

Кафедра управління та освітніх технологій

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Базелюк Василь Григорович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Перформанс менеджмент – це інструмент успішних людей, переважна більшість яких точно знає, що : «Ви стаєте тим, про що думаєте більшу частина часу». Ваш зовнішній світ є відображенням світу внутрішнього, дзеркально відображаючи і матеріалізуючи ваші найпотаємніші думки.

Дисципліна «Перформанс менеджмент», допомагає зрозуміти як організувати продуктивне власне життя, як забезпечити власну ефективність, починаючи з усвідомлення цінностей і цілей, завершуючи проектуванням і створенням власного майбутнього. Перформанс менеджмент пропонує інструменти, які допоможуть їх забезпечити і досягти.

Метою дисципліни «Performance Management» є формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних умінь з питань теорії і практики організації ефективної діяльності як окремої особистості, так і колективу.

Теми лекцій:

1. Відкрийте власний потенціал.
2. Контроль власної життєдіяльності. Мета вашого життя.
3. Проектування і створення власного майбутнього.
4. Визначення справжніх власних цінностей.
5. Визначення справжніх власних цілей.
6. Аналіз власної ефективності.
7. Оцінка власного прогресу.

Теми практичних занять:

1. Потенціал людини: сутність, зміст, структура.
2. Контроль власного життя і діяльності.
3. Проектування життєдіяльності успішної людини.
4. Цінності у практичній діяльності людини.
5. Цілепокладання у власному житті і роботі.
6. Ефективність як запорука успішної діяльності людини.
7. Мій прогрес в житті і діяльності.

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Омельченко Людмила Миколаївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Психологія конфлікту – вибіркова дисципліна, що має за мету формувати систему компетентностей, необхідних для забезпечення оптимальної соціальної інтеграції, професійної адаптації майбутніх фахівців, сприяти ефективній міжособистісній взаємодії.

Завдання курсу: формувати навички конструктивного вирішення й запобігання конфліктам у професійній діяльності та міжособистісній взаємодії; розвивати особистісні якості, необхідні для конструктивної взаємодії з оточенням, забезпечення можливості розвитку творчої індивідуальності студентів. Вивчаючи курс, студенти матимуть змогу: осмислити теоретичні основи конфлікту як соціального явища, реалізувати набуті знання в процесі оволодіння навичками та вміннями, що становитимуть підґрунтя міжособистісної взаємодії, опанувати інструментарій для вивчення конфліктів. Переваги курсу: основна увага зосереджена на виробленні практичних умінь на підґрунті теоретичних знань, можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування власного саморозвитку. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Теми лекцій:

1. Психологія конфлікту як наука.
2. Природа міжособистісних конфліктів.
3. Внутрішньоособистісний конфлікт.
4. Особистість і конфлікт.
5. Сімейні конфлікти.
6. Організаційні конфлікти.
7. Психотехніки та технології управління конфліктами.

Теми практичних занять:

1. Методи та методики дослідження конфліктів.
2. Аналіз структури міжособистісних конфліктів
3. Діагностика особистісних передумов виникнення конфліктів.
4. Діагностика та аналіз власних стратегій і моделей поведінки в конфлікті.
5. Методи та техніки емоційної саморегуляції
6. Способи запобігання сімейним конфліктам.
7. Технології ведення переговорів.
8. Регулювання та вирішення конфліктів.

ПСИХОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Полунін О.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Прийняття рішення є неодмінною складовою життя людини. Воно має місце як в повсякденному житті, в професійній діяльності, при плануванні особистого життєвого шляху та життя родини, а також в діяльності різноманітних органів управління державою, наприклад, щодо економічного та політичного життя. Психологами розроблено різноманітні моделі прийняття рішення, які мають відповідні сфери застосування – від прийняття рішення у відносно сталих умовах з добрим рівнем поінформованості про діючі чинники, так і моделі прийняття рішення для випадків з обмеженням релевантної інформації та обмеженням часу на прийняття рішення. Прийняття рішення людиною істотно відрізняється від рішень, які приймаються при застосуванні формальних математичних моделей заснованих на формальній логіці. Когнітивна ж система людини має істотні особливості в опрацюванні інформації щодо реальності та діючих чинників, сприйняття пропозицій, втрат і здобутків. Мета курсу: представити основні підходи до моделювання прийняття рішення людиною, вивчити окремі моделі прийняття рішення, які можуть застосовуватись для простих випадків з повсякдення, та моделі для прийняття рішення щодо складних проблем. Набуті знання знайдуть застосування як в особистому житті, так і в професійній діяльності.

Теми лекцій:

1. Основні підходи в дослідженнях прийняття рішення.
2. Когнітивна репрезентація як основа для формування суб'єктивної оцінки пропозиції та прийняття рішення.
3. Розгорнуті моделі прийняття рішення.
4. Роль емоцій в прийнятті рішення.
5. Час як чинник при прийнятті рішення, інтертемпоральні рішення.
6. Проспективна модель прийняття рішення.
7. Евристичні рішення, прийняття рішення за умов обмеження часу та релевантної інформації.
8. Прийняття рішення в управлінській та економічній діяльності: роль надвпевненості, оптимізму та впливу групи.

Теми практичних занять:

1. Когнітивна репрезентація і її роль в оцінюванні стимулів.
2. Невизначеність як чинник при прийнятті рішення.
3. Відраза до втрат як чинник прийняття рішення.
4. Фреймінг як метод впливу на прийняття рішення.
5. Часовий горизонт особистості як модулятор прийняття рішення.
6. Емоції як чинник прийняття рішення щодо грошових заощаджень.
7. Споживчі рішення і страх смерті.

ПСИХОЛОГІЯ СТОСУНКІВ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Шмаргун Віталій Миколайович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Усе наше життя ми будуємо стосунки — з батьками, друзями, коханими та колегами. Вміти будувати стосунки важливо, але нас цьому не навчають. Дисципліна розкриває нам таємниці людської поведінки та пояснює, чому іноді наша поведінка не відповідає нашій ролі в суспільстві. Часто ми не помічаємо, як поводимо себе по-дитячому, коли від нас очікують раціонального сприйняття дійсності

Здатність довіряти, будувати відносини, проживати своє життя так, як хочеться - Це те, що ми нібито вміємо – виходячи з традиційних і культурних патернів, які ми успадковуємо, але по факту для кожної окремої людини це свій унікальний код, який є сенс виявляти.

Тривалі гармонійні щасливі відносини, з яких не хочеться бігти – чи багато хто може жити в них? Щастя, радість, довіра, безпека, бажання піклуватися, давати і ділитися – це те, що має бути у відносинах.

Мета курсу: вивчити закономірності побудови продуктивних стосунків.

Теми лекцій:

1. Стосунки в родині.
2. Свідоме самопрограмування.
3. Розвиток стосунків.
4. Психологічна стабілізація стосунків.

5. Професійні стосунки. Особливості та види.
6. Сексуальні стосунки їх вплив на шлюб.
7. Проблеми психіки – основа труднощів в стосунках.
8. Мотиви поведінки.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Стратегії побудови стосунків.
2. Материнство та батьківство.
3. Тренінг розвитку емпатії.
4. Динаміка подружніх стосунків.
5. Психологічний практикум безпеки в стосунках.
6. Діагностика «токсичних» стосунків.
7. Тренінг довільності та креативності поведінки.

ПСИХОСОМАТИКА

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Картушинська Антоніна Володимирівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Основною метою дисципліни є ознайомлення здобувачів освіти із Дисципліна «Психосоматика» спрямована на ознайомлення студентів з базовими принципами теоріями, поняттями психосоматики; розкриття змісту, причин, механізмів, проявів та наслідків психосоматичних захворювань; формування навичок діагностики та самодіагностики, профілактичної та психологічної самопомоги.

Теми лекцій:

1. Вступ у психосоматику.
2. Загальні питання діагностики і терапії психосоматичних розладів.
3. Конфлікт і його вплив на формування психосоматичного розладу.
4. Вплив періоду «дитячої кімнати» (від зачаття до 12 років) на формування прихильності до виникнення тих чи інших психосоматичних захворювань та розладів.
5. Особливості психосоматичних розладів і методів психотерапії у дитячому віці.
6. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи.

7. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях шлунково-кишкового тракту і порушеннях харчової поведінки.

8. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях ендокринної системи та шкіри.

9. Діагностика та психотерапія при психосоматичних гінекологічних захворюваннях та функціональних сексуальних порушеннях.

10. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях опорно-рухової системи та головному болі.

Теми практичних занять:

1. Вступ у психосоматику.

2. Загальні питання діагностики і терапії психосоматичних розладів.

3. Конфлікт і його вплив на формування психосоматичного розладу.

4. Вплив періоду «дитячої кімнати» (від зачаття до 12 років) на формування прихильності до виникнення тих чи інших психосоматичних захворювань та розладів.

5. Особливості психосоматичних розладів і методів психотерапії у дитячому віці.

6. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи.

7. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях шлунково-кишкового тракту і порушеннях харчової поведінки.

8. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях ендокринної системи та шкіри.

9. Діагностика та психотерапія при психосоматичних гінекологічних захворюваннях та функціональних сексуальних порушеннях.

10. Діагностика та психотерапія при психосоматичних захворюваннях опорно-рухової системи та головному болі.

PUBLIC COMMUNICATION IN EU

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Кравченко А.Г.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Academic discipline description

Goal of the course. Communicating effectively with people from different nations is extremely challenging and complex in practice. There is no certitude that the message delivered is interpreted in the same way by all individuals. Communication cannot make the European Union (EU) function better, nor solve its economic, social, political and environmental problems. However, it helps in raising awareness and mobilising people.

Communication can be a leading tool for enhancing identity, integration, respect and democracy. The course aim is to give students road for a better comprehension of the challenges and difficulties of communicating in an enlarged Europe.

Upon completion of the course, the student should:

- have acquired a core understanding of the central questions within both academic and professional contexts of public communications in the EU;
- be able to combine theoretical and academic understanding with professional skills within strategic and applied contexts;
- appreciate the strategic importance of public communications as a key form of communication by organisations;
- develop a critical appreciation of the ethical and legal issues involved in Public Communication;
- be capable of describing and discussing the various policies of the EU related to Public Communication;

- understand how business, politics, government and society interact with each other in the EU;
- have experience of working both independently and in small teams.

Themes of Lection:

1. The information and Communication of the EU: general characteristics
2. History of developments from Information Policy to Communication Policy.
3. Communication Policy and Cultural Politics.
4. The European Union, Europe Direct Centers and Civil Society Organisations: their interactions.
5. EU Commission Spokespersons and their functions.
6. Interrelation between Brussels-Based and National-Based Public Relations.
7. Public E-Consultations in the EU context.
8. European Union Public Diplomacy.

Themes of Seminar:

1. Political culture of involvement in the EU.
2. National Identity and Regional Differences in the EU.
3. Features of Audiovisual and Media Policy in the EU.
4. Policy on Public Sector Use and Copyrights in the EU.
5. Language Policy and it's implementation in the EU.
6. Main Approaches to Correspondence Exchange in the EU.
7. Communication Integration of Ukraine with the EU.

СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО ТА ДИЗАЙН

Кафедра культурології

Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	доц. Пузиренко Ярина Василівна
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Обізнаність у сфері мистецтва у всі часи була необхідним атрибутом культурної освіченої людини.

У сучасному глобалізованому світі бурхливо розвиваються нові стильові напрямки та виникають нові види мистецтва та дизайну, які поєднують традиційні підходи з новітніми технологіями. А допоможе розібратися в цьому мистецькому розмаїтті пропонована дисципліна. На практичних заняттях студентство опануватиме створення робіт у стильових напрямках сучасного мистецтва.

Таке поєднання теорії та практики сприятиме розвитку естетичного смаку та поглибить інтерес до сучасного світового і українського мистецтва і дизайну, що є важливою складовою гармонійно розвиненої особистості, здатної до творчої інноваційної діяльності. А також допоможе зі смаком оформити інтер'єр приватного помешкання чи офісу обравши або замовивши дизайнерські послуги чи власноруч створити креативні арт-об'єкти.

Теми лекцій:

1. Мистецтво у системі культури. Традиційні та новітні види та жанри мистецтва. Стильові напрямки сучасного мистецтва і дизайну. Сучасне мистецтво та цифрові технології.

2. Сучасне мистецтво та дизайн у системі соціальних комунікацій. Традиції та новаторство у декоративно-вжитковому мистецтві. Етнічна складова у сучасному світовому та українському мистецтві та дизайні.

3. Сучасна архітектура та монументальне мистецтво.

4. Сучасне образотворче мистецтво: живопис, графіка, скульптура.

5. Дизайн середовища, дизайн одягу. Флористичний дизайн.

6. Сучасне текстильне мистецтво. Створення креативного текстильного арт-об'єкта.

7. Сучасне мистецтво кераміки. Створення об'ємного арт-об'єкта скульптурними техніками з різних матеріалів.

Теми практичних занять:

1. Створення живописної абстрактної композиції.

2. Створення графічної абстрактної композиції.

3. Створення об'ємної флористичної композиції у креативному стилі.

4. Створення площинної флористичної композиції у креативному стилі.

5. Створення креативного арт-об'єкта в етнічному стилі: мотанка, гобелен.

6. Створення арт-об'єкта в етнічному стилі: писанка.

7. Створення площинного арт-об'єкта в етнічному чи сучасному стилі: витинанка, колаж.

8. Створення арт-об'єкта – інсталяції із різноманітних матеріалів.

ТРЕНІНГ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор:	Мартинюк Ірина Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

«Тренінг особистісного зростання» – вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня. Її мета – формувати у студентів систему навичок міжособистісної взаємодії – soft skills, важливих для забезпечення ефективності професійної діяльності майбутніх фахівців. Завдання курсу: ознайомити з техніками ефективної комунікації і прийомами саморегуляції та їх психологічним підґрунтям, сприяти самопізнанню та саморозвитку, мотивувати до особистісного розвитку. Під час навчальних та тренінгових занять здобувачі тренуватимуть свої комунікативні навички, креативність, критичність мислення, соціальний інтелект, уміння управляти своїм часом, уміння працювати в команді, стресостійкість. Переваги курсу: практично орієнтований зміст лекцій, тренінгова форма проведення практичних занять, зорієнтованість на самопізнання завдань самостійної роботи, екзаменаційні завдання у вигляді ситуаційних задач. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Теми лекцій:

1. Особистість у міжособистісній та професійній взаємодії.
2. Чинники ефективної комунікації між людьми.
3. Соціальний інтелект та його складові.
4. Робота в команді.
5. Психічні стани та управління ними.

6. Креативність особистості.
7. Тайм-менеджмент.

Теми практичних занять:

1. Тренінг позитивного самоствавлення.
2. Тренінг комунікативних навичок.
3. Тренінг уміння розуміти інших за їх поведінкою.
4. Тренінг навичок командної роботи.
5. Тренінг регуляції психічних станів.
6. Тренінг креативності.
7. Тренінг управління своїм часом.
8. Тренінг готовності до саморозвитку.

ТРЕНІНГ ТВОРЧОСТІ

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Осадченко І. І.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою курсу є ознайомлення здобувачів освіти із основними положеннями сучасної інтерпретації понять «тренінг» та «творчість», сутності сучасних тренінгів творчості як брендів саморозвитку; способів та засобів саморозвитку та самореалізації тощо.

Лекційні заняття передбачають обмін думок щодо сутності та специфіки сучасної інтерпретації тренінгу творчості.

Практичні заняття – це програма з авторським змістом, покликана виробити у здобувачів вищої освіти навички «знайти себе», тобто виявити творчі здібності незалежно від віку; палітри сучасних тренінгів творчості як брендів саморозвитку, сучасних лайфхаків як засіб тренінгу творчості, соціальних мереж як платформ тренінгу творчості, комплексів та ліній як основних перешкод творчого розвитку, способів презентації власних творчих здобутків. Практичні заняття проводяться у вигляді тренінгу.

Теми лекцій:

1. Сучасна інтерпретація понять «тренінг» та «творчість».
2. Як «знайти себе», тобто виявити творчі здібності незалежно від віку?
3. Палітра сучасних тренінгів творчості як брендів саморозвитку.
4. Сучасні лайфхаки як засіб тренінгу творчості.

5. Соціальні мережі як платформа тренінгу творчості.
6. Комплекси та лінь як основні перешкоди творчого розвитку.
7. Способи презентації власних творчих здобутків.

Теми практичних занять

1. Як інтерпретуються нині поняття «тренінг» і «творчість»?
2. Тренінг «Знайди себе» (діагностика творчих здібностей, незалежно від віку).
3. Як визначити для себе «саме той» тренінг творчості, що стане засобом ефективного саморозвитку?
4. Тренінг «Мій лайфхак».
5. Тренінг «Як доцільно вибрати соціальний канал для творчості?».
6. Тренінг: «Як подолати власні комплекси та лінь на шляху творчого розвитку?».
7. Тренінг «Як презентувати власні творчі здобутки?».

УНІВЕРСАЛЬНІ ЗДІБНОСТІ ФАХІВЦЯ (SOFT SKILLS)

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Мартинюк Ірина Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

«Тренінг особистісного зростання» – вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня. Її мета – формувати у студентів систему навичок міжособистісної взаємодії – soft skills, важливих для забезпечення ефективності їх майбутньої професійної діяльності. Завдання курсу: ознайомити з техніками ефективної комунікації і прийомами саморегуляції та їх психологічним підґрунтям, сприяти самопізнанню та саморозвитку, мотивувати до особистісного розвитку. Під час навчальних та тренінгових занять здобувачі тренуватимуть свої комунікативні навички, креативність, критичність мислення, соціальний інтелект, уміння управляти своїм часом, уміння працювати в команді, стресостійкість. Переваги курсу: практично орієнтований зміст лекцій, тренінгова форма проведення практичних занять, зорієнтованість на самопізнання завдань самостійної роботи, екзаменаційні завдання у вигляді ситуаційних задач. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Теми лекцій:

1. Особистість у міжособистісній та професійній взаємодії.
2. Чинники ефективної комунікації між людьми.
3. Соціальний інтелект та його складові.
4. Робота в команді.
5. Психічні стани та управління ними.

6. Креативність особистості.
7. Тайм-менеджмент.

Теми практичних занять:

1. Тренінг позитивного самоствавлення.
2. Тренінг комунікативних навичок.
3. Тренінг уміння розуміти інших за їх поведінкою.
4. Тренінг навичок командної роботи.
5. Тренінг регуляції психічних станів.
6. Тренінг креативності.
7. Тренінг управління своїм часом.
8. Тренінг готовності до саморозвитку.

ФІЛОСОФІЯ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ПОСТМОДЕРНІЗМУ ТА УКРАЇНСЬКІ НАРАТИВИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Максюта Микола Єгорович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисциплінарний статус курсу «Філософія західноєвропейського постмодернізму та українські нарративи» визначається його метою, завданнями та змістом. Він виконує роль фундаментальної освітньої, виховної та фахової дисципліни.

Головною метою курсу «Філософія західноєвропейського постмодернізму та українські нарративи» є актуалізація в змісті філософської підготовки за програмою магістерської освіти важливіших методолого-філософських ракурсів розвитку постмодерністського західноєвропейського філософського дискурсу та можливостей залучення його важливіших евристичних чинників до формування творчої особистості майбутнього науковця.

Теми лекцій:

1. Загальна характеристика доби Постмодерну: суперечності та альтернативи.
2. Постструктуралізм – феномен доби постмодернізму.
3. Відношення представників постструктуралізму до традиційної європейської філософії: здобутки та втрати.
4. Критика метафізики та логоцентризму: можливості розвитку?
5. Буття в інтерпретації постструктуралістів.

6. Відмінність поглядів Ж. Дерріди і М. Фуко: переваги та суперечності.

7. Комунікативна філософія (К.-О. Апель, Ю. Габермас) про онтологічну кореляцію історії мови та історії філософії: буттійнісність засад.

Теми семінарських занять:

1. Методологія деконструктивізму Ж. Дерріди.
2. Епістемологічні погляди М. Фуко.
3. Природа мови в тлумаченні М. Фуко. Мова та рефлексія.
4. Основні ідеї роботи М. Фуко "Історія безумства в класичну добу".
5. Методологічна значущість трансцендентальної прагматики щодо історико-філософського пізнання.
6. Практична філософія постмодернізму.
7. Теорія права і моралі Дж. Ролза: актуалізація категорії «справедливість».

ФІЛОСОФІЯ КОМУНІКАЦІЇ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Факультет гуманітарно-педагогічний

Лектор	Максюта Микола Єгорович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисциплінарний статус курсу «Філософія комунікації» визначається його метою, завданнями та змістом. Він виконує роль фундаментальної освітньої, виховної та фахової дисципліни.

Головною метою курсу «Філософія комунікації» є формування у молодих фахівців та науковців знань про теоретичні проблеми філософії спілкування, їх аналіз в онтологічному, гносеологічному, аксіологічному, світоглядному, соціально-комунікаційному, антропологічному, духовно-культурному та ін. ракурсах. Вивчення питань філософії спілкування сприяє засвоєнню положення, що соціальний простір – багатовимірний, оскільки кожний суб'єкт соціальної комунікації має складні відносини з державою, структурами громадянського суспільства, конкретними особистостями й соціальними спільнотами. Тому теоретичні й практичні аспекти проблеми філософії людського спілкування потребують детальнішого вивчення, а перспективами подальших досліджень може бути спілкування в умовах глобалізації як процес взаємодії між людьми.

Теми лекцій:

1. Навчально-виховний статус філософії комунікації.
2. Історико-філософські рецепції спілкування: Античність. Середньовіччя. Новий час.

3. Постновочасні західноєвропейські версії філософії спілкування.
4. Екзистенціально-персоналістська філософія спілкування.
5. Спілкування як предмет сучасної філософії.
6. Структура і логіка спілкування.
7. Діалог – екзистенціально-інформаційна взаємодія суб'єктів спілкування.

Теми семінарських занять:

1. Типологія суб'єктів спілкування.
2. Види спілкування.
3. Форми спілкування.
4. Діалогічні засади існування людини як «існування для іншого».
5. Діалог і сучасне філософування.
6. Соціально-філософські виміри діалогу.
7. Внутрішній діалог.

ФІЛОСОФІЯ РОДИННО-ПОБУТОВОЇ СФЕРИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Факультет гуманітарно-педагогічний

Лектор	Максюта Микола Єгорович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисциплінарний статус курсу «Філософія родинно-побутової сфери» визначається його метою, завданнями та змістом. Він виконує роль фундаментальної освітньої, виховної та фахової дисципліни.

Головною метою курсу «Філософія родинно-побутової сфери» є формування у молодих фахівців та науковців знань про історичну ґенезу української родини, її сучасний статус, соціальну сутність, антропокультурні аспекти родини та родинного побуту, соціальне значення шлюбу та сім'ї.

Вивчення соціально-філософських, морально-психологічних питань родинно-побутового життєбуття української людини покликано сприяти засвоєнню положення, що родина нині є основною ланкою етнокультурного відтворення нації з одного боку, а з іншого – якраз стан і перспективність родинно-побутової сфери є важливішою передумовою утвердження та зміцнення української державності, умовою формування високої відповідальності, зобов'язальності та гідності української людини як особистості, як носія важливіших морально-соціальних, професійних та громадсько-політичних якостей і європейських цінностей.

Теми лекцій:

1. Соціальна сутність, соціокультурне значення шлюбу та сім'ї.
2. Основні функції сім'ї.
3. Сучасна сім'я: формування та перспективи розвитку.
4. Сімейний побут: його структура та шляхи вдосконалення.
5. Сімейне виховання: сутність, структура, форми, засоби та критерії.
6. Соціально-психологічні фактори стабілізації сім'ї.
7. Сімейно-побутова культура як фактор гармонізації сімейних відносин.

Теми семінарських занять:

1. Соціальна сутність та соціокультурне значення шлюбу і сім'ї.
2. Основні функції сім'ї на сучасному етапі.
3. Сучасна сім'я: формування та перспективи розвитку.
4. Сімейний побут: структура та шляхи вдосконалення.
5. Сімейне виховання: сутність, структура, засоби та критерії.
6. Соціально-психологічні фактори стабілізації сім'ї.
7. Студентська родина: історія і сучасність.

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перелік вибірових дисциплін

1. Аграрна політика.
2. Аналітика з використанням інструментів MS Office.
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності.
4. Біржова діяльність.
5. Внутрішній аудит в системі управління бізнесом.
6. Все про блокчейн, біткоіни та криптовалюти.
7. Діджитал облік в управлінні бізнесом.
8. Економічні програми розвитку.
9. Міжнародне оподаткування.
10. Парабанківське фінансове посередництво.
11. Поведінкові (біхевіористичні) фінанси.
12. Ризики малого і великого бізнесу.
13. Соціальна відповідальність бізнесу.
14. Статистичне моделювання та прогнозування.

АГРАРНА ПОЛІТИКА

Кафедра глобальної економіки

Економічний факультет

<i>Лектор</i>	професор Діброва Анатолій Дмитрович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни: – оволодіння теоретичними та методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміннями оцінювати її ефективність та обґрунтовувати вибір тих чи інших заходів державного регулювання.

«Аграрна політика» як навчальна дисципліна дає можливість сформуванню теоретичні знання і виробити практичні уміння оволодіння методологічними аспектами практичного застосування основ формування та реалізації аграрної політики держави, оцінювання та обґрунтування її результативності і набуття навичок щодо застосування інструментів державного регулювання аграрного сектору економіки.

Вивчення навчальної дисципліни «Аграрна політика» сприятиме підвищенню рівня загальнооекономічної підготовки фахівців, формуванню у них навичок науково-аналітичного опрацювання проблем аграрного сектору з позиції загальнодержавних інтересів, дає можливість опанувати теоретичні підходи до розробки та реалізації комплексу заходів щодо регулювання і підтримки аграрного сектору, з іншого – дає підстави осмислити і оцінити практичні дії державних структур на конкретному історичному етапі життя країни.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи аграрної політики.
2. Методологічні засади формування та оцінки аграрної політики.
3. Інструменти регулювання агропродовольчого ринку
4. Основні підходи до оцінки рівня державної підтримки аграрного сектору економіки.
5. Аграрна політика окремих іноземних країн та їх блоків (США-ЄС).
6. Макроекономічні чинники розвитку аграрної політики України.
7. Сучасні виклики суспільства та аграрна політика.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

* Примітка: практичні заняття здійснюватимуться у формі teamwork. Групі студентів (2-3 особи) потрібно вибрати окремий аграрний ринок і впродовж всіх практичних занять здійснювати по ньому аналіз

1. Макроекономічні індикатори розвитку аграрного сектору економіки України
2. Показники та індикатори забезпечення продовольчої безпеки країни
3. Оцінка ефективності та результативності державної підтримки сільського господарства
4. Економічні наслідки застосування окремих інструментів регулювання вітчизняного аграрного сектору
5. Соціально-економічні аспекти реалізації аграрної та земельної реформи в Україні
6. Моделі часткової рівноваги для аграрної політики. Модель AGMEMOD – економетрична, динамічна, мультинаціональна, мультипродуктна модель часткової рівноваги для аналізу аграрної політики
7. Регулювання основних аграрних ринків в Україні в умовах глобалізації економіки. Розробка сценаріїв розвитку аграрних ринків на основі моделі AGMEMOD
8. Індикатори сталого розвитку аграрного сектору економіки України

АНАЛІТИКА З ВИКОРИСТАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ MS OFFICE

Кафедра статистики та економічного аналізу

Економічний факультет

Лектор	Собченко Т.С.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Моделювання – основний специфічний метод наук, що застосовується для аналізу та синтезу систем управління. Це особовий пізнавальний спосіб, коли суб'єкт дослідження замість безпосереднього досліджуваного об'єкта пізнання обирає чи створює подібний до нього допоміжний об'єкт – образ чи модель, досліджує його, а отримані нові знання переносить на об'єкт-оригінал. Завдяки активній ролі суб'єкта, сам процес моделювання має творчий, активний характер. Швидкий розвиток і широке застосування новітніх пакетів прикладних програм та інструментів обчислювальної техніки зумовлюють необхідність формування у фахівця нових компетентностей, спрямованих на набуття знань та вмінь використання економіко-математичного моделювання для аналізу складних, масових соціально-економічних явищ та процесів. Метою дисципліни є розширення та поглиблення теоретичних знань та набуття професійних компетентностей щодо прогнозування соціально-економічних процесів та моделювання складних систем за допомогою статистичних методів та моделей.

Теми лекцій:

1. Комп'ютерне забезпечення економічних розрахунків.
2. Графічний аналіз економічної інформації в електронних таблицях.
3. Інструменти роботи зі списками, масивами та базами даних.
4. Технології використання зведених таблиць для аналізу даних.
5. Методи моделювання для аналізу економічної інформації.
6. Оптимізаційні методи і моделей.
7. Представлення даних MS Word.
8. Візуалізація аналітичних даних в MS PowerPoint.

Теми практичних занять:

1. Технології проведення обчислень в Microsoft Excel з застосуванням функцій.
2. Графічний аналіз економічної інформації в ET.
3. Робота з великими таблицями. Впорядкування, сортування та групування даних.
4. Технології використання зведених таблиць для аналізу даних.
5. Методи прогнозування даних.
6. Моделювання і прогнозування тенденцій розвитку.
7. Графічні можливості MS Word. Створення та управління об'єктів.
8. Візуалізація даних в MS PowerPoint.

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

Економічний факультет

Лектор	Коновал Іван Андрійович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань про методiku і технологію розробки бізнес-плану, про зміст його розділів, а також навичок і вмінь складання бізнес-плану підприємницького проекту. Протягом вивчення дисципліни слухачі вивчають логіку розробки і структуру бізнес-плану, як створюється модель бізнесу, порядок розробки різних розділів бізнес-плану: маркетинг-плану, виробничого плану, організаційного плану, оцінки ризиків, фінансового плану, а також розробляють власний бізнес-план і роблять його презентацію наприкінці курсу.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи бізнес-планування.
2. Міжнародні і національні стандарти структури бізнес-плану.
3. Дослідження та аналіз ринку. План маркетингу.
4. Виробничий план.
5. Організаційний план.
6. Фінансовий план.
7. Оцінка ризиків і їх страхування.
8. Оформлення і презентація бізнес-плану.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Міжнародні і національні стандарти структури бізнес-плану.
2. Дослідження та аналіз ринку. План маркетингу.
3. Виробничий план.
4. Організаційний план.
5. Фінансовий план.
6. Оцінка ризиків і їх страхування.
7. Оформлення і презентація бізнес-плану.

БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

Економічний факультет

Лектор	доц. Яворська В.О.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна забезпечує вивчення теоретичних та практичних засад біржової торгівлі. Основи біржової торгівлі на провідних вітчизняних та світових біржах. Специфікації біржових контрактів. Основи біржової аналітики. Стратегії управління ціновими ризиками. Інтернет-трейдинг. Спекулятивні стратегії. Кліринг та маржове забезпечення. Особливості інвестування в біржові інструменти фізичними та юридичними особами.

Мета вивчення курсу – формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків з біржової діяльності та ефективного використання біржових інструментів на практиці.

Завдання курсу: набуття практичних навичок з:

- організації торгівлі на біржі цінними паперами, валютою; деривативами, криптовалютою;
- організації взаємовідносин «клієнт-брокер»;
- проведення фундаментального аналізу;
- використання біржової аналітики у прогнозуванні цінової кон'юнктури;
- формування інвестиційного портфеля, тощо.

Теми лекцій:

1. Теоретичні засади біржової діяльності.
2. Тенденції біржової торгівлі на світових біржах.
3. Біржова діяльність в Україні.

4. Регулювання біржової діяльності.
5. Технології біржової торгівлі.
6. Види біржових угод.
7. Хеджування цінкових ризиків.
8. Біржовий трейдинг.

Теми практичних занять:

1. Еволюція форм біржової торгівлі.
2. Діяльність найбільших бірж у світі.
3. Фундаментальний і технічний аналіз.
4. Інтернет-трейдинг.
5. Клірингові розрахунки.
6. Види хеджування.
7. Спекулятивні стратегії.

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Кафедра обліку та оподаткування

Економічний факультет

Лектор	Кузик Н.П.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань і практичних умінь та навичок щодо організації роботи служби внутрішнього аудиту, способів та методів виконання аудиторського завдання, формування звітності та моніторингу дій за результатами завдання.

Дисципліна спрямована на вивчення підходів до оцінки ефективності елементів системи обліку і внутрішнього контролю та системи управління підприємства; набуття навиків зі сприяння керівництву підприємства в удосконаленні бізнес-процесів, ефективній реалізації прийнятої стратегії бізнесу, забезпеченні достовірною фінансовою та нефінансовою інформацією, підготовки пропозицій та рекомендацій щодо усунення недоліків, які виявляються в процесі внутрішнього аудиту, здійснення контролю за їх усуненням.

Теми лекцій:

1. Середовище бізнесу і внутрішнього аудиту.
2. Ідентифікація та управління ризиками в системі внутрішнього аудиту.
3. Аудит як функція реалізації стратегії підприємства і менеджменту системи якості.
4. Внутрішній аудит бізнес-процесів.
5. Виконання спеціальних аудиторських завдань.
6. Моніторинг внутрішнього аудиту.

Теми практичних занять:

1. Організаційно-правові засади функціонування служби внутрішнього аудиту на підприємстві
2. Етапи проведення внутрішнього аудиту
3. Система управління ризиками та внутрішній аудит її адекватності
4. Оцінка стану й ефективності систем обліку і внутрішнього контролю та управління
5. Методика аудиту бізнес-процесів
6. Виконання спеціальних аудиторських завдань (в тому числі з ідентифікації та оцінки проблем «креативної бухгалтерії», «форензик аккаунтс» та «агресивного податкового планування»).
7. Звітність за результатами виконання аудиторського завдання.

ВСЕ ПРО БЛОКЧЕЙН, БІТКОЇН ТА КРИПТОВАЛЮТИ

Кафедра банківської справи та страхування

Економічний факультет

<i>Лектор</i>	Муравський Олексій Андрійович, к.е.н., доцент
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

З появою Інтернету світ почав стрімко змінюватися, до того ж темп змін постійно зростає. Децентралізація в інформаційних системах стала не просто черговою віхою технологічної еволюції, як це було у випадку з появою рідинно-кристалічних моніторів і відмовою людей від звичних моніторів з електронно-променевою трубкою, вона пропонує кардинально новий підхід, який здатний змінити принципи людської взаємодії. Це особливо помітно, коли йдеться про політичний устрій чи забезпечення довіри до банківської системи, платіжної системи, систем організації фінансів.

Устрій традиційних облікових систем не дозволяє користувачам бути впевненими у цілісності та достовірності отриманих даних – усе, що залишається, це довіряти. До появи Bitcoin всі фінансові системи були закритими і захищалися «традиційними» методами: за допомогою фаєрволів, систем контролю доступу тощо. Поява Bitcoin показала, що фінансова система може не тільки існувати без єдиного центру прийняття рішень, але також бути прозорою для всіх та дозволяти проводити її аудит, при цьому забезпечуючи приватність платежів користувачів та гарантуючи за допомогою математики надійну роботу за заданими правилами.

Вміння користуватися цими фінансовими технологіями є піонерними навичками для фінансистів, а враховуючи, що

студенти неекономічних спеціальностей мають менше базових знань, вмінь та компетенцій у сфері фінансових відносин, для них посилюється актуальність засвоєння курсу «Все про блокчейн, біткоїна та криптовалюту». У швидкозмінному світі у виграші будуть ті спеціалісти і громадяни, які швидше за інших навчатися користуватися новітніми фінансовими технологіями і інструментами.

Теми лекцій:

1. Децентралізація в інформаційних системах.
2. Технологія blockchain.
3. Історія та принципи функціонування Bitcoin.
4. Вступ до криптографії та управління ключами.
5. Технологічні деталі функціонування Bitcoin.
6. Розвиток децентралізованих технологій.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Використати цифровий гаманець та написати розгорнутий відзив.
2. Згенерувати ключову пару, підписати повідомлення, перевірити підпис. Використати мультипідпис на декількох різних bitcoin-гаманцях.
3. Імпорт/експорт ключів + backup/резервування/відновлення будь-якого цифрового гаманця.
4. Підрахувати всі біткоїни, аргументувати обраний метод та написати звіт. Як би вела себе криптовалюта bitcoin при інфляційній/дефляційній емісії.
5. Написати 21 складові формування ціни на біткоїн + аргументи та статистика. Розробити способи монетизації проектів на базі децентралізованих технологій.

ДІДЖИТАЛ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ

Кафедра обліку та оподаткування

Економічний факультет

Лектор	к.е.н., доцент Литвиненко В.С.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Діджитал облік в управлінні бізнесом – практичний курс, який дасть реальні навички роботи з сучасним програмним забезпеченням. Підприємства активно займаються діджиталізацією обліку та управління бізнесом. Без цього просто неможливо уявити успішну компанію в XXI столітті, згодні?

Тож аби побудувати кар'єру чи розкрутити власну справу, важливо бути на «ти» з відповідним програмним забезпеченням.

Опанувати його та випробувати на практиці ви зможете під час проходження курсу.

Для кого цей курс. Курс буде корисний майбутнім фахівцям з бухгалтерського обліку, менеджменту, економіки, фінансів, інформаційних технологій, маркетингу та усім тим, хто цікавиться використанням інформаційних технологій у сфері бізнесу.

Що будемо вивчати. Вивчення даного курсу допоможе майбутнім фахівцям освоїти програмне забезпечення комплексного управління підприємством та навчитися використовувати його на практиці.

Зокрема:

- правильно створювати замовлення клієнтів;
- резервувати товари на складі під замовлення клієнта;
- переміщувати товари на інший склад;
- оформлювати реалізацію товару та надходження грошей від покупців;
- проводити інвентаризацію на складі;

– аналізувати основні фінансові показники діяльності бізнесу.

Курс практичний і передбачає виконання усіх завдань у прикладних програмних рішеннях. Ви отримаєте саме ті навички, які знадобляться для успішного вирішення завдань на підприємствах різних галузей і організаційних форм.

Теми лекцій:

1. Діджиталізація обліку як складова механізму управління бізнесом.
2. Види сучасного програмного забезпечення для управління бізнесом.
3. Штатний функціонал та підсистеми прикладної програми комплексного управління підприємством.
4. Підготовка до роботи з прикладною програмою.
5. Заповнення основних довідників прикладного програмного рішення.
6. Бізнес-процес реалізації товарів клієнтам.
7. Автоматизація обліку грошових потоків підприємства.

Теми практичних занять:

1. Стартові налаштування програми комплексного управління підприємством.
2. Робота з довідниками: реєстрація в програмі партнерів, контрагентів, фізичних осіб.
3. Діджитал облік та управління продажами: створення замовлень клієнтів, резервування та відвантаження товарів, формування прайс-листів.
4. Операції на складі: аналіз наявності товарів, переміщення між складами, інвентаризація на складі.
5. Управління закупівлями: аналіз забезпеченості підприємства запасами, формування замовлень постачальникам, оприбуткування товарів на склад.
6. Облік грошових потоків підприємства: складання платіжного календаря, створення платежів постачальникам, оприбуткування надходжень від клієнтів.
7. Аналіз продажів, закупівель, визначення фінансових результатів у програмі.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ

Кафедра глобальної економіки

Економічний факультет

Лектор	доцент Михальчишина Лариса Гаврилівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічні програми розвитку» спрямована на оволодіння методами оцінки ефективності регіональних економічних програм, вміння оцінювати потенціал соціально-економічного розвитку конкретного регіону і є важливою кваліфікаційною ознакою сучасного фахівця. Курс вивчає економіку регіонів, закономірності і особливості розвитку господарства в умовах конкретної території за рахунок реалізації регіональних економічних програм. Дисципліна формує теорію і методичні основи комплексного аналізу соціально-економічного розвитку регіону для обґрунтування вирішення завдань регіональної економічної політики в Україні. Практична частина курсу – ознайомлення з прикладними аспектами формування регіональних економічних програм, інструментами управління коштами територіальних громад, моделюванням бізнес-процесів регіонального розвитку, результатами реалізації соціально-економічних проектів в регіонах.

Теми лекцій:

1. Предмет, метод і завдання курсу «Економічні програми розвитку».
2. Теорії регіонального розвитку та їх еволюція як основа сучасного регіонального управління.

3. Сутність, об'єкт та функції політики регіонального розвитку. Централізація і децентралізація у політиці регіонального розвитку.

4. Аналіз, його завдання, види та методи в політиці регіонального розвитку.

5. Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР) як інструмент фінансування проектів регіонального розвитку.

6. Агенції регіонального розвитку як нова інституційна форма місцевого та регіонального розвитку.

7. Використання спеціальних форм сприяння економічному розвитку для проблемних територій.

8. Міжнародний досвід сприяння розвитку регіонів.

Теми практичних занять:

1. Сутність та завдання політики регіонального розвитку.

2. Регіональні економічні програми та програми сприяння розвитку як складова регіональної політики.

3. Цілі та критерії оцінки політики регіонального розвитку.

4. Планування регіонального розвитку: сутність, форми, методи.

5. Сталість розвитку регіону та методологія її оцінювання.

6. Аналітичне оцінювання ефективності регіональних економічних програм та програм сприяння розвитку.

7. Порядок підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку.

8. Основні підходи до моніторингу та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку.

МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	Тітенко Зоя Миколаївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Міжнародне оподаткування» передбачає вивчення фундаментальних теоретичних основ міжнародного оподаткування, практики застосування угод про уникнення подвійного оподаткування та використання методів міжнародного податкового планування. забезпечує розуміння тенденцій розвитку і функціонування системи міжнародного оподаткування, а також теоретичних і практичних навичок, які пов'язані із застосуванням фіскальних технологій в зарубіжних країнах в умовах ведення міжнародного бізнесу в Україні та українського бізнесу на міжнародному ринку. В результаті вивчення курсу аспіранти повинні знати фундаментальні основи міжнародного оподаткування, Модельну конвенцію ОЕСР, систему міжнародних угод про уникнення подвійного оподаткування, вміти аналізувати сукупність податкових ризиків для бізнесу і держави, правильно обирати податкову стратегію компаній в межах чинного податкового законодавства, мати навички виявляти і оцінювати проблеми податкових наслідків при аналізі конкретних практичних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення з урахуванням діючого податкового законодавства.

Теми лекцій:

1. Міжнародне оподаткування: теоретичні основи, сутність, особливості.
2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практика.
3. Міжнародне податкове право.
4. Основні принципи міжнародного оподаткування.
5. Міжнародне подвійне оподаткування.
6. Міжнародне податкове планування.
7. Методи та алгоритми розробки міжнародної податкової стратегії аграрних суб'єктів господарювання.
8. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування.
9. Оподаткування іноземних інвестицій.
10. Заходи мінімізації ухилення від оподаткування та розмивання податкових баз.

Теми практичних занять:

1. Міжнародне оподаткування: теоретичні основи, сутність, особливості.
2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практик.
3. Міжнародне податкове право.
4. Основні принципи міжнародного оподаткування.
5. Міжнародне подвійне оподаткування.
6. Міжнародне податкове планування.
7. Методи та алгоритми розробки міжнародної податкової стратегії суб'єктів господарювання.
8. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування.
9. Оподаткування іноземних інвестицій.
10. Заходи мінімізації ухилення від оподаткування та розмивання податкових баз.

ПАРАБАНКІВСЬКЕ ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО

Кафедра банківської справи та страхування

Економічний факультет

Лектор	к.е.н. Костюк Вікторія Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Розвиток фінансового сектора, підприємництва та конкурентного середовища в Україні призводять до перебудови всіх складових фінансового ринку, зокрема ринку фінансових послуг. При цьому нового значення набуває діяльність фінансових посередників, передусім небанківських фінансових інститутів, які призначені задовольняти потреби економічних суб'єктів шляхом надання широкого спектру вузькоспеціалізованих фінансових послуг. Це обумовлює зростання конкурентного потенціалу окремих небанківських фінансових посередників, що охоплюють максимальну кількість споживачів на різних рівнях економічної діяльності. Перебудова та підвищення ефективності системи функціонування парабанківських фінансових посередників стає найважливішим фактором, що здатний забезпечити розвиток ринку фінансових послуг України.

Метою дисципліни є вивчення студентами теоретичних та організаційних засад функціонування парабанківських фінансових посередників на ринку фінансових послуг, засвоєння порядку надання ними окремих видів послуг, формування у студентів практичних навичок у здійсненні операцій парабанківськими фінансовими посередниками на ринку фінансових послуг і в отриманні послуг цих установ.

В результаті вивчення цієї дисципліни студент не тільки матиме знання щодо засад діяльності небанківських фінансових

посередників і їх особливостей, але вмітиме здійснювати порівняльний аналіз умов надання фінансових послуг різними небанківськими фінансовими установами, володітиме інструментарієм розрахунків, визначатиме перспективи запровадження нових видів фінансових послуг небанківськими фінансовими посередниками. Це дасть можливість слухачу працювати у цій сфері, а як споживачу - отримувати фінансові послуги на максимально вигідних для себе умовах.

Теми лекцій:

1. Теоретичні засади діяльності небанківських фінансових посередників.
2. Регулювання діяльності небанківських фінансових посередників на ринку фінансових послуг.
3. Фінансові послуги кредитних спілок.
4. Діяльність ломбардів на ринку фінансових послуг.
5. Фінансові послуги страхових компаній та недержавних пенсійних фондів.
6. Діяльність факторингових компаній на ринку фінансових послуг.
7. Особливості функціонування лізингових компаній.
8. Фінансові послуги інститутів спільного інвестування.

Теми практичних занять:

1. Розвиток теорії фінансового посередництва.
2. Органи державного регулювання діяльності небанківських фінансових посередників на ринку фінансових послуг.
3. Фінансові нормативи та критерії якості системи управління кредитних спілок.
4. Кредитні та супутні послуги ломбарду. Вимоги до обліку й облікової та реєструючої систем ломбарду. Навчальний тренінг.
5. Участь страхових компаній у системі недержавного пенсійного забезпечення: Ділова гра «Пенсійне страхування»
6. Визначення вартості факторингових послуг. Блок задач.
7. Розрахунок лізингових платежів. Блок задач.
8. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні.

ПОВЕДІНКОВІ (БІХЕВІОРИСТИЧНІ) ФІНАНСИ

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	к.е.н., доцент Біляк Ю. В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення курсу дисципліни «Біхевіористичні фінанси» є формування у студентів системи знань про сутність цього наукового напрямку, ролі поведінкових фінансів при прийнятті рішень по фінансовим питанням, засвоєнні теоретичних основ і практичних навичок з питань постановки, розв'язання біхевіористичних задач з інструментарієм математичних методів, виробленні механізмів поведінки у виробничих ситуаціях.

Теми лекцій:

1. Специфіка наукового пізнання: біхевіористичний аспект.
2. Еволюція біхевіористичних фінансів.
3. Основи методології дослідження у біхевіористичних фінансах.
4. Роль інформації в прийнятті рішень.
5. Психофізіологічні аспекти прийняття рішень.
6. Методи прийняття біхевіористичних рішень.
7. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на прийняття рішень.
8. Алгоритми прийняття біхевіористичних рішень.
9. Емпіричні біхевіористичні правила поведінки.
10. Формування інституціональної поведінки державних службовців.
11. Біхевіористичні методи в управлінні компанії.

12. Моделі фінансових ринків: біхевіористичний аспект.
13. Раціональні та ірраціональні підходи в ціноутворенні.

Теми практичних занять:

1. Специфіка наукового пізнання: біхевіористичний аспект.
2. Еволюція біхевіористичних фінансів.
3. Основи методології дослідження у біхевіористичних фінансах.
4. Роль інформації в прийнятті рішень.
5. Психофізіологічні аспекти прийняття рішень.
6. Методи прийняття біхевіористичних рішень.
7. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на прийняття рішень.
8. Алгоритми прийняття біхевіористичних рішень.
9. Емпіричні біхевіористичні правила поведінки.
10. Формування інституціональної поведінки державних службовців.
11. Біхевіористичні методи в управлінні компанії.
12. Моделі фінансових ринків: біхевіористичний аспект.
13. Раціональні та ірраціональні підходи в ціноутворенні.

РИЗИКИ МАЛОГО І ВЕЛИКОГО БІЗНЕСУ

Кафедра економіки

Економічний факультет

Лектор	Мірзоєва Тетяна Володимирівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Діяльність малих і великих підприємств реалізується на основі попередньо визначених планів. Але на реалізацію прийнятих рішень впливає об'єктивна невизначеність, яка у різноманітних формах свого вияву може перешкодити здійсненню запланованих подій, змінити їх зміст або зумовити небажаний результат. Унаслідок цього мети, для якої приймалися рішення, не буде досягнуто.

Саме тому для ефективного функціонування в умовах ринкової економіки кожен підприємець повинен вміти правильно оцінити ступінь ризику і вміти ним управляти в різних ситуаціях. Підприємницька діяльність неможлива без ризику, тому при формуванні майбутніх задумів необхідною умовою є оцінювання ризиків.

Теми лекцій:

1. Економічна сутність ризику, особливості ризику в сучасних умовах господарювання.
2. Причини виникнення ризику. Класифікація ризиків.
3. Економічні ризики розвитку малого і великого бізнесу.
4. Методологічні та практичні засади оцінки зовнішніх ризиків господарської діяльності підприємств.
5. Методичні підходи до оцінки внутрішніх ризиків господарської діяльності підприємства.

6. Ризики глобалізації та їх вплив на діяльність малих і великих підприємств.

7. Ризики цифровізації економіки та їх вплив на розвиток підприємництва.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Алгоритм проведення оцінки ризиків.
2. Застосування спеціальних методів при оцінюванні ризиків господарської діяльності малих і великих підприємства.
3. Оцінка інтегрованого внутрішнього ризику господарської діяльності підприємств.
4. Основи факторного аналізу ризику в умовах нечіткої оцінки впливу окремих чинників на діяльність підприємства.
5. Формування інвестиційної стратегії підприємства з урахуванням ризику.
6. Аналітична оцінка видів господарського ризику мікро-, мезо- та макрорівнів, які впливають на діяльність підприємств малого і великого бізнесу.
7. Способи мінімізації ризику. Програма управління ризиками.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ

Кафедра економіки

Економічний факультет

<i>Лектор</i>	к.е.н. Нагорний Віталій Володимирович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни: формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності бізнесу і відповідних професійних компетенцій.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- місце соціальної відповідальності в управлінні організацією;
- нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності;
- моделі корпоративної соціальної відповідальності і створення різних типів корпоративної культури;
- критерії, показники та методику оцінювання соціальної відповідальності;
- особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;

- сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців;
- сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики управління персоналом;
- екологічні аспекти соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності;
- розвиток базових навичок самостійного прийняття рішень проблем на основі принципів етики та відповідальності в житті та бізнесі;

ВМІТИ:

- організовувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності;
- формувати ефективні відносини підприємництва із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;
- посилювати соціальну відповідальність суб'єктів економічного розвитку через соціальне партнерство;
- оцінювати ефективність соціальної відповідальності;
- розвивати соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів;
- правильно застосовувати принципи соціальної відповідальності бізнесу у практичній діяльності;
- сприяти впровадженню системи корпоративної соціальної відповідальності в практику національного підприємництва, в тому числі і аграрного;
- використовувати в діяльності компаній інструменти управління соціальними програмами, які сприяють ефективній розробці та реалізації принципів соціальної відповідальності бізнесу;
- обґрунтовувати найбільш сприятливі напрямки здійснення соціально відповідальної діяльності господарюючих суб'єктів на основі проведення оцінки їх ефективності.

Теми лекцій:

1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку.
2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.
3. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.
4. Екологічна компонента соціальної відповідальності.
5. Моніторинг результативності корпоративної соціальної відповідальності.
6. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

Теми практичних занять:

1. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю.
2. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності.
3. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
4. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності бізнесу.
5. Соціальне підприємництво і Соціальна відповідальність бізнесу схожість та відмінності.
6. Нефінансова звітність компаній.

СТАТИСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Кафедра статистики та економічного аналізу

Економічний факультет

Лектор	Собченко Т.С.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Моделювання – основний специфічний метод наук, що застосовується для аналізу та синтезу систем управління. Це особовий пізнавальний спосіб, коли суб'єкт дослідження замість безпосереднього досліджуваного об'єкта пізнання обирає чи створює подібний до нього допоміжний об'єкт – образ чи модель, досліджує його, а отримані нові знання переносить на об'єкт-оригінал. Завдяки активній ролі суб'єкта, сам процес моделювання має творчий, активний характер. Швидкий розвиток і широке застосування новітніх пакетів прикладних програм та інструментів обчислювальної техніки зумовлюють необхідність формування у фахівця нових компетентностей, спрямованих на набуття знань та вмінь використання економіко-математичного моделювання для аналізу складних, масових соціально-економічних явищ та процесів. Метою дисципліни є розширення та поглиблення теоретичних знань та набуття професійних компетентностей щодо прогнозування соціально-економічних процесів та моделювання складних систем за допомогою статистичних методів та моделей.

Теми лекцій:

1. Методологічні засади статистичного моделювання і прогнозування.
2. Формування інформаційної бази моделі і опис об'єкта моделювання.

3. Методологічні принципи багатофакторного прогнозування.
4. Багатофакторне ранжирування, рейтингові оцінки.
5. Економетричні моделі на основі системи структурних рівнянь.
6. Класична множинна регресія. Логіко-статистичні передумови забезпечення адекватності регресійних моделей.
7. Оцінка регресії на змішаних множинах та методи перевірки її адекватності (Мультиколінеарність).
8. Моделювання взаємозв'язку в комбінаційних групуваннях і модель стандартизованих групувань. Багатофакторні індексні моделі
9. Моделі розподіленого лагу
10. Моделювання і прогнозування тенденцій розвитку
11. Побудова економетричної моделі з автокорельованими залишками

Теми практичних занять:

1. Практична робота 1. Формування інформаційної бази моделі і опис об'єкта моделювання.
2. Практична робота 2. Методологічні принципи багатофакторного прогнозування.
3. Практична робота 3. Багатофакторне ранжування.
4. Практична робота 4. Методи побудови множинної лінійної моделі.
5. Практична робота 5. Регресія на змішаних множинах чинників.
6. Практична робота 6. Моделювання взаємозв'язку в комбінаційних групуваннях і модель стандартизованих групувань.
7. Практична робота 7. Моделювання і прогнозування тенденцій розвитку.
8. Практична робота 8. Побудова економетричної моделі з автокорельованими залишками.

ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

Перелік вибірових дисциплін

1. Агрофармакологія.
2. Клітинні біотехнології та біоінженерія.
3. Міфи та уроки Чорнобиля.
4. Отрути і їх небезпечність для людини.
5. Стратегія реагування при техногенних катастрофах.

АГРОФАРМАКОЛОГІЯ

Кафедра ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	канд. біол. наук, доцент Дмитрієва О.Є.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Значні масштаби застосування пестицидів від шкідливих організмів у сільському і лісовому господарстві спонукають фахівців аграрного профілю до широкого екологічного мислення, здатності приймати оптимальні рішення за будь-якої фітосанітарної ситуації в сучасних технологіях вирощування сільськогосподарських рослин. Значення агрофармакології полягає у кваліфікованому використанні пестицидних речовин, що опосередковано можуть негативно впливати на здоров'я людей і навколишнє природне середовище.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є хімічні засоби захисту рослин від шкідливих організмів, їх асортимент, фізико-хімічні та токсикологічні властивості, природа механізму дії на шкідливі та корисні організми, регламенти їх раціонального і безпечного застосування для людини, корисних тварин та навколишнього середовища.

Теоретичною основою агрофармакології є агротоксикологія – наука про пестицидні речовини, що використовуються в сільському та лісовому господарстві. Дисципліна передбачає вивчення їх фізіологічної дії на шкідливі організми та культурні рослини з метою удосконалення способів і технологій їх застосування, забезпечення набуття теоретичних знань регламентів безпечного застосування хімічних засобів захисту рослин в агрономії та формування практичних навичок і умінь по

їх використанню, а також формування природоохоронних і професійних компетенцій, необхідних випускникам аграрних спеціальностей для піднесення національного аграрного сектору на рівень світових вимог.

Теми лекцій:

1. Предмет, завдання, історія розвитку агрофармакології.
2. Сучасні вимоги до хімічних засобів захисту рослин, принципи класифікації пестицидів.
3. Гігієнічна регламентація застосування пестицидів.
4. Транспортуючі системи рослин і їх роль у переміщенні пестицидних речовин. Фітотоксичність пестицидів.
5. Природна і набута стійкість. Резистентність шкідливих організмів і шляхи запобігання їй.
6. Оцінка ефективності методів і заходів із захисту рослин.
7. Вплив пестицидів на навколишнє середовище. Джерела і причини забруднення.
8. Законодавчі акти України, що регулюють правовідносини, пов'язані із захистом рослин від шкідливих організмів.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Характеристика пестицидів за призначенням. Перелік пестицидів, рекомендованих до використання на території України. Обмеження у використанні.
2. Фізико-хімічні основи та способи застосування пестицидів.
3. Розрахунок основних показників при проведенні обробок пестицидами.
4. Характеристика пестицидів за хімічним складом. Діючі речовини пестицидів.
5. Розробка технологічних карт із захисту рослин.
6. Організація робіт із застосування пестицидів та визначення їх якості.
7. Визначення технічної, господарської і економічної ефективності пестицидів.
8. Санітарно-гігієнічні правила і техніка безпеки при застосуванні хімічних засобів захисту рослин в агрономії.

КЛІТИННІ БІОТЕХНОЛОГІЇ ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

Кафедра фізіології, біохімії рослин та біоенергетики

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Д.б.н., ст.н.с. Прилуцька С.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дана дисципліна ґрунтується на основних досягненнях біохімії, фізіології, мікробіології, генетики, молекулярної біології, клітинної біології, екології та інших біологічних, аграрних, фармацевтичних і технічних наук. Важливою особливістю дисципліни «Клітинні біотехнології та біоінженерія» є практичне використання властивостей клітин і тканин органів рослин і тварин, мікроорганізмів для задоволення потреб людини.

Метою навчальної дисципліни є формування теоретичних і практичних основ з сучасних методів біотехнології, які широко використовуються у різних галузях промисловості. Дана дисципліна спрямована на засвоєння основних методів та навичок роботи з культурою *in vitro* рослин і тварин, мікроорганізмів тощо, отримання трансгенних рослин, рослин стійких до дії фітопатогенів, несприятливих умов навколишнього середовища, що є необхідним і важливим для підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі агротехнологій.

Теми лекцій:

1. Сучасні методи біотехнологічних досліджень.
2. Особливості будови клітин еукаріотів. Культура клітин еукаріот.
3. Методологічні основи культивування клітин і тканин поза організмом *in vitro*.

4. Класичні об'єкти біотехнології клітин – рослинні і тваринні клітини, мікроорганізми.
5. Основи генетичної трансформації. Трансгенні організми. Технологія рекомбінантних молекул ДНК.
6. Соматична гібридизація. Гібридомна технологія.
7. Синтез вторинних метаболітів в культурі *in vitro*.

Теми лабораторних занять:

1. Типи та види культури клітин (суспензійні і адгезивні). Недоліки та переваги використання методу культури клітин.
2. Умови зберігання клітин у культурі (клітинні банки, процедура замороження клітин, технологія кріоконсервування, кріопротектори).
3. Типи та види культуральних середовищ (основні компоненти живильних середовищ, стерилізація, перевірка стерильності).
4. Бактеріальні та вірусні забруднення культур клітин. Методи ідентифікації і боротьби з мікоплазмовою контамінацією у культурі клітин.
5. Техніка пересіву культури клітин (дезагрегація клітин із застосуванням протеаз – трипсин, колагеназа, переведення клітин у суспензії).
6. Культивування рослинного матеріалу *in vitro*. Культивування проростків, отриманням калусних тканин, культури органів (культура ізольованих коренів, пагонів тощо).
7. Методи оцінки життєздатності та виживаності клітин в культурі.
8. Особливості культивування сфероїдної культури (3D-модель) пухлинних клітин *in vitro*. Резистентні лінії клітин до антибіотиків та хіміопрепаратів.

МІФИ ТА УРОКИ ЧОРНОБИЛЯ

Кафедра загальної екології, радіобіології та БЖД

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

<i>Лектор</i>	Доцент Клепко А.В., доцент Лазарєв М.М.,
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Події, що відбулися у 1986 році на ЧАЕС, набули масштабного обговорення на всіх можливих рівнях – у наукових колах, публічних – СМІ, політичних інтригах, тощо. Неоднозначна ситуація на політичному «олімпі» СРСР наприкінці 80-х років породила багато дискусій з причин і наслідків радіаційної аварії на ЧАЕС. Обговорення великої кількості інформації щодо радіаційної небезпеки, особливо серед невідповідної публіки часто призводило до появи легенд, міфів, казок про «Чорнобиль». Інформація, що доходила до пересічних громадян, міцно засіла у свідомість людей і, нажаль, зберігається до сьогоднішнього дня у не зовсім коректному вигляді. За час після радіаційної аварії на ЧАЕС набуто багатогранного досвіду, отримано нову інформацію, проведено чисельні експерименти й дослідження, що дозволяють, у більшості випадків отримати об'єктивну картину «Чорнобильських» подій. Саме на розгляді таких питань і буде зосереджено увагу студентів.

Теми лекцій

1. Історія створення ядерної зброї.
2. Типи реакторів та їх основні характеристики.
3. Відомі ядерні аварії, їх причини та наслідки.

4. Наслідки радіаційних аварій для аграрного виробництва (прогнози, міфи, реалії).
5. Медичні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС (прогнози, міфи, реалії).
6. Напрями і перспективи розвитку ядерних технологій.
7. Досвід ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Теми практичних занять:

1. Радіоактивність та одиниці вимірювання.
2. Дози іонізуючого опромінення та одиниці вимірювання.
3. Практична оцінка радіаційної ситуації.
4. Основи прогнозу радіаційної небезпеки від різних джерел іонізуючих випромінювань (1 частина).
5. Основи прогнозу радіаційної небезпеки від різних джерел іонізуючих випромінювань (2 частина).
6. Профілактика радіаційних уражень (1 частина).
7. Профілактика радіаційних уражень (2 частина).

ОТРУТИ І ЇХ НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ ДЛЯ ЛЮДИНИ

Кафедра екології агросфери та екологічного контролю

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Бондарь В.І.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Курс присвячено вивченню отруйних речовин, які містяться у компонентах природного середовища; які продукують і виділяють рослини, тварини, комахи, мікроорганізми у процесі життєдіяльності; які можуть міститися у продуктах харчування, входять до складу будівельних матеріалів, предметів побуту (меблів), миючих і косметичних засобів тощо. У курсі розглядаються особливості впливу отрут на організм людини та інших живих організмів, а також методи зниження токсичності цих речовин і уникнення інтоксикації.

Теми лекцій:

1. Отруєння: процес взаємодії токсину з організмом.
2. Важкі метали у природному середовищі та їхня небезпечність.
3. Небезпечні наслідки забруднення нітратами питної води та продуктів харчування.
4. Мікотоксини і їх небезпечність для здоров'я людини та інших живих організмів.
5. Діоксини і їх токсичний вплив на живі організми.
6. Характеристика токсичних властивостей зоотоксинів та фітотоксинів.
7. Небезпечні речовини, що містяться у будівельних матеріалах та предметах побуту.

8. Небезпечні речовини, що містяться у косметичних та миючих засобах.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення токсичності речовини за залежністю «доза-ефект».
2. Характеристика токсичних властивостей окремих важких металів.
3. Аналіз питної води, овочів і фруктів на вміст нітратів.
4. Характеристика небезпечних властивостей мікотоксинів та рекомендації щодо уникнення отруєння.
5. Характеристика небезпечних властивостей діоксинів та рекомендації щодо уникнення отруєння.
6. Зоотоксини – їх токсикологічна характеристика та рекомендації щодо уникнення отруєння.
7. Фітотоксини – токсикологічна характеристика та рекомендації щодо уникнення отруєння.
8. Правила вибору екологічно безпечних будівельних матеріалів, предметів побуту, косметичних та миючих засобів.

СТРАТЕГІЯ РЕАГУВАННЯ ПРИ ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФАХ

Кафедра загальної екології, радіобіології та БЖД

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

<i>Лектор</i>	Доцент Клепко Алла Володимирівна
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Зміна клімату, напруженість у політичному і соціальному житті призводять до виникнення природних і техногенних катастроф, що мають руйнівні наслідки як для економіки, так і для навколишнього середовища. Затримка або неправильне реагування в разі їх виникнення часто призводить до не менш руйнівних наслідків, ніж сама катастрофа. В запропонованій дисципліні буде розглянуто алгоритми реагування в разі виникнення катастроф, висвітлено перелік відповідальних державних, наукових та міжнародних інституцій, що залучені безпосередньо до ланки невідкладного реагування або надають консультативні послуги. Вивчення запропонованої дисципліни дозволить майбутньому спеціалісту мати чітку стратегію дій в разі настання надзвичайної ситуації, а також відчувати себе озброєним і обізнаним для коректного пошуку інформації в кожному конкретному випадку.

Теми лекцій:

1. Поняття природної і техногенної катастрофи. Причини виникнення.
2. Зміна клімату та технічний прогрес як передумови катастроф глобального масштабу.

3. Ідентифікація можливих загроз для України: зміна клімату, пилові бурі тощо.
4. Зона проведення ООС: сучасний стан і наслідки.
5. Світова стратегія реагування на катастрофи: міжнародні організації.
6. Стратегія реагування на катастрофи країн ЄС на Північній Америці.
7. Стратегія реагування на катастрофи країн Азії та Океанії.
8. Державні інституції, що відповідальні за реагування в Україні.

Теми практичних занять:

1. Ідентифікація причин збільшення частоти глобальних катастроф.
2. Дискусія щодо зміни клімату.
3. Взаємодія з ОБСЄ та Комісією з прав людини щодо ситуації на території ООС.
4. Пошук інформації: достовірність, валідність, своєчасність.
5. Взаємодія з ДСНС, МНС, МінЕкології.
6. Написання рекомендацій і експертних висновків: професійність і вичерпність.
7. Взаємодія з органами місцевої влади.

ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ

Перелік вибірових дисциплін

1. Адміністрування і девелопмент нерухомості.
2. Геоінформаційний моніторинг земельних ресурсів.
3. Глобальні проблеми світу.
4. Земельні ресурси ОТГ.
5. Зміни клімату і природокористування.
6. Оцінка землі та нерухомого майна.
7. Супутникові та безпілотні технології збору інформації.

АДМІНІСТРУВАННЯ І ДЕВЕЛОПМЕНТ НЕРУХОМОСТІ

Кафедра земельного кадастру

Факультет землевпорядкування

Лектор	д.е.н., проф. Новаковська Ірина Олексіївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Стрімкий розвиток ринку нерухомості в Україні сприяє якісним змінам в управлінні проектами вітчизняними девелоперами. Співпраця між суб'єктами ринку нерухомості в поєднанні з ефективними інноваційними інструментами та технологіями дозволяє створити цінність нерухомості від забудови промислових зон житловими до створення сучасних технологічних еко-містечок. Тому залучення різних фахівців, серед яких поряд з девелоперами працюють спеціалісти з маркетингу, землеустрою та геодезії, містобудування та архітектури, інженерної геології, кредитів та фінансів, управління та адміністрування, оцінки, юриспруденції, інвестиційної діяльності та інші, сьогодні є актуальним.

Дисципліна «Адміністрування і девелопмент нерухомості» – загально-професійна економічна дисципліна, необхідна для формування сучасних кадрів в сфері нерухомості української держави.

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністрування і девелопмент нерухомості» є формування у студентів практичних навичок щодо економічних засад управління, адміністрування та девелопменту нерухомості.

Основними завданнями дисципліни є визначення сутності, класифікації та характеристики нерухомості, її особливості формування та функціонування ринку нерухомого майна, а

також змісту концепцій ціноутворення, оподаткування, особливості основних видів підприємницької діяльності на ринку нерухомості, принципи та методи ефективного системного управління об'єктами нерухомості починаючи з етапу проектування до етапу експлуатації.

Теми лекцій:

1. Характеристика нерухомості, як об'єкта менеджменту та маркетингу.
2. Земельна ділянка – основа нерухомості.
3. Основні поняття та принципи управління нерухомістю.
4. Сегментація ринку нерухомості.
5. Методичні засади визначення ефективності використання об'єктів нерухомості.
6. Економічні засади оцінювання майна, майнових прав та земельних ділянок.
7. Сутність девелопменту нерухомості.
8. Інвестування девелопменту нерухомості.

Теми практичних занять:

1. Характеристика об'єкта нерухомості за типовою схемою.
2. Визначення задач управління нерухомістю на різних етапах життєвого циклу об'єкта.
3. Аналіз операцій щодо нерухомого майна, які передбачають перехід права власності на нього.
4. Аналіз операцій щодо нерухомого майна, які не супроводжуються переходом права власності на нього.
5. Аналіз потоків доходів і витрат у період експлуатації об'єктів нерухомості.
6. Визначення грошових надходжень і виручки від перепродажу після сплати податків.
7. Розрахунок простих показників девелоперського проекту.

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Кафедра геоінформатики і аерокосмічних
досліджень Землі

Факультет землевпорядкування

Лектор	к.т.н., доц. Москаленко Антоніна Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна передбачає засвоєння теоретичних положень засади використання геоінформаційних технологій та аерокосмічних даних для розробки системи моніторингу земельних ресурсів. У межах дисципліни вивчаються особливості застосування геоінформаційних технологій для моніторингу земельних ресурсів та формування знань про розвиток систем моніторингу земель та агроресурсів в Україні та світі, внесок українських і закордонних вчених. Метою дисципліни є формування знань про головні принципи, методи і засоби організації системи моніторингу земельних ресурсів на основі сучасних аерокосмічних та геоінформаційних технологій. Завданнями дисципліни є формування в студентів теоретичних знань і практичних навичок використання геоінформаційних технологій для забезпечення здійснення моніторингу земельних ресурсів.

Теми лекцій:

*Змістовий модуль I. Загальна концепція моніторингу
земельних ресурсів.*

Тема 1. Геоінформаційний моніторинг земельних ресурсів – загальна концепція.

Тема 2. Нормативно-правові документи.

Тема 3. Принципи побудови ГІС природних ресурсів.

Змістовий модуль II. Технології аналізу даних.

Тема 4. Використання ГІС в складних системах.

Тема 5. Геоінформаційне моделювання у дослідженнях.

Тема 6. Різномірні дані в моделюванні стану земельних ресурсів.

Теми лабораторних занять:

1. Оцінка стану земельних ресурсів за кількісними показниками стану ґрунтів.

2. Оцінка стану земельних ресурсів за якісними показниками стану ґрунтів.

3. Геоінформаційний моніторинг якості земельних ресурсів за даними агрохімічної паспортизації земель.

4. Пошук оптимального розташування об'єктів з використанням функцій аналізу оточення.

5. Використання MODELBUILDER для автоматизації побудови геозображень.

6. Обґрунтування сівозмін з використанням геоінформаційного моделювання.

7. Аерокосмічний моніторинг стану екологічно-стабільних угідь.

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СВІТУ

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектори	Професор Ковальчук Іван Платонович, асистент Лук'янчук Катерина Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Глобальні проблеми світу» є формування у студентів уявлення про причини, сутність та можливі шляхи вирішення глобальних проблем Світу, розкриття найсучасніших науково-теоретичних знань щодо глобального бачення економічних, політичних, екологічних, ресурсних, демографічних і соціальних глобальних проблем, визначення впливу глобалізації на їх формування та розвиток, характеристика моделей прогнозування ризиків глобальних проблем для країн Світу й України.

Основні завдання дисципліни полягають у: формуванні глобального мислення у студентів та базових знань про завдання, закономірності, етапи й форми глобального розвитку і сутності сучасних глобальних проблем людства та навколишнього середовища; розкритті сутності сучасних глобальних проблем та ознайомлення з ними студентів; підготовці фахівців, здатних формувати й обґрунтовувати власну точку зору на глобальні проблеми Світу, причини їх виникнення і засади розв'язання; розумінні основних тенденцій глобалізації, вихованні особистості, що здатна брати на себе відповідальність за майбутнє як своєї країни, так і планети Земля в цілому.

Теми лекцій:

1. Поняття про глобальні проблеми. Класифікація глобальних проблем. Фактори, що зумовлюють глобальні проблеми людства та причини їх виникнення.

2. Політичні глобальні проблеми: збереження миру, тероризм, етнічні проблеми, міжконфесійні конфлікти, наркоманії та злочинності...

3. Демографічні та соціальні проблеми: перенаселення, депопуляція, міграція населення і біженців, охорони здоров'я населення, освіти та культури, рівності чоловіків та жінок, втрати робочих місць через автоматизацію, пандемії, військові конфлікти тощо.

4. Економічні проблеми: бідність, нерівномірний економічний розвиток, подолання відсталості країн, що розвиваються, формування нового світового порядку, урбанізація.

5. Ресурсні глобальні проблеми: сировинна, енергетична, продовольча. Проблеми освоєння Світового океану та космосу.

6. Екологічні проблеми: зміни клімату, забруднення, опустелювання, деградація земельних ресурсів, прісної води тощо. Проблема забезпечення збалансованого використання і відтворення ресурсного потенціалу.

7. Спектр найгостріших сучасних глобальних проблем людства, їх поширення в регіонах Світу.

8. Шляхи розв'язання глобальних проблем.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Класифікації глобальних проблем людства.

2. Інформаційна безпека та кібербезпека.

3. Епідемії.

4. Проблема гендерної нерівності.

5. Світовий тероризм та організовані злочинні угруповання глобального типу.

6. Проблема голоду/переїдання та шляхи її вирішення.

7. Збереження та раціональне використання природних ресурсів.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ОТГ

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектор	к.е.н., ст. викладач Малашевська О.А.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Завдання курсу полягає у формуванні знань про методи і підходи до удосконалення використання земельних ресурсів ОТГ; формуванні навичок вирішення прикладних задач, пов'язаних з усуненням недоліків сільськогосподарського, лісгосподарського землекористування ОТГ, створення математичних моделей перерозподілу земель, оцінки точності та аналізу ефективності проектних рішень.

Знання, отримані у процесі вивчення дисципліни, допоможуть студентам землевпорядного, агрономічного, лісовпорядного, екологічного, інформаційного профілю оптимальніше вирішувати спектр завдань з забезпечення раціонального природокористування і функціонування об'єднаних територіальних громад, агроформувань різних типів, інших суб'єктів природокористування. Надаються необхідні знання для ефективної управлінської діяльності, пов'язаної із використанням земель ОТГ.

Дисципліна зачіпає комплекс найбільш актуальних проблем, пов'язаних із просторовим аспектом управління землями ОТГ, які виникають при оптимізації сільськогосподарського землекористування агроформувань та домогосподарств, використання лісосмуг, дорожньої мережі, формування інфраструктурних, соціальних та природоохоронних об'єктів; вирішує технічні питання

перерозподілу земель між окремими суб'єктами господарювання та на рівні ОТГ, зміни цільового призначення земель, відведення земельних ділянок, встановлення та зміни меж земельних ділянок.

Теми лекцій:

1. Етапи формування землекористування територіальних громад.
2. Існуючий стан та проблеми використання земель ОТГ.
3. Закордонний досвід просторового планування територіальних громад.
4. Планування розвитку землекористування ОТГ.
5. Документація щодо просторового планування.
6. Підходи та методи перерозподілу земель ОТГ.
7. Моделювання перерозподілу земель.
8. Оцінка ефективності заходів з оптимізації використання земель ОТГ.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Оцінка стану земель ОТГ.
2. Прогнозування розвитку землекористування ОТГ.
3. Проектування земельних ділянок при упорядкуванні земель ОТГ.
4. Усунення просторових недоліків землекористування ОТГ.
5. Створення математичних моделей перерозподілу земель в межах ОТГ.
6. Створення математичних моделей перерозподілу земель суб'єктів господарювання.
7. Оцінка результатів перерозподілу земель.

ЗМІНИ КЛІМАТУ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектор	доцент Богданець В'ячеслав Анатолійович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Зміни клімату і природокористування» орієнтована на студентів, які вже мають базові знання у галузях агрономії, землеустрою, лісового та водного господарства, управління, екології та охорони навколишнього середовища, а також майбутніх фахівців з комп'ютерних наук, які працюють з цими даними. Робота з такою інформацією в публічному управлінні, органах самоврядування, управлінні територіями, кадастрі, органах з контролю природоохоронної діяльності, екологічного моніторингу, землеустрою та інших сферах набуває усе більшої актуальності і потребує спеціальних фахових знань.

У результаті вивчення дисципліни студенти отримують теоретичні знання щодо впливу змін клімату на природокористування, ролі картографічного моделювання, його місця у сучасному постіндустріальному світі для вирішення проблем, пов'язаних із використанням природних ресурсів, зокрема, земельних, водних та лісових, в контексті глобальних змін клімату, познайомляться із перевагами цього методу при створенні інформаційних продуктів, орієнтованих на вирішення низки практичних завдань у сферах, пов'язаних із природокористуванням, а також одержать практичні навички по роботі з профільними даними та ознайомляться із прикладами застосування спеціалізованого програмного забезпечення для вирішення таких завдань.

Теми лекцій:

1. Проблема змін клімату: реальність чи маніпуляції?
2. Практичний вплив змін клімату на структуру природокористування у світі та в Україні.
3. Моделі змін клімату та їх геоінформаційне і картографічне представлення.
4. Якісні і кількісні показники змін клімату та їх картографічні моделі.
5. Світовий досвід та сучасні досягнення у дослідженні змін клімату і природокористування.
6. Використання природних ресурсів та візуалізація змін природокористування у контексті змін клімату.

Теми лабораторних занять:

1. Вивчення проблеми зміни клімату: аналіз наборів даних.
2. Динамічні картографічні моделі змін клімату, їх створення та параметризація.
3. Особливості картографічного відображення показників кліматичних моделей засобами веб-картографування.
4. Просторова кореляція індикаторів суспільних проблем і проблем природокористування.
5. Глобальні та регіональні зміни у використанні земель за останні 200 років.
6. Картографічні моделі використання водних ресурсів регіону в умовах зміни клімату.
7. Картографування змін земле- і лісокористування за моніторинговими даними служби Copernicus.

ОЦІНКА ЗЕМЛІ ТА НЕРУХОМОГО МАЙНА

Кафедра земельного кадастру

Факультет землевпорядкування

Лектор	к.е.н., доцент Бавровська Н.М.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Оцінка землі та нерухомого майна» спрямована на формування системи спеціальних і прикладних знань та практичних навичок у студентів щодо оцінки нерухомості, необхідних для правильного практичного застосування методів оцінки нерухомості.

Предметом вивчення дисципліни «Оцінка землі та нерухомого майна» є система економічних, організаційних і правових знань щодо оцінки майна, заснованих на досягненнях науки, чинних законодавчих та нормативних актах, що регулюють управління різними об'єктами майна та здійснення з ними цивільно-правових угод з метою отримання бажаного комерційного та соціального результату.

Основні завдання дисципліни «Оцінка землі та нерухомого майна» дати студентам необхідні знання, що дозволять їм володіти виконанням нормативної та експертної оцінки нерухомого майна. Вивчення дисципліни має підготувати студентів до подальшого творчого осмислення і вирішення конкретних практичних і методичних задач, пов'язаних з оцінкою об'єкта нерухомості у конкретних умовах.

Теми лекцій:

1. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення.
2. Стандарти оціночної діяльності.

3. Об'єкт оцінки, його ідентифікація. Організація процесу оцінки.
4. Експертна оцінка земельних ділянок.
5. Витратний підхід оцінки нерухомого майна.
6. Дохідний підхід оцінки нерухомого майна.
7. Порівняльний підхід оцінки нерухомого майна.
8. Організаційно-процедурні питання оцінки майна.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розрахунок ринкової вартості земельної ділянки за допомогою методичного підходу, що ґрунтується на зіставленні цін продажу подібних земельних ділянок.
2. Методичний підхід капіталізації чистого операційного або рентного доходу від використання земельних ділянок.
3. Оформлення звіту з експертної грошової оцінки земельної ділянки.
4. Витратний підхід до оцінки ринкової вартості нерухомості.
5. Дохідний підхід до визначення ринкової вартості землі та нерухомості.
6. Оцінка вартості нерухомості порівняльним методом.
7. Оцінка землі та нерухомості з використанням фінансових коефіцієнтів.

СУПУТНИКОВІ ТА БЕЗПІЛОТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектор	д.е.н., доц. Опенько Іван Анатолійович, к.е.н., доц. Шевченко Олександр Вікторович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

На сучасному етапі розвитку цифрових технологій супутникові та безпілотні технології мають важливе науково-практичне і прикладне значення. Вони застосовуються при вивченні стану і використання природних ресурсів, у сільськогосподарському виробництві, агрономії, плануванні, будівництві, лісокористуванні, охороні природи тощо.

У сфері аграрного виробництва ці технології перетворюють землеробство на точне і максимально ефективне. Знання та вміння, отримані під час вивчення курсу, дозволять застосовувати їх при вирішенні практичних завдань у майбутньому, зокрема, здійснювати збір різноманітної інформації.

Отримані у процесі вивчення цієї дисципліни вміння дозволять: визначати точну інформацію про кількість земель, яка реально перебуває в обробці у господарствах; уточнювати розбіжності у площах кадастрових ділянок з площею полів, що знаходяться в обробітку; виключити з обробітку «проблемні» ділянки полів (з урахуванням особливостей рельєфу місцевості, ґрунтового і рослинного покриву), які вже не обробляються, але за кадастровим планом все ще належать до оброблюваних;

знизити реальні витрати по кожному полю за рахунок виключення необроблюваних ділянок і правильно планувати бюджет своєї діяльності в рослинництві; оцінити реальний дохід з кожного поля за рахунок високої точності при плануванні урожайності; створювати електронні карти полів – важливу складову «точного землеробства».

Крім того, знання та вміння, отримані під час вивчення курсу, дозволять студентам застосовувати їх при вирішенні практичних завдань, зокрема, здійснювати детальний моніторинг стану промислових об'єктів; створювати ортофотоплани, цифрові (3D) моделі місцевості (рельєфу) та матриці висот; здійснювати обстеження (моніторинг) та інвентаризацію земель, супровід меліоративного будівництва; створювати 3D-моделі кар'єрів, відвалів, виїмок, насипів тощо; здійснювати побудову поздовжніх і поперечних профілів рельєфу; створювати карти вегетаційних індексів (NDVI) та виконувати супровід систем точного землеробства; здійснювати контроль за проведенням агротехнічних заходів і дотриманням законодавства в галузі землекористування; визначати розбіжності заявлених та фактичних меж поля, ділянок ріллі, що не обробляються через ерозію, посадки просапних культур на ділянках з крутизною понад 5°, ділянки ріллі з пригнобленою рослинністю, втрати сходів, масштаби вилягання, втрати від пожеж тощо; здійснювати аналіз заростання сільськогосподарських угідь деревами та кущами, визначення переосушених ділянок або ділянок з надлишком вологи, при дослідженнях ґрунтів; обчислювати об'єми видобутої породи, обсяги земляних робіт тощо; здійснювати фіксацію стану інженерних, архітектурних та інших об'єктів; визначати кількісні характеристики порушення дорожнього покриття тощо.

Теми лекцій:

1. БПЛА, їх види і призначення.
2. Методи і технології здійснення знімання за допомогою БПЛА.
3. Способи виконання обробки одержаних результатів знімань за допомогою сучасного програмного забезпечення. Способи оцінювання точності отриманих результатів.

4. Обстеження (моніторинг), інвентаризація земель та супровід систем точного землеробства за допомогою БПЛА. Інші сфери застосування БПЛА.

5. Структура роботи навігаційних технологій та їх точність. Сучасний стан глобальної супутникової системи.

6. Поняття про мережі перманентних станцій та використання їх даних при супутникових спостереженнях.

7. Опрацювання даних супутникових спостережень для отримання даних навігації.

8. Побудова геодезичних мереж супутниковими методами.

9. Проектування і планування робіт при супутникових вимірюваннях.

10. Підготовка супутникових приймачів до виконання вимірювання.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Будова і технічні характеристики БПЛА.

2. Технологічний процес аерофотознімання з використанням БПЛА. Інтелектуальні режими польоту БПЛА.

3. Організація роботи з планування польоту в навігаційній програмі DJI, Pix4D та DronDeploy.

4. Обробка результатів аерофотознімання за допомогою сучасного програмного забезпечення.

5. Створення ортофотоплану. Побудова цифрової (3D) моделі місцевості (рельєфу) та матриці висот. Створення 3D-моделі кар'єрів, відвалів, виїмок, насипів.

6. Методи супутникових спостережень. Багатозадачність і точність GPS.

7. Будова та функціональні характеристики комплекту приймачів Leica GPS 1200.

8. GPS – вимірювання в режимі реального часу RT (RTK) за допомогою Leica GPS 1200.

9. Виконання супутникових спостережень за допомогою GPS приймачів Sokkia Stratus у режим вимірювання Static.

10. Постобробка супутникових спостережень за допомогою програмного забезпечення GNSS Solutions.

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Машинне навчання.
2. Прогнозна аналітика з Power BI.
3. Системи штучного інтелекту.
4. Створення ефективних односторінкових сайтів (Landing page).
5. Я і мої гроші.

МАШИННЕ НАВЧАННЯ

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Жерліцин Дмитро Михайлович, д.е.н., проф.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

У процесі вивчення дисципліни передбачається оволодіння сучасними інструментами аналітичного програмування; поглиблення знань та навичок аналізу поведінки технічних, технологічних, господарських і фінансових систем; вивчення ключових методів та розв'язання типових задач машинного навчання.

Розглядаються теоретичні основи та напрямки застосування методів машинного навчання у різних сферах діяльності. Передбачається оволодіння аналітичними можливостями сучасних мов програмування для вирішення базових задач машинного навчання: збирання, первинної обробки та скорочення розмірності даних; регресійного аналізу та прогнозування поведінки динамічних систем; класифікації та кластерного аналізу. У межах курсу розглянуто приклади застосування методів найближчого сусіда, k-середніх, ієрархічного кластерного аналізу, штучних нейронних мереж.

Теми лекцій:

1. Теоретичні засади та принципи машинного навчання
2. Аналітичні можливості сучасних мов програмування.
3. Управління даними та їх інтерпретація.
4. Регресійний аналіз та прогнозування поведінки динамічних систем.

5. Кластерний аналіз: метод k-середніх та ієрархічна кластеризація.
6. Метод k-найближчих сусідів і виявлення аномалій.
7. Основи нейромережевого навчання.

Теми лабораторних занять:

1. Встановлення та налаштування інструментів машинного навчання.
2. Використання аналітичних можливостей сучасних мови програмування (R, Python, JAVA тощо).
3. Робота з масивами даних та їх первинна обробка.
4. Статистична обробка та інтерпретація управлінської інформації
5. Практичні задачі кластерного аналізу.
6. Класифікація з використанням метода найближчого сусіда.
7. Приклади використання штучних нейронних мереж.

ПРОГНОЗНА АНАЛІТИКА З POWER BI

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Клименко Наталія Анатоліївна, к.е.н., доцент
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Прогнозна аналітика з Power BI» розроблена для здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей.

Вивчення дисципліни дозволяє:

- отримати цілісне уявлення про методи бізнес-прогнозування;
- орієнтуватися у виборі апарату прогнозування;
- дізнатися про сучасні методи прогнозування і їх реалізації на комп'ютері;
- навчитися використовувати результати прогнозування при плануванні і прийнятті бізнес-рішень. Познайомитися з аналітикою з Power BI.

Теми лекцій:

1. Прогнозування своїми силами: Чому необхідний прогноз? Який прогноз нам потрібен?
2. Прогнозування за допомогою функцій Excel.
3. Підготовка даних. Візуалізація.
4. Варіація в часових рядах.
5. Виділення тренду, сезонних коливань, випадкових факторів.
6. Експертні методи прогнозування.
7. Аналітика та візуалізація даних з Power BI.

Теми лабораторних занять:

1. Прогнозна аналітика за допомогою функцій Microsoft Excel.
2. Швидке обчислення прогнозних значень, коефіцієнта детермінації і довірчих інтервалів для прогнозних значень.
3. Алгоритм прогнозування: Підготовка даних. Виділення трендової складової. Виділення сезонної складової.
4. Побудова функцій прогнозування і аналіз залишків. Точність прогнозів. Істотні недоліки статистичних методів.
5. Імпорт, обробка та об'єднання даних.
6. Візуалізація даних.
7. Побудова комплексних звітів в Power BI.

СИСТЕМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Кафедра комп'ютерних наук

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Дудник Алла Олексіївна, к.т.н., доц.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою і завданням навчальної дисципліни «Системи штучного інтелекту» є отримання базових знань з області створення інтелектуальних систем та їх подальшого застосування до розв'язання складних прикладних та наукових інтелектуальних задач.

Предмет навчальної дисципліни «Системи штучного інтелекту» включає в себе основні розділи і поняття, що стосуються розробки та застосування інтелектуальних систем.

Навчальна дисципліна ґрунтується на знаннях з об'єктно-орієнтованого програмування, системного аналізу, чисельних методів, технологій створення програмних продуктів.

Теми лекцій:

1. Вступ. Основні концепції нейронних мереж.
2. Властивості і топологія нейронних мереж.
3. Навчання нейронних мереж.
4. Історичні аспекти виникнення нечіткої логіки. Нечіткі множини.
5. Операції над нечіткими множинами.
6. Механізми і алгоритми нечітких висновків.

Теми лабораторних занять:

1. Узагальнені навчальні методики та алгоритми побудови й дослідження штучних нейронних мереж. Основні компоненти пакету Neural Networks Toolbox.
2. Функції створення нейронних мереж. Функції перетворення входів мережі, вагів та відстаней.
3. Функції розміщення нейронів (топологічні функції) та використання нейронних мереж.
4. Реалізація у Neural Networks Toolbox графічних та інших функцій.
5. Призначення і можливості пакету Fuzzy Logic Toolbox. Побудова експертної системи в пакеті Fuzzy Logic Toolbox.
6. Створення власних функцій належності. Функції виклику діалогових вікон інтерфейсу.
7. Робота Fuzzy Logic Toolbox у режимі командного рядка. Функції створення, перегляду структури і редагування систем нечіткого висновку.

СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ОДНОСТОРИНКОВИХ САЙТІВ (LANDING PAGE)

Кафедра інформаційних систем і технологій

Факультет інформаційних технологій

<i>Лектор</i>	Мокрієв Максим Володимирович, к.е.н., доц.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Веб-технології поступово досягли такого рівня, що у розробників з'явилася можливість створювати веб-вміст нового покоління. Landing Page (від англ. Посадкова сторінка) – окрема сторінка, спеціально розроблена з метою надати відвідувачеві мінімальну необхідну кількість інформації про товар або послугу, зацікавити його, утримати та спонукати зробити необхідну дію. Landing page розробляється під певну рекламну кампанію, в тому випадку, якщо необхідно терміново продати (запропонувати) велику кількість певного товару. Landing Page дуже сильно підвищує конверсію трафіку при розкручуванні сайту.

Теми лекцій:

1. Що таке Лендінг: визначення, приклади застосування.
2. Етапи створення Лендінгу.
3. Складові Лендінгу: функціональні блоки.
4. Принципи дизайну лендінгу.
5. Як писати тексти для Лендінгу.
6. Створення Лендінгу в Конструкторі сайтів.
7. Кроки до збільшення ефективності Лендінгу.

Теми лабораторних занять:

1. Визначення цільової задачі для створення Лендінгу.
2. Підготовка складових компонентів та прототипу Лендінгу.
3. Визначення функціональних блоків та спеціфічних секцій.
4. Підготовка дизайну Лендінгу.
5. Написання ефективних текстів для Лендінгу.
6. Практичне створення Лендінгу в Конструкторі сайтів.
7. Кроки до збільшення ефективності Лендінгу.

Я І МОЇ ГРОШІ

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Негрей Марина Володимирівна, к.е.н., доц.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Курс «Я і мої гроші» призначений для тих студентів, хто хоче навчитися керувати своїми власними фінансами. Цей курс є загальним оглядом різноманітних тем особистих фінансів - включаючи складання бюджету, формування власної стратегії заощаджень та інвестицій, важливості власної кредитної оцінки, визначення фінансових цілей та створення особистого фінансового плану. У курсі розглядається як, коли і де витратити гроші, піти на компроміс щодо інвестицій, заощаджень, дивідендів та як забезпечити надійну фінансову дисципліну. Курс не вимагає попереднього знайомства з фінансами. Швидше, він має стати першим кроком для тих, кому цікаво розуміти фінансову систему, фондові ринки та навчитися грамотному користуванню фінансовими послугами.

Теми лекцій:

1. Що таке гроші. Як працює економіка і бізнес.
2. Фінансові компанії. Які вони і як працюють.
3. Заощадження.
4. Інвестиції: акції, облігації, ETF, криптовалюти, опціони.
5. Кредитування.
6. Особистий фінансовий план.
7. Фінансовий ризик.
8. Фінансові шахрайства.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Вчимося рахувати гроші.
2. Аналіз сучасного фінансового ринку.
3. Формування власної стратегії заощаджень.
4. Розробка індивідуального інвестиційного плану.
5. Аналіз персональної кредитної історії. Вибір установи для кредитування.
6. Створення особистого фінансового плану.
7. Оцінка фінансового ризику.

ФАКУЛЬТЕТ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ДИЗАЙНУ

Перелік вибірових дисциплін

1. Будівництво власного житла.
2. Дизайн-проект житла.
3. Конструювання 3D принтера.
4. Конструювання та програмування мобільної платформи робота.
5. Програмування Arduino.
6. Проектування та 3Д друк моделей.
7. Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності.
8. Управління та логістика сервісних підприємств.

БУДІВНИЦТВО ВЛАСНОГО ЖИТЛА

Кафедра будівництва

Факультет конструювання та дизайну

<i>Лектор</i>	К.т.н., доцент Березовий Микола Георгійович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

На даний час ринок з будівництва приватного житла здобуває все більшого попиту та розвитку. Приватне будівництва стає доступним для сімей середнього достатку та надає можливість тисячам українцям здійснити свою мрію – побудувати власне житло. В наш час за новітніми будівельними технологіями можливо зводити як великі котеджі, так і недорогі заміські будинки, які по якісним характеристикам перевершують міські багатоповерхові будинки. По різних економічних, технічних і експлуатаційним оцінкам приведені витрати на одиницю корисної площі індивідуального приватного житла, на 10–20% нижче адекватної площі міських багатоповерхових будинків.

Завданням навчальної дисципліни є:

- вивчення юридичних та правових аспектів приватного будівництва;
- вивчення вимог державних будівельних норм з будівництва індивідуального приватного житла;
- вивчення доцільного застосування будівельних конструктивних систем та схем житлових малоповерхових будівель;
- раціональне застосування сучасних енергоефективних технологій.

Теми лекцій:

1. Юридичні та правові аспекти будівництва власного житла. Право-встановлюючі документи на земельну ділянку під будівництва приватного житла.

2. Проектна, погоджувальна, дозвільна та договірна документація на будівництво індивідуального житла. Дозвіл (декларація) на початок будівництва.

3. Топо-геодезичні, геологічні та геоморфологічні умови. Аналіз умов майданчика забудови. Технічні умови на будівництва індивідуального житла. Будівельний паспорт. Підрядні та Субпідрядні будівельні організації. Органи державного нагляду та технічного контролю.

4. Надійність та безпечність індивідуального житла. Функціональна доцільність об'ємно-планувальних і архітектурно-конструктивних рішень.

5. Компактність та раціоналізм планування. Конструктивні заощадження.

6. Інженерні системи, комунікації, обладнання. Їх доцільність, ефективність, економічність.

7. «ЕкоДім». Відновлювальна та «зелена» енергетика. Енергоощадна ефективність. Комплексне заощадження індивідуального житла.

8. Ефективні технології швидкого зведення малоповерхових житлових будинків.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення умов будівництва індивідуального житла відносно природно-кліматичних, топо-геодезичних, інженерно-геологічних та сейсмічних факторів майданчика забудови.

2. Аналіз інфраструктури, оточеного архітектурно-природного середовища та екологічної безпечності земельної ділянки під забудову індивідуального житла.

3. Розробка раціональних об'ємно-планувальних і архітектурно-конструктивних рішень приватних малоповерхових будівель.

4. Розробка конструктивної схеми малоповерхової індивідуальної будівель. Визначення необхідної кількості будівельних конструкцій, матеріалів, виробів.

5. Визначення необхідної та раціональної забезпеченості приватного малоповерхового будинку ефективними інженерними системами та обладнанням.

6. Розробка заходів комплексної енергоощадної ефективності приватного малоповерхового будинку.

7. Зовнішнє та внутрішнє оздоблення малоповерхової будівлі. Благоустрій. Озеленення. Малі архітектурні форми.

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ЖИТЛА

Кафедра будівництва

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	к.т.н., доцент Березовий Микола Георгійович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

На даний час створення комфортних умов будь-якого типу чи виду житла має великий попит у світовій практиці. Завдяки комфортному та раціональному розплануванню житлового простору, доцільному підбору світової та кольорової гами, застосуванню певних матеріалів та декору у мешканця житла змінюється психо-фізіологічний стан та підвищуються позитивні емоції.

Завданням навчальної дисципліни є:

- вивчення основних принципів організації житлового простору за функціональними зонами з умов максимальної комфортності та доцільності;
- вивчення методів та стилів створення індивідуальних інтер'єрів, екстер'єрів і декору;
- комп'ютерне моделювання та засоби візуалізація об'ємно-просторової структури середовища житла.

Теми лекцій:

1. Основи ергономіки та дизайну. Основи проектування штучного архітектурного простору.
2. Класифікація житла, об'ємно-просторова структура, раціональний мінімалізм, функціональна доцільність.
3. Планування та організація структури житлового простору.

4. Мегафункціональність. Умови комфортності. Баланс єдності штучного та природного. Вишуканість. Філігранність. Чутливість.

5. Світлові та кольорові гами просторових структур. Декор та оздоблення.

6. Дизайн проект – склад, зміст, портфоліо, комерційна складова.

7. Графічне та комп'ютерне моделювання архітектурного дизайну житла.

8. Візуалізація об'ємно-просторової структури архітектурного дизайну житла.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Побудова штучного простору. Аксонометрія. Дмитрія. Планіметрія.

2. Визначення комфортних умов життєдіяльності людини в умовах штучного створеного архітектурного середовища.

3. Проектування структури житлового простору по функціональним зонам з умов створення максимально комфортних умов.

4. Практичне застосування стилів, методів та засобів в проектуванні дизайн проекту житла.

5. Побудова масштабних структурних моделей житла.

6. Проектування оздоблення та декорування житла.

7. Комп'ютерне моделювання та візуалізація дизайну житла.

КОНСТРУЮВАННЯ 3D ПРИНТЕРА

Кафедра конструювання машин і обладнання

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Крушельницький В.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із сучасними адитивними технологіями, створенням тривимірних деталей 3D принтера і самої конструкції в цілому, вибір електронних компонентів для 3D принтера, налаштуванням вбудованої програми для 3D принтера відповідно до обраного обладнання та розмірів конструкції 3D принтера. Також розглядаються принципи роботи електроніки 3D принтера.

Компетенції студентів після вивчення дисципліни включають: вміння конструювання 3D принтера, що працює за технологією пошарового наплавлення; практичні навички створення тривимірних деталей 3D принтера для подальшого виготовлення, підбір необхідної системи керування для 3D принтера та основних стандартних деталей та вузлів, керування приводом 3D принтера, налаштування вбудованої програми 3D принтера.

Теми лекцій:

1. Ознайомлення з технологією 3D друку FDM.
2. Вибір основних вузлів 3D принтера.
3. Системи керування 3D принтера.
4. Налаштування вбудованої програми 3D принтера.
5. Програмне забезпечення для створення 3D моделей.
6. Створення тривимірних моделей деталей 3D принтера.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Програмне забезпечення для 3D принтера.
2. Вибір стандартних деталей та вузлів 3D принтера.
3. Налаштування вбудованої програми 3D принтера.
4. Створення тривимірних деталей для кріплення датчиків.
5. Створення тривимірних моделей кріплення двигунів.
6. Створення тривимірної моделі друкуючої головки.
7. Створення тривимірних моделей корпусів підшипників .

КОНСТРУЮВАННЯ ТА ПРОГРАМУВАННЯ МОБІЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ РОБОТА

Кафедра конструювання машин і обладнання

Факультет конструювання та дизайну

<i>Лектор</i>	Крушельницький В.В.
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із розробкою конструкції мобільної платформи та програмування мікроконтролерів, розглядається принцип роботи мікроконтролера, датчиків, привода, 3D моделювання та друк на 3D принтері.

Компетенції студентів після вивчення дисципліни включають: вміння створювати не складні тривимірні моделі з подальшим друком на 3D принтері та програмувати систему керування мобільної платформи на базі мікроконтролера; практичні навички: написання програм для мікроконтролерів, підключення до них датчиків, отримання даних з датчиків та подальша їх обробка, керування приводом постійного струму за допомогою мікроконтролера, створення тривимірної моделі мобільної платформи та друк на 3D принтері.

Теми лекцій:

1. Мікроконтролери та мова програмування.
2. Датчики.
3. Привод.
4. Програмне забезпечення для створення 3D моделей.
5. Програмне забезпечення для друку на 3D принтері.
6. Програмування мобільної платформи робота.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Порти вводу/виводу мікроконтролера.
2. Отримання даних з датчиків.
3. Керування приводом.
4. Створення тривимірної моделі мобільної платформи.
5. Друк деталей мобільної платформи на 3D принтері.
6. Програмування робота для руху по лінії.
7. Програмування робота для обминання перешкод.

ПРОГРАМУВАННЯ ARDUINO

Кафедра конструювання машин і обладнання

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Крушельницький В.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із програмуванням плат Arduino, принципом роботи мікроконтролера, датчиків, привода та загалом систем керування.

Компетенції студентів після вивчення дисципліни включають: вміння створювати не складні системи керування на базі мікроконтролера; практичні навички: написання програмних кодів для плат Arduino, підключення датчиків до мікроконтролера, отримання вимірювальних величин за допомогою датчиків та подальшої їх обробки, керування приводом постійного струму за допомогою мікроконтролера, налаштування ПІД регулятора, створення систем керування.

Теми лекцій:

1. Принцип роботи мікроконтролера.
2. Мова програмування.
3. Переривання мікроконтролера.
4. Класифікація та призначення датчиків.
5. Керування колекторним двигуном та сервоприводом.
6. ПІД регулятор.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Порти вводу/виводу мікроконтролера.
2. Вимірювання відстані.
3. Інкрементні енкодери.
4. Аналого-цифровий перетворювач.
5. Тензодатчик.
6. Керування колекторним двигуном та сервоприводом.
7. Реалізація ПІД регулятора.

ПРОЄКТУВАННЯ ТА 3D ДРУК МОДЕЛЕЙ

Кафедра конструювання машин і обладнання

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Крушельницький В.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із сучасними адитивними технологіями, методами проєктування та виготовлення деталей і прототипів за допомогою 3D принтера. Проєктування моделей та подальший 3D друк дозволяє виготовляти прототипи моделей і об'єктів для подальшого їхнього доведення в короткі строки. Створення 3D моделей за допомогою сучасного програмного забезпечення та подальший 3D друк широко використовується у різних галузях, зокрема в архітектурі для виготовлення макетів будинків, медицині для виготовлення протезів, в авіабудуванні для виготовлення деталей двигунів, тощо. Такий підхід здатний знизити витрати на виготовлення прототипів і мілко серійне виробництво.

Компетенції студентів після вивчення дисципліни включають: вміння комп'ютерного проєктування складних тривимірних об'єктів; знання технологій 3D друку; практичні навички підготовки тривимірних об'єктів до друку на 3D принтері; та навички 3D друку з використанням різних матеріалів.

Теми лекцій:

1. Будова та принцип роботи 3D принтера.
2. Програмне забезпечення для 3D принтера.
3. Ознайомлення з технологіями 3D друку.
4. Програмне забезпечення для створення 3D моделей.
5. Створення деталей та механізмів.

6. Параметричне проектування 3D моделі.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Друк на 3D принтері.
2. Програмне забезпечення для 3D принтера.
3. 3D друк фотополімером.
4. Створення ескізів у Fusion 360.
5. Інструменти Fusion 360.
6. Закруглення граней та створення різьбових отворів.
7. Параметричне проектування 3D моделей.

ПРОФЕСІЙНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ В ІНЖЕНЕРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра механіки

Факультет конструювання та дизайну

<i>Лектор</i>	доцент М.М. Бондар
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності» є одним із складників комплексної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти з інженерних спеціальностей. Ця навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх інженерів готовності до самовдосконалення за обраним фахом та здатності до постійного професійного саморозвитку у споріднених між собою системах підготовки інженера для галузі сільськогосподарського машинобудування та сфери виробничої експлуатації техніки. Дисципліна відноситься до вибіркових дисциплін (дисципліни самостійного вибору навчального закладу або студента). Мета вивчення дисципліни – оволодіння теорією та мистецтвом самостійного освоєння нових знань за обраним фахом, сприяння формуванню у майбутніх керівників інженерно-технічних служб вмінь і навиків управління мотивацією підпорядкованого їм інженерно-технічного персоналу; усвідомлення ними: арсеналу методів удосконалення фахової самоосвіти; необхідності підтримання високого кваліфікаційного рівня персоналу інженерно-технічних служб як основи стабільного, інноваційного розвитку виробництва.

Теми лекцій:

1. Сутність та зміст професійної підготовки інженерів.
2. Складові професійного саморозвитку в інженерній діяльності.
3. Саморозвиток особистості складова професійного саморозвитку інженера.
4. Технології професійного самовдосконалення в інженерній діяльності.
5. Мотивація як важлива складова професійного самовдосконалення в інженерній діяльності.
6. Саморегуляція поведінки та професійного розвитку як передумова цілеспрямованої інженерної діяльності.
7. Лідерство як елемент процесу цілеспрямованої інженерної діяльності.
8. Професійне спілкування та самовдосконалення особистісної культури як складова професійної компетентності.

Теми семінарських занять:

1. Поняття професії.
2. Методика оцінки рівня здібностей до саморозвитку та самоосвіти.
3. Методика вибору особистісно-регулятивного критерію ІТС.
4. Важливість розуміння, бачення та самостійного знаходження теоретичних основ у виробничих ситуаціях.
5. Поняття компетенцій, визначення пріоритетності компетенцій та вмінь для успішного формування готовності майбутнього інженера до професійного саморозвитку.
6. Структура особистості, методи її формування, вміння ставити та досягати цілі, навички планування та визначення життєвих орієнтирів.
7. Процеси особистісного зростання, реалізація творчого потенціалу.
8. Емоції та емоційний стан керівника, прийоми саморегуляції емоційних станів, контролю власні дії та вчинків.

УПРАВЛІННЯ ТА ЛОГІСТИКА СЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кафедра надійності техніки

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Попик П.С.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Управління та логістика сервісних підприємств» є комплексною, що містить основні відомості про теоретичні основи управління та логістичну діяльність підприємств технічного сервісу.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання майбутньому магістру теоретичних знань і практичних навичок з управління підприємствами технічного сервісу, формування і розуміння концептуальних основ логістики, оволодіння сучасними методами управління матеріальними та інформаційними потоками для забезпечення надійності техніки.

Теми лекцій:

1. Методологічні основи «Управління підприємством технічного сервісу».
2. Методи і стилі управління підприємством технічного сервісу.
3. Прийняття управлінських рішень підприємств технічного сервісу.
4. Організація виробничого процесу на підприємствах технічного сервісу.
5. Виробнича логістика сервісних підприємств.
6. Управління виробничими запасами підприємства технічного сервісу.
7. Інформаційна логістика сервісних підприємств.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Функції управління підприємствами технічного сервісу.
2. Моделювання організаційної структури управління підприємством технічного сервісу.
3. Планування робіт підприємства технічного сервісу.
4. Організація праці на робочому місці підприємств технічного сервісу.
5. Обґрунтування комплексу обладнання для підприємств технічного сервісу.
6. Обґрунтування основних параметрів підприємства технічного сервісу (логістичних центрів, складів запасних частин та ремонтних матеріалів).
7. Сервіс у сфері логістики запасних частин (підбір запасних частин і витратних матеріалів).
8. Техніко-економічна ефективність логістичної системи.

МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перелік вибірових дисциплін

1. Альтернативні палива і відновлювальні джерела енергії.
2. Гідроприводи новітньої сільськогосподарської техніки.
3. Інформаційні технології в логістичній діяльності.
4. Майстерність прийняття інженерних рішень.
5. Проектування інтелектуальних систем у тваринництві.

АЛЬТЕРНАТИВНІ ПАЛИВА І ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

Кафедра тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів

Механіко технологічний факультет

Лектор	Голуб Геннадій Анатолійович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підвищення ефективності підготовки магістрів шляхом вивчення основ виробництва та використання відновлювальних джерел енергії та альтернативних палив.

Завдання навчальної дисципліни: набуття професійних компетенцій основ виробництва та використання відновлювальних видів палив. Набуті компетенції необхідні для професійного зростання та розвитку екологічної грамотності випускника, а відповідно й зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент володіє інформацією про:

- види альтернативних палив та відновлювальних джерел енергії;
- перспективи застосування різних джерел енергії;
- екологічні та соціальні норми, що пов'язані з використанням різних джерел енергії;
- знаходить адекватну заміну традиційним паливним джерелам;
- формулює завдання при розробці нових альтернативних палив та удосконалює існуючі системи використання відновлювальних джерел енергії.

Теми лекцій:

1. Значення біоенергетичних систем в досягненні нульового балансу вуглецю.
2. Основи використання енергії вітру та сонця на енергетичні цілі.
3. Основи виробництва та використання дизельного біопалива.
4. Основи виробництва та використання біоетанолу.
5. Основи виробництва біогазу та використання біогазу.
6. Основи отримання біомаси та її використання на енергетичні потреби.
7. Гідроенергетика та теплові насоси.
8. Основи функціонування сучасних електричних транспортних засобів.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Ознайомитися із конструкцією автономного енергетичного комплексу на базі сонячних батарей та визначити його робочі показники.
2. Ознайомитися із конструкцією електротрактора та визначити його робочі показники.
3. Отримання дизельного біопалива з рослинних олій в лабораторних умовах.
4. Ознайомитися з конструкцією гідромеханічної мішалки для виробництва біопалива та визначити її параметри.
5. Визначити витрату палива при роботі дизельного двигуна на дизельному паливі та дизельному біопаливі.
6. Ознайомитися з конструкцією газогенератора та визначити ефективні показники його роботи.
7. Визначити вміст біоетанолу в складі сумішевого бензину А-95 біо та визначити витрату палива при роботі ДВЗ на суміші бензину із біоетанолом.

ГІДРОПРИВОДИ НОВІТНЬОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Кафедра сільськогосподарських машин та системотехніки
ім. акад. П.М. Василенка

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Волянський Михайло Станіславович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Гідроприводи новітньої сільськогосподарської техніки» передбачає вивчення особливостей конструкцій гідропристроїв їх принцип дії, об'ємні гідроприводи новітньої сільськогосподарської техніки їх будову, роботу та принципові схеми, питання експлуатації, а також аналіз способів керування та елементи їх досліджень.

Теми лекцій:

1. Вступ. Загальна характеристика гідроприводів новітньої сільськогосподарської техніки.
2. Особливості конструкцій гідромашин новітньої сільськогосподарської техніки.
3. Особливості конструкцій гідроапаратів новітньої сільськогосподарської техніки.
4. Гідроприводи ходових систем новітньої сільськогосподарської техніки.
5. Гідроприводи рульових керувань новітньої сільськогосподарської техніки.
6. Гідроприводи з LS-системами керування новітньої сільськогосподарської техніки.

7. Автоматично-керовані гідроприводи новітньої сільськогосподарської техніки.

Теми лабораторних занять:

1. Гідромашини новітньої сільськогосподарської техніки.
2. Гідроапарати новітньої сільськогосподарської техніки.
3. Принципові схеми гідроприводів ведучих коліс новітніх сільськогосподарських машин.
4. Гідропривод трансмісії ходової системи новітніх тракторів.
5. Принципові схеми гідроприводів рульових керувань новітньої сільськогосподарської техніки.
6. Принципові схеми гідроприводів з LS-системами керування новітньої сільськогосподарської техніки.
7. Аналіз керованих гідроприводів новітньої сільськогосподарської техніки.
8. Дослідження механізму керування аксіально-плунжерного насоса гідропривода ведучих коліс.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЛОГІСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Савченко Лілія Анатоліївна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

З розвитком впровадження міжнародних стандартів товароруху виникає є потреба в якісних логістичних послугах. Сучасні вимоги ведення бізнесу та постійно зростаюча конкуренція вимагає комплексного інноваційного підходу до створення логістичної системи підприємства з використанням новітніх інформаційних технологій.

Управління логістичною системою підприємства потребує систематичного моніторингу наявних та впровадження нових інноваційних інформаційних технологій, оскільки логістика повинна працювати на потреби споживача, які постійно вимагають підвищення якості та швидкості доставки з врахуванням інтенсивного розвитку технологій. Особливо необхідним є застосування сучасних новітніх інформаційних технологій в транспортній логістиці, що значно скорочуватиме час та витрати на як доставку товарів, так і ресурсів на підприємство.

Теми лекцій:

1. Сутність та значення інформаційних технологій для забезпечення логістичної діяльності підприємств.
2. Формування портфеля нововведень та інновацій за допомогою інформаційних технологій.
3. Інформаційні технології в сферах закупівель та збуту.

4. Логістичні технології оптимізації рівня сервісу за допомогою інформаційних технологій.
5. Впровадження нових методів організації виробництва за допомогою інформаційних технологій.
6. Інформаційні технології в системах менеджменту запасів, складування та транспортування.
7. Інноваційні інформаційні технології в логістиці.
8. Ознайомлення із інформаційним забезпеченням при обліку логістичних операцій.

Теми практичних занять:

1. Оптимізація плану перевезень продукції з використанням інструменту Excel.
2. Оптимізація плану розподілу замовлень з використанням Excel.
3. Визначення оптимального місця розміщення розподільчого центру – вузлу транспортної мережі з використанням Excel.
4. Формування оптимальних маршрутів за допомогою програмного продукту «Мурашина логістика».
5. Формування заявки клієнта за допомогою інформаційного забезпечення.
6. Облік витрат та прибутку за допомогою інформаційного забезпечення.
7. Оптимізація маршрутів за допомогою інформаційного забезпечення.
8. Інформаційне забезпечення обліку, аналізу та управління постачання логістичних процесів.

МАЙСТЕРНІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ ІНЖЕНЕРНИХ РІШЕНЬ.

Кафедра технічного сервісу та інженерного менеджменту

Механіко-технологічний факультет

<i>Лектор</i>	Шатров Руслан Володимирович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Комплексна технологічна освіта передбачає розгляд технології, як процесу постановки і вирішення проблеми, що спирається на досвід і знання, і враховує соціальну значимість досягнутого результату. Розглянуто сучасні підходи до вирішення завдань забезпечення життєздатності технологічних систем і підвищення ефективності експлуатації машинних агрегатів. Наведено основні напрями удосконалення інженерного забезпечення аграрного виробництва.

Головною метою вивчення дисципліни є розвиток системного мислення, усвідомлення необхідності застосування системного підходу до завдань управління та прийняття рішень, до дослідження складних явищ і процесів у сільськогосподарському виробництві.

Мета: оволодіння студентами теорією, методологією і практикою використання системного підходу до управління аграрною галуззю.

Теми лекцій:

1. Засади загальної теорії систем.
2. Основні етапи та методи системного аналізу.
3. Методи моделювання систем.
4. Основи теорії корисності.
5. Експертні процедури для прийняття рішень.

6. Прийняття рішень в умовах визначеності.
7. Прийняття рішень в умовах конфлікту.
8. Прийняття рішень в умовах нечіткої інформації.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Засади загальної теорії систем.
2. Основні етапи та методи системного аналізу.
3. Методи моделювання систем.
4. Основи теорії корисності.
5. Експертні процедури для прийняття рішень.
6. Прийняття рішень в умовах визначеності.
7. Прийняття рішень в умовах конфлікту.
8. Прийняття рішень в умовах нечіткої інформації.

ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ У ТВАРИННИЦТВІ

Кафедра механізації тваринництва

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Заболотько Олег Олександрович
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – є оволодіння знаннями та навичками щодо методик обґрунтування і розробки інтелектуальних механізованих технологічних систем в галузі тваринництва, критерії оцінки і вибору технологічних та технічних рішень, розробляти ефективні технологічні процеси, обґрунтовувати структуру поточкових технологічних ліній, раціональні комплекти машин і обладнання цих ліній, систем та володіти методами сітьового моделювання технологічних процесів та методологією прогнозування перспективного розвитку галузі тваринництва.

Завданням дисципліни є отримання теоретичних знань та практичних навичок щодо організації та техніко-технологічного забезпечення ефективної реконструкції та проєктування інтелектуальних технологічних систем у тваринницьких підприємствах та комплексах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати методи проєктування, обґрунтування і розробки механізованих технологічних процесів в галузі тваринництва, критерії оцінки і вибору технологічних та технічних рішень та вміло пов'язувати із інтелектуальними системами, наприклад, автоматизована ферма, кормооб'єкт та інше.

уміти: проєктувати ефективні інтелектуальні системи, обґрунтовувати структуру поточкових технологічних ліній (ПТЛ)

засоби інтелектуального управління та контролю за виконанням процесів, розробляти раціональні високоінтелектуальні комплекти машин і обладнання цих ліній.

володіти: методами сітьового інтелектуального моделювання технологічних процесів та методами прогнозування перспективного розвитку галузі тваринництва.

Теми лекцій:

1. Вступ. Визначення вихідних даних і розробка завдання для проєктування інтелектуальних систем.
2. Об'ємно-планувальні рішення генерального плану.
3. Проєктування та розрахунків складських споруд.
4. Проєктування інтелектуальних систем в годівлі тварин.
5. Проєктування інтелектуальних систем у водопостачанні та напуванні тварин.
6. Проєктування інтелектуальних систем у формуванні мікроклімату тваринницьких приміщень.
7. Проєктування інтелектуальних систем у технологічних процесах прибирання та утилізації гною.
8. Проєктування інтелектуальних систем у технологічних процесах доїння сільськогосподарських тварин та первинного обробітку молока.
9. Проєктування інтелектуальних систем у технологічних процесів отриманням тваринницької продукції.

Теми лабораторних занять:

1. Інтелектуальне обладнання для напування тварин і птиці.
2. Машини для обробки кормових компонентів.
3. Комбіновані кормоприготувальні агрегати.
4. Установки для прибирання, транспортування та утилізації гною і посліду.
5. Доїльні апарати.
6. Доїльні агрегати і установки.
7. Обладнання для первинної обробки молока.
8. Обладнання для стрижки та купання овець.
9. Машини і обладнання для малих ферм.

ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Перелік вибірових дисциплін

1. Біотехнологічні та генетичні методи у програмах розведення тварин.
2. Декоративна аквакультура та аквадизайн.
3. Кінь у сучасному світі людей.
4. С2Н5ОН.
5. Технологія органічного виробництва продукції тваринництва.

БІОТЕХНОЛОГІЧНІ ТА ГЕНЕТИЧНІ МЕТОДИ У ПРОГРАМАХ РОЗВЕДЕННЯ ТВАРИН

Кафедра генетики, розведення та біотехнології тварин

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

<i>Лектор</i>	Рубан Сергій Юрійович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 год. (15 год. лекцій, 15 год. лабораторних робіт)

Загальний опис дисципліни

Використання біотехнологічних та генетичних підходів у програмах розведення тварин належать до дисципліни, яка забезпечує надання студентам поглиблених знань щодо застосування сучасних методів селекційної роботи у тваринництві. Метою вивчення цієї дисципліни є надання теоретичних та практичних знань студентам з питань використання генетичних та біотехнологічних розробок як при плануванні, так і при розведенні сільськогосподарських тварин. Розглядаються різні методи оцінки генетичного прогресу при використанні методів традиційної та генетичної оцінки (MAS-селекція, геноміка), при чистопородному розведенні або схрещуванні, за умов застосування таких біотехнологічних підходів як штучне осіменіння (традиційне та з використанням сексованої сперми), трансплантація ембріонів, екстракорпоральне запліднення. Лабораторні заняття орієнтовані на освоєння методів математичної обробки даних для здійснення як оцінки племінної цінності тварин, так і генетичного прогресу за певний період часу.

Теми лекцій:

1. Генетичні ресурси тваринництва у світі (філогенез, сучасний стан).
2. Історія розвитку методів селекції.

3. Використання підходів біоінформатики та геноміки в тваринництві.

4. Використання підходів репродуктивної та біологічної технологій.

5. Розведення тварин із застосуванням інбридингу. Схрещування та оцінка ефекту гетерозису.

6. Методи оцінки генетичної цінності тварин. Відбір і підбір тварин.

7. Генетичний прогрес і селекційні програми.

8. Особливості розведення тварин різних видів.

Теми лабораторних занять:

1. Варіаційний ряд та поняття про дисперсію.

2. Побудова полігону розподілу кількісних ознак.

3. Мінливість ознак.

4. Зв'язок між ознаками.

5. Оцінка відповіді на відбір.

6. Оцінка племінної цінності тварин.

7. Прогноз селекційного ефекту.

ДЕКОРАТИВНА АКВАКУЛЬТУРА ТА АКВАДИЗАЙН

Кафедра аквакультури

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Шарило Д.Ю.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Декоративна аквакультура – порівняно нове віяння у використанні гідробіоресурсів людиною, але воно набирає популярність з надзвичайно швидким темпом у всьому світі. Не дивлячись на те, що акваріумістика в сьогоднішньому її вигляді була заснована тільки в середині ХХ століття, а аквадизайн і того пізніше, на сьогоднішній день світовий ринок наповнений з безліччю ідей для створення декоративної водойми у власному домі. Однак робота по створенню збалансованої, функціональної та дизайнерської акваріальної системи вимагає певних специфічних знань у області технічного оснащення, особливостей використання спеціалізованих кормів та хімічних засобів, і звичайно знання та вміння підбору та підтримання оптимальних умов середовища для біоти і сумісності представників флори і фауни. Таким чином на сьогоднішній день існує певний дефіцит спеціалістів з відповідними знаннями і вміннями. При цьому світова практика показала, що висококласні фахівці в області декоративної аквакультури та аквадизайну конкурують в умовах праці та рівню оплати їх робочого часу з багатьма професіями в сфері водних біоресурсів та аквакультури.

Теми лекцій:

1. Історія створення і розвитку акваріумістики.
2. Теоретичні основи акваріумістики та аквадизайну.

3. Матеріально-технічна база: обладнання та оснащення.
4. Матеріально-технічна база: хімія та корми.
5. Фауна декоративної аквакультури.
6. Флора декоративної аквакультури.
7. Декорування та аквадизайн.
8. Обслуговування акваріальної системи та підтримка гомеостазу.

Теми практичних занять:

1. Технічне обладнання та його призначення в акваріальній системі.
2. Гідрологічні, гідрохімічні, біологічні показники та їх вплив на акваріальну систему.
3. Фауна акваріальної системи, сумісність та використання в аквадизайні.
4. Флора акваріальної системи, сумісність та використання в аквадизайні.
5. Аквадизайн та його створення.
6. Технічні аспекти підтримки стабільності в акваріальній системі.

КІНЬ У СУЧАСНОМУ СВІТІ ЛЮДЕЙ

Кафедра конярства і бджільництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	доцент, к.с.-г.н. Осадчий С.А., к.с.-г.н. Юсюк-Омельницька Т.А. (практичні)
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна вивчає використання коня: як хобі, для лікування людей, у спорті та у світовій бізнес-індустрії. Ознайомлення від його походження і одомашнення до використання у сучасні днів. Студенти набувають теоретичних знань і практичних навичок щодо роботи з конем відповідно до його призначення та отримання відповідного результату (продукції): види кінного спорту, які входять до Олімпійських ігор, бізнес-індустрія – іподроми світу, міжнародні виставки коней, іпотерапія.

Теми лекцій:

1. Роль коня в процесі ставлення людства.
2. Психологія та біологічні особливості коня.
3. Іподроми світу.
4. Міжнародні виставки.
5. Класичні та розважально-спортивні види спорту.
6. Іпотерапія, як лікувальний захід тяжких хвороб. Кінний туризм.
7. Ваговозні породи – від початку створення і до рекордсменів.
8. Захоплюючий світ коней:
  - а) коні і транспорт;

- б) міні-коні, поні-ліліпути, кімнатне конярство;
- в) пам'ятники коням, музеї конярства;
- г) коні і прізвища людей;
- д) інтелектуальне конярство.

Теми занять:
(практичних, лабораторних)

1. Видові особливості коней.
2. Правила надання клички і формування табличок.
3. Поводження з конем.
4. Будова сідла і уздечки, правила сідлань коней.
5. Сідлань. Верхова їзда.
6. Види упряжі. Запрягання коня.
7. Основні принципи іпотерапії.

**Кафедра годівлі тварин та технології
кормів ім. П.Д. Пшеничного**

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	проф. Сичов М.Ю.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна спрямована на всебічний розвиток слухача, ставить на меті розкрити та об'єднати знання з органічної хімії, історії, релігієзнавства, харчової промисловості, медицини та фармації. В центрі уваги знаходиться етанол, в різних його проявах та формах використання, він червоною ниткою проходить через життя нашого суспільства та широко представлений в побуті. Він допомагає та шкодить, дарує захист та несе в собі небезпеку. Його потрібно знати, щоб використовувати собі на користь!

Теми лекцій:

1. Яблуко – як рушійна сила розвитку цивілізації.
2. М'яса та незалежність США.
3. Месопотамія колиска етанолу.
4. Зернові злаки та діастазні ферменти.
5. Ендогенний етанол.
6. Фармація, парфуми, автобудування.
7. Ной, як перший винороб.
8. Географія етанолу.

Теми занять:
(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Нейромедіатори (дофамін, ендорфін, серотонін, окситацин).
2. Калорійність етанолу.
3. Розподіл виду етанолу по географічним широтам.
4. Алкогольдегідрогеназа + ацетатдегідрогеназа.
5. Етанол в побуті.
6. *Vitis* – найрентабельніша форма використання сільськогосподарської землі.
7. Посуд завжди важливий.

ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві
та вівчарстві

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Лихач В.Я., Туринський В.М., Прокопенко Н.П., Уманець Р.М.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Загальне поняття про органічне виробництво. Стан і перспективи розвитку органічного тваринництва в Україні та різних регіонах і країнах світу. Проблеми законодавчого забезпечення виробництва органічної продукції тваринництва. Основні принципи та вимоги до органічного виробництва. Проектування адаптованих сімейних тваринницьких ферм типу «Органік» згідно до вимог ЄС. Технології органічного виробництва у свинарстві. Технології органічного виробництва у птахівництві. Технології органічного виробництва у вівчарстві та козівництві. Технології органічного виробництва у кролівництві та звірівництві. Формування продовольчих брендів на основі регіональних продуктів України.

Теми лекцій:

1. Стан та перспективи виробництва органічної продукції дрібного тваринництва в світі та в Україні.
2. Органічне виробництво: обіг, маркування, санкції.
3. Проектування адаптованих сімейних тваринницьких ферм типу Органік згідно до вимог ЄС.
4. Технології органічного виробництва у свинарстві.
5. Технології органічного виробництва яєць та м'яса птиці.

6. Технології органічного виробництва у вівчарстві та козівництві.

7. Технології органічного виробництва у кролівництві та звірівництві.

8. Формування продовольчих брендів на основі регіональних продуктів України.

Теми практичних занять:

1. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції свинарства адаптованих до вимог ЄС.

2. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції вівчарства адаптованих до вимог ЄС.

3. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції козівництва адаптованих до вимог ЄС.

4. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції птахівництва адаптованих до вимог ЄС.

5. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції кролівництва адаптованих до вимог ЄС.

6. Розроблення техніко-технологічних рішень органічного виробництва продукції звірівництва адаптованих до вимог ЄС.

7. Ринок товарної продукції. Технологічні та організаційні рішення підвищення ефективності органічного виробництва продукції дрібного тваринництва.

ФАКУЛЬТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК

Перелік вибіркових дисциплін

1. Реклама здоров'я.
2. Спортивне і превентивне харчування.
3. Технології здорового харчування.
4. Управління якістю та безпечністю продовольчої сировини та харчових продуктів.

РЕКЛАМА ЗДОРОВ'Я

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління
якістю продукції АПК

Лектор	доц. Швець О.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів освіти осмисленого та відповідального відношення до свого здоров'я через засвоєння сучасних наукових знань про здоров'я та здоровий спосіб життя, традиційних та інноваційних технологій, моделей оздоровлення особистості; формування основ особистісної фізичної культури та навичок здоров'я збережувальної поведінки, як умови ефективної навчально-професійної діяльності і узагальненого показника професійної культури майбутнього спеціаліста.

Теми лекцій:

1. Всесвітні тенденції розвитку в сфері здоров'я людини. Фізичне виховання як складова частина здорового способу життя особистості.
2. Значення фізичного виховання і спорту, системи освіти і охорони здоров'я у збереженні здоров'я людей.
3. Сучасні тенденції в розвитку здоров'я шкільної та студентської молоді.
4. Організація оздоровчого фізичного виховання у сім'ї.
5. Фізичні вправи та функціональні резерви людини. Харчування, шкідливі звички та здоров'я.
6. Педагогічні функції вчителя та уміння застосування методів валеологічного виховання, впровадження здорового

способу життя дітей. Зв'язок фізичного виховання та валеологічної освіти в школі.

7. Оздоровчі системи Сходу (Індія, Китай, Японія) та Заходу (стародавні слов'янські методи по укріпленню здоров'я).

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Організація роботи студента з вивчення курсу з реклама здоров'я. Рівні організації управління в сфері здоров'я людини та всесвітні тенденції розвитку в сфері здоров'я.

2. Основні поняття здоров'я людини. Спадковість та її вплив на здоров'я. Здоров'я, його визначення і цінність. Діагностика індивідуального здоров'я.

3. Здоровий спосіб життя та його вплив на здоров'я людини. Основні принципи формування здоров'я. Організація правильного харчування, режиму дня, занять спортом, загартовування та відпочинку.

4. Культура життя і здоров'я.

5. Дія голоду на організм. Дієта.

6. Маса тіла і здоров'я.

7. Здоров'я як соціальна цінність. Основи побудови індивідуальної оздоровчої системи.

СПОРТИВНЕ І ПРЕВЕНТИВНЕ ХАРЧУВАННЯ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	проф. Даниленко С.Г.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є ознайомити студентів із основними складовими харчових продуктів, їх значенням для здоров'я людини; основами раціонального харчування, особливостями лікувально-дієтичного харчування та нетрадиційними методами харчування; впливом харчових добавок на здоров'я людини; захворюваннями, які виникають внаслідок неправильного харчування; специфіка харчування спортсменів на різних етапах спортивного вдосконалення, та видів спортивної діяльності.

Теми лекцій:

1. Основні поняття, особливості спортивного та превентивного харчування.
2. Білки, жири, вуглеводи в превентивному харчуванні та раціоні спортсмена.
3. Вітаміни та мінерали в основі превентивного харчування та харчування спортсменів.
4. Таблиця калорійності продуктів харчування. Глікемічний індекс продуктів.
5. Енергетична потреба та енергетична цінність продуктів харчування.
6. Вуглеводні та білкові напої і суміші.
7. Енергетичні добавки.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розрахунок калорійності продуктів харчування та глікемічного індексу продуктів.

2. Розроблення харчових раціонів з урахуванням енергетичної потреби. Розрахунок білків, жирів, вуглеводів та енергетичної цінності продуктів для спортивного і превентивного харчування.

3. Розроблення і приготування вуглеводневих напоїв та сумішей для спортивного і превентивного харчування.

4. Розроблення і приготування білкових напоїв та сумішей для спортивного і превентивного харчування.

5. Розроблення і приготування енергетичних добавок для спортивного і превентивного харчування.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	доц. Швець О.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни «Технології здорового харчування» є вивчення та оволодіння студентами спеціальними теоретичними знаннями та практичними навиками з розроблення нових і вдосконалення існуючих технологій виробництва оздоровчих харчових продуктів, вивчення дії окремих компонентів таких продуктів на організм людини, оволодіння методами контролю якості та безпеки сировини і продуктів виготовлених на їх основі, надання студентам уміння використати набуті знання для розроблення нових продуктів оздоровчого призначення.

Теми лекцій:

1. Структура та стан харчування різних груп населення. Основні передумови створення функціональних харчових продуктів.
2. Наукові основи створення оздоровчих харчових продуктів.
3. Класифікація харчових та дієтичних добавок. Функціональні властивості харчових добавок.
4. Технології харчових продуктів оздоровчого призначення.
5. Методи оцінки якості та конкурентоспроможності харчових продуктів і страв оздоровчого призначення.
6. Наукові принципи складання збалансованих харчових раціонів.

7. Нетрадиційні види харчування.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Термінологічний апарат, вітчизняна і закордонна нормативно-законодавча база створення спеціальних харчових продуктів.

2. Наукові основи створення оздоровчих продуктів. Визначення харчової цінності.

3. Класифікація харчових добавок. Дослідження функціональних властивостей харчових добавок.

4. Сучасні наукові напрями в технології холодних закусок і кулінарної продукції з овочів з використанням дієтичних добавок. Технологія перших страв і страв з сиру і яєць з використанням дієтичних добавок.

5. Сучасні наукові напрями в технології продукції з круп, бобових, макаронних виробів функціонального призначення.

6. Сучасні наукові напрями в технології приготування напоїв з використанням дієтичних добавок. Сучасні напрями в технології приготування соусів з використанням харчових добавок.

7. Сучасні наукові напрями технології кулінарних виробів з риби та м'ясної сировини функціонального призначення.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА БЕЗПЕЧНІСТЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ ТА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Кафедра стандартизації та сертифікації
сільськогосподарської продукції

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	доц. Сілонова Н.Б.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Курс призначений для викладення основних моделей та методів управління організацією на основі міжнародних вимог до систем управління, з використанням класичних інструментів та сучасних вимог міжнародних стандартів, а також вимог європейського та національного законодавства до діяльності операторів ринку харчових продуктів, щодо забезпечення безпечності харчових продуктів, розроблення та провадження програм-передумов та процедур, заснованих на принципах НАССР.

Теми лекцій:

1. Аналіз сучасних підходів до управління на основі якості.
2. Принцип відображення якості в системі управління якістю.
3. Практичні аспекти системи управління якістю.
4. Стандартизація систем управління.
5. Функції, методи та інструменти управління якістю.
6. Законодавче регулювання безпечності харчових продуктів.
7. Аспекти розроблення НАССР.
8. Підходи до розроблення СУБХП.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення політики та цілей у сфері якості.
2. Побудова концептуальної моделі «Петля якості».
3. Орієнтація на споживача. Побудова Будинку якості.
4. Розроблення процесу та його аналізування за циклом PDCA.
5. Формулювання середовища (контекст) організації.
6. Аудит систем управління.
7. Розроблення програм-передумов.
8. Опис продукту та визначення ризиків.

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перелік вибіркових дисциплін

1. Демократія від теорії до практики.
2. Європейське кліматичне право.
3. Європейське продовольче право.
4. Людиноцентризм у праві.
5. Медіація у професійній діяльності.
6. Правовий захист особистого бренду.
7. Проблеми запобігання та протидії корупції.

ДЕМОКРАТІЯ ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Кафедра теорії та історії держави і права

Юридичний факультет

Лектор	Протосавіцька Людмила Степанівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Інноваційний та інтерактивний курс з громадянської освіти для університетів «Демократія: від теорії до практики» розроблений спеціально для України за прикладом курсу IFES з громадянської освіти, що став надзвичайно успішним у Грузії; цей курс був представлений IFES у 2011 році у кількох відібраних університетах Грузії, і зараз пропонується в більшості акредитованих університетах по всій Україні та постійно користується популярністю та попитом серед студентів та викладачів.

В результаті вивчення курсу «Демократія від теорії до практики» має сформуватися цілісна система знань про історію та концептуальні засади демократичного урядування, права людини, громадську участь; сформуються вміння знаходити та критично аналізувати інформацію, ефективно взаємодіяти з людьми різних поглядів та переконань; сформується розуміння важливості громадської участі у демократичній державі; сформується як готовність долучатися до вирішення суспільних проблем так і з'явиться навичка використовувати для цього інструменти громадської участі, доступні в Україні.

Теми лекцій:

1. Філософські засади демократичного врядування.
2. Принципи демократії.
3. Права людини.
4. Механізми захисту прав людини.
5. Демократія в Україні та механізми її реалізації.
6. Характеристики громадянського суспільства.
7. Роль громадянського суспільства в демократичних реформах у Східній Європі. Виклики для громадянського суспільства.
8. Громадянськість та демократія.
9. Активне громадянське населення.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Філософські засади демократичного врядування.
2. Принципи демократії.
3. Права людини.
4. Механізми захисту прав людини.
5. Демократія в Україні та механізми її реалізації.
6. Характеристики громадянського суспільства.
7. Роль громадянського суспільства в демократичних реформах у Східній Європі. Виклики для громадянського суспільства.
8. Громадянськість та демократія.
9. Активне громадянське населення.

ЄВРОПЕЙСЬКЕ КЛІМАТИЧНЕ ПРАВО

Кафедра міжнародного права та порівняльного
правознавства

Юридичний факультет

Лектор	Головко Л.О.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Курс має на меті забезпечити студентів базовими знаннями про кліматичну політику і право ЄС, місце кліматичного права ЄС у системі європейського права, систему торгівлі викидами в ЄС. Розглядатиметься правове регулювання окремих напрямків кліматичної політики ЄС. Особлива увага приділяється Стратегії ЄС з адаптації до зміни клімату, пріоритетним заходам з адаптації до зміни клімату в Європейському Союзі, кліматичній дипломатії.

Теми лекцій:

1. Кліматична політика і право Європейського Союзу.
2. Паризька угода, кліматичне законодавство ЄС та Енергетичний союз.
3. Система торгівлі викидами в ЄС.
4. Законодавство ЄС у сфері зміни клімату.
5. Охорона атмосферного повітря в ЄС.
6. Правове регулювання безпеки промислової діяльності відносно навколишнього природного середовища.
7. Лісова політика і право ЄС.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Кліматична політика і право Європейського Союзу.
2. Паризька угода, кліматичне законодавство ЄС та Енергетичний союз.
3. Система торгівлі викидами в ЄС.
4. Законодавство ЄС у сфері зміни клімату.
5. Охорона атмосферного повітря в ЄС.
6. Правове регулювання безпеки промислової діяльності відносно навколишнього природного середовища.
7. Лісова політика і право ЄС.

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРОДОВОЛЬЧЕ ПРАВО

Кафедра міжнародного права та порівняльного
правознавства

Юридичний факультет

Лектор	Головко Л.О.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Щоб забезпечити виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС необхідно ретельно вивчити і перейняти досвід країн-членів Європейського Союзу, а також підготувати нове покоління фахівців, здатних ефективно впроваджувати продовольчу політику ЄС в Україні. В рамках дисципліни «Європейське продовольче право» студенти вивчатимуть законодавство ЄС у сфері продовольчої безпеки, принципи продовольчого права ЄС, вимоги ЄС щодо розміщення на ринку продуктів харчування. Вивчення даної дисципліни полегшить розуміння особливостей законодавчого забезпечення продовольчої безпеки в Європейському Союзі та як законодавство у сфері продовольчої безпеки впроваджується та виконується в членських країнах ЄС як державними органами, так і суб'єктами підприємницької діяльності.

Теми лекцій:

1. Основні етапи розвитку продовольчої політики і права ЄС.
2. Принципи продовольчого права ЄС.
3. Інституції ЄС у сфері продовольчої безпеки.
4. Законодавство ЄС у сфері продовольчої безпеки.
5. Правове регулювання органічного виробництва та використання ГМО під час виробництва харчових продуктів.

6. Правове регулювання контролю безпеки харчових продуктів.

7. Вимоги ЄС щодо правил безпеки харчових продуктів.

8. Вимоги ЄС щодо розміщення на ринку продуктів харчування.

Теми практичних занять:

1. Основні етапи розвитку продовольчої політики і права ЄС.

2. Принципи продовольчого права ЄС.

3. Інституції ЄС у сфері продовольчої безпеки.

4. Законодавство ЄС у сфері продовольчої безпеки.

5. Правове регулювання органічного виробництва та використання ГМО під час виробництва харчових продуктів.

6. Правове регулювання контролю безпеки харчових продуктів.

7. Вимоги ЄС щодо правил безпеки харчових продуктів.

8. Вимоги ЄС щодо розміщення на ринку продуктів харчування.

ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМ У ПРАВІ

Кафедра теорії та історії держави і права

Юридичний факультет

Лектор	Протосавіцька Людмила Степанівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Формування людиноцентричної політики гуманістичного європейського суспільства в контексті глобалізації спрямовано на створення та підтримки сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту прав, надання мешканцям територіальних громад якісних і доступних послуг сталого розвитку. Людиноцентризм являє собою теоретико- світоглядний спосіб, що поєднує вчення про людину як визначальну мету і вищу цінність суспільства; осмислення всезагального.

На ґрунті людиноцентризму має бути побудована система політики, культури, економіки, мислення, життєдіяльності соціальної організації; має відбуватися регуляція суспільних відносин, які сприяють досягненню у суспільстві стабільності, порядку, злагоди шляхом гуманізації відносин між різними суб'єктами політики. Гуманізація суспільства, в свою чергу, створює більш сприятливі умови для життєдіяльності людини і суспільства, виступає формою організації державної влади, сприяє оптимізації формування автономного самовизначення особистості.

Теми лекцій:

1. Проблематика та методологія юридичної антропології, її зв'язок з іншими науками.
2. Традиції та сучасний стан антропології права.
3. Генотип права: мононорми. Людина в системі архаїчного(первинного права).
4. Людина «общинна» та людина «державна».
5. Право, культура, цивілізація. Людина в системі традиційного права.
6. Філософсько-етична домінанта в індуському праві та конфуціанстві.
7. «Шаріат» – закон життя мусульманина.
8. Людина як об'єкт правової акультурації (Африка, Кавказ, Сибір(Права іногородців та наказ управління іногородцями).
9. Антропологія позитивного (Європейського) права. Європейська правова традиція.
10. Міжнародні стандарти прав людини.
11. Міжнародне гуманітарне право.
12. Міжнародна система захисту прав людини.
13. Сучасна сім'я і право.
14. Особисті права.
15. Євтаназія: право на достойну смерть чи вбивство?

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Проблематика та методологія юридичної антропології, її зв'язок з іншими науками.
2. Традиції та сучасний стан антропології права.
3. Генотип права: мононорми. Людина в системі архаїчного(первинного права).
4. Людина «общинна» та людина «державна».
5. Право, культура, цивілізація. Людина в системі традиційного права.
6. Філософсько-етична домінанта в індуському праві та конфуціанстві.
7. «Шаріат» – закон життя мусульманина.
8. Людина як об'єкт правової акультурації (Африка, Кавказ, Сибір(Права іногородців та наказ управління іногородцями).
9. Антропологія позитивного (Європейського) права.

Європейська правова традиція.

10. Міжнародні стандарти прав людини.
11. Міжнародне гуманітарне право.
12. Міжнародна система захисту прав людини.
13. Сучасна сім'я і право.
14. Особисті права.
15. Євтаназія: право на достойну смерть чи вбивство?

МЕДІАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра цивільного та господарського права

Юридичний факультет

Лектор	Горіславська Інна Вікторівна
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Медіація у професійній діяльності» розкриє уявлення майбутніх фахівців про широко відомий у світі, ефективний, альтернативний спосіб вирішення конфліктів (спорів) – медіацію. Медіація має різні визначення, але найбільш вдале: медіація – це філософія, процес та навички. Медіація сприяє осмисленню майбутніми фахівцями сутності та значення медіаційної процедури в професійній діяльності не лише представників юридичних професій. Розкриває основи та процес її здійснення. Цей курс допоможе отримати студентам практичні навички та уміння посередництва у конфліктних ситуаціях, налагоджувати комунікаційні процеси, досягати взаємної довіри учасників конфлікту та вирішувати важливі життєві ситуації, що потребують вирішення. Курс веде юрист-медіатор, кандидат юридичних наук (Сертифікат медіатора від Українського центру медіації (УЦМ), започаткований при Києво-Могилянській Бізнес Школі, член Національної асоціації медіаторів України (НАМУ).

Теми лекцій:

1. Як усе починалося, або поняття та правова регламентація медіації.
2. Медіатор – хто він?
3. Принципи, процес та види медіації.
4. Медіація у професійній діяльності юриста.
5. Правові засади діяльності медіатора у соціальній сфері.

6. Медіація у сімейних відносинах.
7. Бізнес медіація: види та особливості.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Теоретичні, етичні та правові основи медіації.
2. Процес медіації (учасники, процедура та формалізація).
3. Медіація в окремих сферах юридичної практики.
4. Особливості використання медіації у сімейних відносинах.
5. Медіація у колективах (територіальні громади, шкільні класи, трудовий колектив, внутрішньо переміщені особи та ін.).

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОСОБИСТОГО БРЕНДУ

Кафедра цивільного та господарського права

Юридичний факультет

<i>Лектор</i>	д.ю.н., проф. Піддубний Олексій Юрійович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітній ступінь</i>	Магістр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

В даний час кожна видатна особистість представляє сама по собі певний вид бренду. Її ім'я, думки навіть зовнішній вигляд та стиль стають предметом обговорення, запозичення, наслідування, а інколи викликають антипатію, несприйняття, бойкот і навіть масові заходи, які демонструють протест. Навчальний курс, що пропонується вашій увазі спрямований на оптимальне юридичне супроводження особистого бренду, яке дозволить ефективно використовувати прояви масової симпатії та навіть антипатії на користь розвитку власної особистості, уникаючи при цьому поширених помилок і несприятливих правових наслідків. Так само особистий бренд необхідний для правильного позиціонування себе перед роботодавцем, для осіб які планують політичну та бізнесову кар'єру.

Теми лекцій:

1. Захист ділової репутації від інформації, що може вплинути на позитивне сприйняття особи.
2. Правові засади успішного просування бренду в соціальних мережах.
3. Свобода слова і політкоректність – правові засоби відвернення відповідальності за помилкові висловлювання.
4. Право інтелектуальної власності і плагіат – що і як можна запозичувати законно.

5. Джерела інформації про особу та їх правильне адміністрування – державні реєстри, кадастри і види обліку громадян.

6. Правова охорона таємниці приватного життя.

7. Монетизація особистого бренду – правила ефективних контрактів.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Захист ділової репутації від інформації, що може вплинути на позитивне сприйняття особи.

2. Правові засади успішного просування бренду в соціальних мережах.

3. Свобода слова і політкоректність – правові засоби відвернення відповідальності за помилкові висловлювання.

4. Право інтелектуальної власності і плагіат – що і як можна запозичувати законно.

5. Джерела інформації про особу та їх правильне адміністрування – державні реєстри, кадастри і види обліку громадян.

6. Правова охорона таємниці приватного життя.

7. Монетизація особистого бренду – правила ефективних контрактів.

ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Кафедра адміністративного та фінансового права

Юридичний Факультет

Лектор	д.ю.н., доцент Гулак О.В.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета: формування у слухачів аналітичного підходу до проблематики запобігання та протидії корупції в Україні на сучасному етапі; впливу міжнародних інституцій на формування нормативних та інституційних основ вітчизняної антикорупційної діяльності та реалізації антикорупційної політики в Україні; основ реалізації антикорупційного інструментарію як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства;

Завдання: надати систематизовані знання щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі; ознайомити з передовими антикорупційними практиками; здійснити аналіз низки «антикорупційних кейсів»; окреслити роль громадськості; означити найбільш вагомі проблемні аспекти у розрізі формування дієвої антикорупційної політики в Україні та її реалізації; провести аналіз діючої та попередніх антикорупційних стратегій; сформувати уміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливостей та тенденцій, форм прояву; на основі наукових підходів вміти визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів; створити основу

для формування антикорупційної культури державних службовців.

Теми лекцій:

1. Поняття корупції. Правові основи запобігання та протидії корупції.
2. Засади державної антикорупційної стратегії. Проблемні питання реалізації антикорупційної політики.
3. Структура антикорупційних органів України на сучасному етапі та проблемні питання діяльності цих органів.
4. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики: проблемні питання діяльності органу.
5. Організаційно-правові засади діяльності національного антикорупційного бюро та зміна статусу органу.
6. Роль громадянського суспільства в протидії корупції. Діяльність громадських рад.
7. Антикорупційні обмеження.
8. Законодавчо визначені способи протидії корупції.
9. Проблемні питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
10. Фінансовий контроль та новели законодавства.
11. Особливість відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
12. Досвід зарубіжних країн у здійсненні заходів щодо боротьби з корупцією і його імплементація у національне законодавство.

Теми семінарських занять:

1. Поняття корупції. Правові основи запобігання та протидії корупції.
2. Засади державної антикорупційної стратегії. Проблемні питання реалізації антикорупційної політики.
3. Структура антикорупційних органів України на сучасному етапі та проблемні питання діяльності цих органів.
4. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики: проблемні питання діяльності органу.

5. Організаційно-правові засади діяльності національного антикорупційного бюро та зміна статусу органу.

6. Роль громадянського суспільства в протидії корупції. Діяльність громадських рад.

7. Антикорупційні обмеження.

8. Законодавчо визначені способи протидії корупції.

9. Проблемні питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

10. Фінансовий контроль та новели законодавства.

11. Особливість відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.

12. Досвід зарубіжних країн у здійсненні заходів щодо боротьби з корупцією і його імплементація у національне законодавство.

**Коротка інструкція до проведення процедури
формування вибірових дисциплін на навчально-
інформаційному порталі НУБіП України
(<https://elearn.nubip.edu.ua/>)**

Порядок вибору дисциплін.

Ознайомтеся з запропонованим вибором

На сторінці офіційного сайту НУБіП України наведено повний перелік дисциплін, які пропонуються до вибору. Біля кожної дисципліни ви знайдете анотацію, щоб детальніше ознайомитися зі своїм вибором. >>

Перейдіть на інформаційний ресурс факультету

Кожен факультет і ННІ має на цьому порталі власний інформаційний ресурс для інформування своїх студентів та проведення різноманітних опитувань і тестувань. Такий ресурс ви бачите серед списку «Мої курси». >>

Зробіть свій вибір

У блоці «Формування вибіркової складової» ви знайдете ресурс «Вибір дисциплін загальноуніверситетського рівня». У ньому з переліку запропонованих дисциплін необхідно вибрати дві.

Під загальною редакцією
доктора педагогічних наук, професора Ніколаєнка С.М.

КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

(2023-2024 навчальний рік)

Підписано до друку 17.11.2022 року.
Ум. друк. арк. 25,7
Наклад 10 прим.

Формат 60x84\8
Обл.-вид.арк. 25,6
Зам. № 220413

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі НУБіП України
вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041, тел.: 527-81-55, e-mail: nubip_druk@ukr.net
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4097 від 17.06.2011